

Kronika Statutárního města Opavy

rok 2008

Opava, 2012

OBSAH:

Události ve světě a doma	5
Obyvatelstvo a občanská vybavenost.....	9
Zaměstnání a výroba.....	15
Veřejný a politický život	22
Bezpečnost města, Městská policie	64
Doprava	67
Zdravotnictví a zdravotnické služby	74
Sociální služby	76
Školství a mládež	84
Kultura a společenský život	92
Sport a tělovýchova.....	144
Požární ochrana	172
Životní prostředí	173
Počasí	177
Prameny.....	178

UDÁLOSTI VE SVĚTĚ A DOMA

Rok 2008 byl ve znamení řady velkých změn, ať již to byly prezidentské volby v různých státech, včetně dvou největších a nejsilnějších států světa, a to v USA a Rusku. Do Eurozóny také vstoupily nové země. Konaly se XXIX. olympijské hry v Pekingu a mnoho zemí postihla řada nepříznivých situací. Světové ceny potravin se v lednu vyšplhaly na 21leté maximum. V posledních letech vykazovaly členské země EU nízkou inflaci, v roce 2008 tomu však bylo jinak. Ceny v členských zemích EU vzrostly v prosinci 2008 o 3,7 % oproti prosinci 2007. V Česku stouply ceny o 6,3 %, což je nejvíce od roku 1998.

V úterý 1. ledna vstoupily Kypr a Malta do Eurozóny a Slovinsko, jako první z nových států Evropské unie, převzalo předsednictví EU. Ve čtvrtek 24. ledna odstoupil italský předseda vlády Romano Prodi poté, co mu senát vyslovil nedůvěru. Koncem měsíce, 29. ledna, americký prezident George Bush ve svém posledním projevu připustil, že Spojené státy procházejí obdobím hospodářské nejistoty. 2. února postihly Čínu sněhové bouře, miliony lidí byly uvězněny ve vlacích, na nádražích, autobusech a autech, byla přerušena dodávka elektrické energie a bouře si vyžádaly desítky mrtvých a vznikly stamilionové škody. 8. března byl novým ruským prezidentem zvolen Dimitrij Medveděv. 17. března Americká centrální banka (Fed) byla vzhledem k vážným potížím ve finančním sektoru nucena výrazně snížit diskontní sazbu. Podobný krok Fed neudělal od hospodářské krize ve 30. letech minulého století. 10. května postihlo čínskou provincii S-Čchuan ničivé zemětřesení, které si vyžádalo více než 1 000 obětí. V době od 15.–20. července se konaly Světové dny mládeže v Sydney. 8. srpna začala válka v Jižní Osetii. 8. srpna byly zahájeny XXIX. letní olympijské hry v Pekingu. 1. září zemřel v Torontu česko-kanadský podnikatel Tomáš Baťa. 5. září zasáhla tropická bouře Hanna Haiti a vyžádala si 137 obětí na životech. Mnoho tisíc lidí zůstalo bez přístřeší v hrozných životních podmínkách. Z celého světa zde začala proudit humanitární pomoc. 4. prosince byl prezidentem Spojených států zvolen Barack Obama. 1. prosince byly silnou povodní postiženy Benátky. Na přílivu se hladina moře zvedla o 156 cm a zaplavila téměř všechny ulice, včetně slavného náměstí Sv. Marka. 7. prosince začaly v Řecku nepokoje, došlo ke střetům mladých lidí s policií v Aténách, Soluni, na Krétě a na Korfu. 27. prosince začala válka v Gaze.

V Česku dosáhla míra inflace na počátku roku 7,5 %. Zásadní vliv mělo zvýšení DPH, zavedení poplatků u lékařů, v lékárnách a v nemocnicích a růst regulovaného

nájemného. 25. ledna byla po 15 letech sporů podepsána dohoda mezi katolickou církví a Pražským hradem o užívání katedrály sv. Víta v Praze. 15. února Senát a Sněmovna těsnou většinou zvolila ve Španělském sále Václava Klauze prezidentem České republiky. Jeho mandát končí v roce 2013. 14. března bylo území České republiky zasaženo silnou vichřicí. Téměř jeden milion lidí se ocitlo bez dodávky elektrického proudu kvůli poškození vedení vysokého napětí; ze stejného důvodu byl odstaven i druhý blok jaderné elektrárny Temelín. Jsou hlášeny rozsáhlé škody na majetku, porostech v lesích i dopravní infrastruktuře. 20. března postihla naši republiku sněhová bouře, došlo k hromadným haváriím na dálnici D1 v oblasti Českomoravské vysočiny, při kterých havarovalo 189 vozidel a uvízlo až 20 000 lidí. Smutným dnem byl 11. duben, kdy se v Ostravě srazily dvě tramvaje. Srážka si vyžádala tři mrtvé a další desítky raněných. 22. května se motorová nafta u českých pump dostala na historicky nejvyšší ceny, litr se prodával průměrně za 34,03 Kč, litr nejprodávanějšího benzínu Natural 95 se prodával za 32,14 Kč. 31. května v pražském Klementinu padl teplotní rekord z roku 1868, kdy teplota dosáhla 30,4 °C, teplota v tento den stoupla na 32,5 °C. 25. června se přes Česko přehnala opět silná bouře, která napáchala velké škody. 13. září se stala Barbora Špotáková držitelkou světového rekordu v hodů oštěpem, který má hodnotu 67,12 m. 10. září česká vláda schválila smlouvu SOFA o podmínkách pobytu americké armády na území ČR – na vojenské základně v Brdech. 29. září ukončila činnost sklárna Sklo Bohemia ve Světlé nad Sázavou, která již na počátku roku měla poměrně velké potíže. Končí výroba a propouští se 1 250 zaměstnanců. 14. září se česká vláda usnesla, že bude ručit na soukromé vklady v českých bankách do hodnoty 50 tisíc EUR. 16. října došlo k tragické události – vyhořel průmyslový palác na Výstavišti v Praze 7, který byl postaven u příležitosti Jubilejní zemské výstavy v roce 1891. Rozsáhlý požár zničil celé levé křídlo. 25. října skončilo druhé kolo senátních voleb vítězstvím ČSSD, která získala 23 mandátů, ODS si z voleb odnesla tři mandáty v Praze a KSČM jeden mandát. 17. listopadu skončila vízová povinnost pro občany České republiky při cestách do USA. 20. prosince byl otevřen nový 10km úsek rychlostní silnice R6 z Prahy do Pavlova.

Několik zajímavých čísel ze světa

Angličtina je úředním jazykem v 56 státech světa, francouzština ve 28, arabština ve 24. Mandarínská čínština je úředním jazykem pro 13 % světové populace.

V roce 2008 bylo nejdemokratičtější zemí světa podle britského týdeníku The Economist Švédsko, také další příčky obsadily severské státy, konkrétně Norsko a Island. Nejnižší míra demokracie byla v Severní Koreji. Nejnižšího průměrného věku se dožívají obyvatelé Svazijska (32 let), nevyššího dosahují v Andoře (83,5 roku). Nejvyspělejší zemí světa, co se týče kojenecké úmrtnosti, je Singapur, Česká republika je na 11. místě. Největší úmrtnost kojenců je v Angole. V červenci 2008 měl svět 6,678 miliardy obyvatel. Nejméně obyvatel měl Vatikán 824, ze závislých států pak Pitcairnovy ostrovy (48 obyvatel). Nejlidnatější zemí je Čína 1,33 miliardy, následuje Indie a USA. Největším městem světa v aglomeraci (s předměstím) je Tokio s počtem obyvatel přes 30 milionů. Největším evropským městem je Moskva. Nejrozšířenější náboženství světa je křesťanství (2,1 miliardy lidí) následované islámem (1,5 miliardy). Největší procento negramotných lidí žije v Mali (čtyři pětiny obyvatelstva), následuje Burkina Faso a Čad. Největší porodnost na světě měl Niger, nejnižší Japonsko. Podle amerického časopisu FORBES je v současné době nejbohatším člověkem světa Warren Buffett z USA. V první desítce nejbohatších je nejvíce Indů (4).

Nejvíce zlata se v roce 2008 vytěžilo v Číně, největším producentem bauxitu byla Austrálie – těžila třetinu světové produkce. Největším světovým producentem zemního plynu bylo v roce 2008 Rusko, před USA a Kanadou. Největším producentem diamantů byla Demokratická republika Kongo, stříbra Peru. Čína a Indie těžily dvě třetiny světové produkce cínu. Více jak třetina světové produkce mědi se vytěžila v Chile, manganu v Jižní Africe. Největším producentem olova je Čína, následuje Austrálie a USA, niklu Rusko, Kanada, Austrálie a Nová Kaledonie. Největší producent platiny je Jižní Afrika.

Nejbohatší zemí světa je Katar, superbohatá zemička v Perském zálivu, pak Lichtenštejnsko a Lucembursko a malé ropné státy v Perském zálivu.¹

Několik zajímavostí z České republiky

K 27. září 2008 bylo v ČR celkem 593 měst. Nejrozšířenější jména v České republice byla z mužských Jiří, Jan, Petr, Josef, Pavel, Jaroslav, Martin, Miroslav, Tomáš, František, Zdeněk, Václav, Karel, Milan, Michal, Vladimír, Lukáš, David, Ladislav, Jakub, z ženských pak Marie, Jana, Eva, Anna, Hana, Věra, Lenka, Alena, Kateřina,

---

¹ <http://www.mimochodem.info>, Parlamentní zpravodaj, http://zpravy.idnes.cz/rocenka-idnes-cz-pripomente-si-hlavni-udalosti-roku-2008-p111-domaci.aspx?c=A081222_150036_domaci_ton

Petra, Lucie, Jaroslava, Ludmila, Helena, Jitka, Martina, Zdeňka, Veronika, Jarmila, Michaela.

V roce 2008 dali rodiče svým novorozeným dětem nejčastěji tato dívčí jména: Tereza, Natálie, Anna, Adéla, Eliška, Karolína, Kateřina, Barbora, Lucie, Kristýna. Mezi chlapeckými pak dominovala jména jako: Jakub, Jan, Tomáš, Lukáš, Ondřej, Vojtěch, Matěj, Adam, Daniel, Filip.

Podle Českého statistického úřadu vede již deset let po sobě jméno dívky Tereza, následuje Kateřina, Eliška, Adéla, Karolína. U chlapců vede Jakub a Jan.²

Moravskoslezský kraj

Na podzim 2008 se konaly volby do krajů. 13. listopadu 2008 se konalo ustavující zasedání Moravskoslezského kraje, které zvolilo 11 členů rady, z nichž 7 bylo pro svou funkci uvolněno. Hejtmanem Moravskoslezského kraje se stal Ing. Jaroslav Palas (ČSSD), 1. náměstkem Miroslav Novák (ČSSD), náměstkyní Mgr. Věra Palková (ČSSD), náměstkem doc. Ing. Marian Lebieczik (ČSSD), Ing. RSDr. Karel Konečný (KSČM). Ing. RSDr. Slavomír Recman (KSČM) a Ing. Jiří Wzientek (ČSSD). Dalšími neuvolněnými členy jsou JUDr. Josef Babka (KSČM), Tomáš Hanzel (ČSSD), prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc. (ČSSD), Mgr. Ing. Iva Tichá (ČSSD). V krajském zastupitelstvu má ČSSD 31 mandátů, ODS 18, KSČM 11 a KDU-ČSL 5.³

---

² Český statistický úřad – databáze demografických údajů ČR.

³ <http://www.moravskoslezskykraj.cz>

OBYVATELSTVO A OBČANSKÁ VYBAVENOST

V roce 2008 žilo v Opavě 58 907 obyvatel v 16 částech města (Jaktař, Kateřinky, Komárov, Komárovské Chaloupky, Kylešovice, Malé Hoštice, Město, Milostovice, Podvihov, Předměstí /Opava/, Předměstí /Vávrovice/, Pusté Jakartovice, Suché Lazce, Vávrovice, Vlaštovičky, Zlatníky). Narodilo se 619 dětí z toho 292 chlapců a 327 dívek. Zemřelo 643 obyvatel z toho 338 mužů a 305 žen.

Do města se přistěhovalo 827 nových obyvatel, vystěhovalo se 1 027. V opavské nemocnici a opavské psychiatrii zemřelo 1 237 osob, nejen z Opavy, ale celého okolí, cca z 35 obcí.

Do matričního obvodu Opavy patří také obce Brumovice, Hněvošice, Holasovice, Chvalíkovice, Mikolajice, Neplachovice, Nové Sedlice, Oldřišov, Otice, Slavkov, Služovice, Štáblovice, Štítina, Uhlířov, Velké Hoštice, Chlebičov.

První dítě v opavské porodnici se v roce 2008 narodilo 1. ledna v 17.08 hodin a byla to holčička Jennifer. Poslední dítě narozené v tomto roce byla Nela, která se narodila 31. prosince 52 minut po půlnoci. Nejčastější jména byla u chlapců Jan, Jakub, Lukáš, Ondřej, Daniel, Vojtěch a u dívek Barbora, Eliška, Tereza, Natálie, Adéla a Nela.

Město pořádá na základě usnesení Rady statutárního města Opavy ze dne 22. listopadu 2002 obřad Vítání občánků. Při tomto obřadu jsou členkou zastupitelstva SMO vítány mezi občany Opavy novorozené děti, přičemž každé dítě je obdarováno pamětním listem vystaveným na jeho jméno, doplněným grafikou výtvarnice Ireny Stanislavové. Pamětní list je podepsán primátorem města a zástupcem zastupitelstva. Vítání občánků se koná jednou měsíčně v obřadní síni města. Účast rodičů s dětmi je poměrně vysoká, i když podle nového zákona se musí rodiče sami o přivítání přihlásit. Počet dětí, které byly v jednotlivých měsících pozvány a které se nakonec skutečně dostavily, jsou patrné z tabulky.

měsíc	pozváno	zúčastnilo se	účast
leden	76	52	68,4 %
únor	74	43	58 %
březen	55	37	67 %

duben	48	30	62,5 %
květen	51	34	66,6 %
červen	61	30	58,8 %
červenec			
srpen	71	48	67,6 %
září	77	45	58,4 %
říjen	71	52	73,2 %
listopad	69	48	68 %
prosinec	35	22	62 %

Jedná se o velmi působivý obřad doplněný kulturním programem. Obřadu se účastní nejen rodiče s dítětem, ale i sourozenci či prarodiče nově narozeného občánka.

V roce 2008 se uskutečnilo v matričním obvodu 295 svateb, z toho 274 jich bylo v Opavě, 62 obřadů bylo církevních. Obřady se konaly v obřadní síni města v Domě kultury Petra Bezruče, na zámku v Raduni, dále také v odsvěceném kostele sv. Václava (38 svateb) a nově také na zámku v Loděnici (4 svatby).

Církevní svatební obřady se konaly v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie, v kostele v Kateřinkách a kostele v Jaktaři a některých městských částech. I církevní obřady jsou vedeny v městské matrice, takže chtějí-li mít snoubenci církevní obřad, musí jej ohlásit na matrice, aby mohl být pořízen zápis.

V letošním roce se v Opavě konaly tři zlaté svatby (50. výročí), jedna diamantová (60. výročí) a jedna železná (65. výročí).

Pozornost je také věnována starším občanům, kde komise pro obřady chodí každoročně blahopřát občanům, kteří se dožívají 90 a více let, a předávají jim malé dárky a blahopřání. Obyvatelům starším 90 let chodí blahopřát i primátor města. Občané, kteří se dožívají 70, 75, 80 a 85 let, dostávají písemné blahopřání primátora města.⁴

Obyvatelé žijí převážně na sídlištích, a to v Kateřinkách a v Kylešovicích či v okolních částech města. V centru města bydlí v obytných, převážně historických domech. Na sídlištích v Kateřinkách a Kylešovicích v domech panelových. Na okrajích města

⁴ Informace oddělení matriky a oddělení informatiky statutárního města Opavy.

a v městských částech pak v rodinných domcích. Opava je městem čilého obchodního ruchu, a tak v centru města najdeme řadu zajímavých obchodů, restaurací, kaváren, cukráren i hotelů a kulturních zařízení. Nejfrekventovanější ulicí je tradičně ulice Ostrožná. Po její celkové rekonstrukci je také jednou z nejhezčích ulic ve městě. Najdeme zde obchod s tradičními potravinami, obchod se zeleninou a ovocem, řeznictví, rybárnu, také vynikající jídelnu a cukrárnu, motokavárnu, obchod s oděvy, zlatnictví, papírnictví, drogerii i Dům zdravotních služeb s lékárnou. Své služby zde nabízí Československá obchodní banka, na rohu Komerční banka. Z kulturních zařízení nemůžeme přehlédnout největší slezský literární archiv a Památník Petra Bezruče, nově otevřený Obecní dům v prostorách bývalé budovy Komerční banky. Jak Horní tak Dolní náměstí jsou velice frekventované části středu města. O informace turistům i obyvatelům města se stará turistické informační centrum umístěné v sousedním domě Hlásky. Co se služeb týká, tak zde najdeme Fotoateliér, obchod Tempo (bývalá Jednota), kavárnu Kramer, několik cukráren, obchod zeleniny, bufety s výbornou nabídkou jídel, květinářství, obchody s textilem, knihkupectví, menší obchodní domy i řadu restaurací, hospod a kaváren. Mezi nejznámější a nejvyhledávanější patří Bílý koníček, restaurace umístěná v historické stejnojmenné budově na Dolním náměstí.

Opomenout nemůžeme ani jídelnu Na Dolňáku, která zabezpečuje stravování pro širokou veřejnost, připravuje také různé oslavy, bankety a cateringové služby. Horní a Dolní náměstí ožívá v předvánoční a předvelikonoční době, kdy se zde konají trhy, a také v létě, kdy se zde koná převážná část kulturních pořadů v rámci festivalu Opavské kulturní léto. Na Horním náměstí najdeme Slezské divadlo, vedle divadla se tyčí konkatedrála Nanebevzetí Panny Marie a za divadlem nemůžeme minout hotel Koruna. Pokračujeme-li dále směrem na Krnovskou ulici, tak nás uvítá obchodní dům Breda, který bohužel již dávno neplní to, co plnil v minulosti. Jeden z nejkrásnějších a největších obchodních domů postavený ve dvacátých letech minulého století dnes skomírá. Dalšími tepnami jsou Olomoucká a Krnovská ulice. I zde najdeme řadu drobných obchodů, kaváren, vináren a restaurací. Opava je jedno z mála měst, které má snad všechna zastoupení velkých obchodních řetězců. V Kateřinkách kolem Kauflandu se celá nákupní zóna rozrostla o další velké obchody, ať je to Dračík (obchod s dětskými hračkami), Deichman, C&A, KiK, či velký obchodní dům vietnamských obchodníků. Dnes zde již nechybí ani McDonald's. Velmi navštěvovaným je OBI, obchodní market, který je velmi dobře zásoben a ve kterém lidé najdou vše nejen pro domácnost a stavbu, ale také květiny a stavební keramiku. Tato nákupní zóna má velmi dobré umístění, neboť je na cestě od Hlučína

a slouží tak nejen Opavanům, ale také lidem z okolních obcí. Vybudováním spojnice mezi Kauflandem a dalším z velkých řetězců Globusem dojde nejen k ulehčení provozu, ale také k službě pro ty, kteří chtějí nakupovat v obou obchodech. Globus je na konci Těšínské ulice při výjezdu na Ostravu. Mimo Globus je i zde mnoho dalších obchodů od prodejců aut, koupelen až po prodejce jízdních kol. Protáhnutím trolejbusového vedení až na zastávku ke Globusu se pro Opavany zlepšila dostupnost tohoto hypermarketu. Také zastávka vlaku z Hlučína má velký vliv na dopravu. Dále se na území města nacházejí supermarkety Julius Meinl v Kateřinkách, Billa rovněž v Kateřinkách, Penny market na Rybářské ulici, Hypernova naproti nemocnici při výjezdu na Olomouc, na Těšínské ulici najdeme velký obchodní areál Silesia s hypermarketem Tesco a obchodní řetězec Lidl. Na výjezdu z Opavy na Krnov družstevní supermarket Tempo. Na území je také několik vynikajících pekáren. Největší z nich je Slezská pekárna na Otické ulici, která zásobuje nejen Opavu, ale také široké okolí. Je to velkokapacitní moderní pekárna, která má ve městě i několik svých obchodů. Další z pekáren je Kylešovická pekárna a pekárna Betina. Obě mají v Opavě rovněž několik obchodů. K občanské vybavenosti patří základní školy, mateřské školy, střední školy, Slezská univerzita, ale i kulturní a společenská zařízení. Významnou kulturní institucí je Slezské divadlo, které si i přes značné finanční problémy udrželo dva soubory a jeho věhlas dnes stoupá i daleko za hranicemi města. Knihovna Petra Bezruče je jednou z největších knihoven ve Slezsku a na Moravě a stará se nejen o knihovny pobočky v Opavě, ale také v okolních obcích. Významnou kulturní institucí je, a doufejme, že ještě hodně dlouho bude poslední opavské kino Mír, kde se pořádají nejen filmová představení. Kino Mír je sídlem Opavského filmového klubu a koná se zde také velká řada vystoupení různých souborů, herců a divadel. Slezské zemské muzeum je nejstarším muzeem na území republiky (1814), vzniklo o čtyři roky dříve než Národní muzeum v Praze. Je zde i řada dalších kulturních institucí jako kulturní dům Ostroj na Rybníčku, kde je připravena rozsáhlá rekonstrukce, a nově zřízená organizace – Opavská kulturní organizace (OKO), která sídlí v rekonstruovaném domě na Ostrožné ulici, který původně patřil Komerční bance. Tato instituce nabízí velkou škálu kulturních a společenských programů. Ke koncertní činnosti slouží sál v minoritském klášteře i v Domě kultury Petra Bezruče. K využití volného času pro děti a mládež slouží Středisko volného času v Opavě na Jaselské ulici. Svým bohatým programem, zejména množstvím zájmových kroužků a souborů, je neoddělitelnou součástí opavské kultury. Sportovcům pak patří řada sportovních a tělovýchovných zařízení. Opavské sportovní kluby mají vysokou úroveň a čerpají z bohaté členské základny kvalitních sportovců, kteří dosahují významných úspěchů nejen v ČR, ale i na mezinárodním poli.

Výstavbou velké sportovní haly v Městských sadech dostala Opava další krásný moderní sportovní stánek. V Městských sadech najdeme také zmodernizované koupaliště, fotbalový stadion, tenisové kurty nebo rekreační areál Stříbrného jezera. V centru města se nachází zimní stadion, na Kylešovském kopci Tyršův stadion, který slouží především atletickým disciplínám. Řada tělocvičen je vybavena dobrým moderním tělovýchovným nářadím, takže zde mohou probíhat i poměrně velké turnaje. V tělocvičně na Mařádkově ulici je i cvičná horolezecká stěna.

Obyvatelům Opavy slouží také městská hromadná doprava. Doprava je zabezpečena do všech částí města i okolních přilehlých obcí. Postupně se obnovuje vozový park, a tak dnes máme v Opavě možnost se svézt moderními trolejbusy. Trolejbusová doprava je v Opavě výborná, zejména proto, že neznečišťuje životní prostředí. Bylo to tehdy v padesátých letech velmi dlouhodobé rozhodnutí, když končila tramvajová doprava a rozhodovalo se o nové městské dopravě. Zvítězil zdravý rozum a nad autobusy zvítězily trolejbusy. Opava je také významným železničním uzlem. Má dvě nádraží – východní a západní. Z východního nádraží odjíždějí vlaky na všechny strany. V loňském roce byla zprovozněna rekonstruovaná a elektrifikovaná trať Opava – Ostrava, a tak zde dnes mohou jezdit zrychlené vlaky a rychlíky. Projíždí tu rychlík Český Těšín – Jeseník, nebo Ostrava – Olomouc. Na trati byly nasazeny nové soupravy City Elephant. Doprava z Ostravy-Svinova do Opavy dnes trvá 25 minut, rychlíkem dokonce 20 minut. Na trať Opava – Hlučín byly nasazeny také nové vlaky – Regionovy. Z východního nádraží odjíždějí ještě vlaky do Hradce nad Moravicí, Mladecka, Rýmařova a dalších míst. Významným spojením je Opava – Krnov. Opavské východní nádraží prošlo náročnou rekonstrukcí a patří dnes k nejkrásnějším nádražím nejen ve Slezsku, ale v celé republice, troufnu si říci, že snad i ve střední Evropě. Výstavbě velkého prodejního centra Silesia muselo ustoupit autobusové nádraží. Dnes vyjíždějí autobusy na všechny strany z Bílovecké ulice a první zastávka je před nádražím Opava východ. Bude zřejmě ještě nějakou dobu trvat, než si lidé na to zvyknou. Zatím zde panuje, zejména v době, kdy přijíždějí do Opavy také vlakové spoje, trochu chaos. Snad se všechno uklidní a po nějaké době si již nikdo nevzpomene, že tomu bylo jinak.

Opava má také několik hřbitovů. Hlavní neboli centrální hřbitov je na Otické ulici. Je zde pohřbeno také mnoho opavských osobností. Hřbitov je velmi dobře upravený a výstavbou nové obřadní smuteční síně dosáhne vyšších parametrů. Pohřbívá se ještě také na hřbitově v Kateřinkách, Kylešovicích, Jaktaři a okolních obcích patřících k městu. O poslední věci člověka se starají dvě pohřební služby.

Město Opava je plné života, změn, radosti ale i smutných událostí.

O tom všem budou podrobně pojednávat následující kapitoly kroniky.⁵

---

⁵ Vlastní popis vybavenosti a služeb, nabídky jednotlivých obchodů a provozoven.

ZAMĚSTNÁNÍ A VÝROBA

Trh práce v okrese Opava byl v roce 2008 vcelku vyrovnaný. Žádné větší propouštění zaměstnanců nebylo zaznamenáno, ale neobjevily se ani žádné nové aktivity. V říjnu 2007 bylo v okrese Opava 1 400 volných míst – nejméně v historii pracovního úřadu, nejnižší pokles za posledních deset let. V lednu až říjnu 2008 byla vysoká poptávka po pracovní síle, počet evidovaných klesl na 70 % z celkového počtu zařazených. Míra nezaměstnanosti mírně klesala až na 6,7 %, taková byla naposledy před deseti lety, kdy bylo v evidenci 6 310 zájemců. Konec roku 2008 měl opačný vývoj – v listopadu a prosinci vzrostla nezaměstnanost na 7,5 %. Bylo to velkým propouštěním zejména ve stavebních firmách.

Významnou změnou proti minulým rokům bylo v roce 2008 využití prostředků z Evropského sociálního fondu při spolufinancování příspěvků, které úřad práce poskytuje zaměstnavatelům při vytváření pracovních míst pro obtížně umístitelné uchazeče, kteří jsou v evidenci. V rámci čtyř národních projektů bylo vyplaceno celkem 10,1 milionu korun na:

- veřejně prospěšné práce (spolufinancováno z operačního programu Rozvoje lidských zdrojů, zaměstnanosti a projektů),
- veřejně prospěšná práce a společensky účelná pracovní místa a poradenské činnosti a rekvalifikace podporující zvýšení zaměstnanosti (spolufinancováno z operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost).

Opavský pracovní úřad má další tři pobočky a to v Kravařích, Hlučíně a Vítkově. Celkem zajišťuje služby v 77 obcích, kde je 88 954 ekonomicky aktivních obyvatel. V roce 2008 bylo celkem 66 800 zaměstnaných a 7 000 nezaměstnaných obyvatel.

Pracovní úřad pravidelně sleduje u 470 firem pohyb zaměstnanců. Jsou to firmy, které mají pracoviště v okrese Opava a mají více jak 15 zaměstnanců. Převládají firmy s 25–49 zaměstnanci.

Struktura monitorovaných zaměstnavatelů dle velikosti ke konci roku 2008:

Počet zaměstnanců ve firmě	počet zaměstnavatelů	počet celkem
1–5	63	174
6–9	52	402
10–19	134	1 921

20–24	50	1 099
25–49	179	6 105
50–99	102	6 772
100–199	53	7 324
200–249	7	1 526
250–499	16	5 669
500–999	10	6 817
1 000–1 499	2	2 447

V regionu je celkem 14 088 osob samostatně výdělečně činných (OSVČ), jedná se převážně o malé organizace s 1–24 zaměstnanci, které zaměstnávaly celkem 16 061 osob. Z toho s pouze jedním pracovníkem bylo 3 222 OSVČ.

Zaměstnanost v jednotlivých odvětvích

Zemědělství, lesnictví a rybářství – mezi největší zaměstnavatele na tomto úseku patří Kateřinská zemědělská, Školní statek Opava, MAVET, a. s., Best, s. r. o – tyto firmy zaměstnávaly celkem 2 009 osob. Meziroční úbytek osob v tomto sektoru byl 18 osob.

Zpracovatelský průmysl zaměstnával ve 105 firmách celkem 14 770 lidí. V Opavia-LU, s. r. o., byl zaznamenán nárůst zaměstnanců o 45 osob v souvislosti s uvedením nové linky do provozu.

Agentura Work Service Czech, s. r. o., zaměstnávala celkem 300 lidí, kteří se podíleli především na výrobě v potravinářském průmyslu. V Seliko trading, a. s., poklesl stav zaměstnanců o 34. Poměrně stabilní byly firmy Ostroj, a. s., Arako a Ferram.

Výroba základních kovů, zpracování a slévárenství – v tomto odvětví působilo celkem 19 firem s 3 213 zaměstnanci.

Výroba dopravních prostředků – celkem 5 firem s 1 971 zaměstnanci.

Ostatní zpracovatelský průmysl – 5 firem. Slezská tvorba po padesáti letech ohlásila ukončení konfekce a propustila ke konci roku 15 zaměstnanců.

Velkoobchod, maloobchod, prodej a údržba motorových vozidel – v tomto odvětví působilo celkem 35 zaměstnavatelů s 3 117 osobami (rok 2008 tedy znamenal pokles o 125 zaměstnanců).

V informačních a komunikačních činnostech působilo celkem 860 zaměstnanců. Největší podíl na propouštění měla Česká pošta (celkem 81 zaměstnanců). Probíhající restrukturalizace České pojišťovny v průběhu roku 2008 změnila obsluhu na 179 pobočkách.

Administrativní a podpůrné činnosti – 5 zaměstnavatelů s 859 zaměstnanci (jde především o personální agentury).

V 68 školských zařízeních bylo 3 572 osob (za rok 2008 bylo propuštěno 22 lidí). Kulturní, zábavní a rekreační činnosti zaměstnaly na 506 lidí. Čtyři příspěvkové organizace a jedno zájmové sdružení přijalo 45 nových zaměstnanců.

Formou internetu nabízí volná místa 100 firem.

Zaměstnání s největší poptávkou na trhu práce v roce 2008:

Prodavači + pokladní v ochodech, společné stravování	297
Zedníci, kominíci, omítkáři	155
Nástrojáři, kovomodeláři, kovodělníci, zámečníci	127
Kuchaři	92
Řidiči nákladních aut a tahačů	86
Číšníci, servírky	77
Úředníci ve skladech	58
Pracovníci v oblasti účetnictví, fakt.	58
Pomocní a nekvalifikovaní dělníci a manipulační dělníci	49

Nejvíce volných míst nabízely firmy Globus (23), TQM (21), Prestar (20), Slezská nemocnice (18 lékařů a farmaceutů), Česká pojišťovna (15).

Průměrný věk nezaměstnaných se oproti roku 2002 z 35 let zvýšil v roce 2008 na 39,9 let.

Nejpočetněji zastoupení v evidenci úřadu práce jsou lidé mezi 50 až 54 roky (1091) následovaní mladými mezi 20 až 24 roky.

Zaměstnání zdravotně postižených osob – chráněné dílny

V roce 2008 mohla výše příspěvků dosáhnout až 84 476 Kč na jedno místo pro zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením, a 126 714 Kč na osobu s těžkým zdravotním postižením. V Opavě je 17 provozovatelů chráněných dílen. Bylo uzavřeno 16 dohod na 325 osob. Náklady na jednu osobu a měsíc činily 7 407 Kč.

Celkem bylo poskytnuto o 615 tisíc Kč více než v roce 2007.

Rekvalifikace

V roce 2008 bylo uzavřeno celkem 37 dohod, rekvalifikací se zúčastnilo 68 osob, z toho 51 jich v tomto roce kurz dokončilo a 17 jej ukončí v roce 2009. Celkové náklady činily 746,6 tis. Kč, na jednoho uchazeče tedy připadlo průměrně 10 979 Kč.

Zájem o zaměstnání a o rekvalifikační kurzy projevilo celkem 715 osob. Jen o zaměstnání projevilo zájem 22 osob, převážně žen na rodičovské dovolené.

Největší zájem byl o dělnické profese (svářečské kurzy), stavební profese, obráběče kovů, služby, pečovatelské služby a pracovníky v sociálních službách, kominické kurzy, sportovní maséry. Zájem byl také o získání znalostí v oblasti obsluhy počítače, tvorby www stránek a správy počítačových sítí.

Délky kurzů se odvíjely od jejich náročnosti od 1 týdne do 12 měsíců. Rekvalifikačních kurzů se v roce 2008 zúčastnilo 1 095 uchazečů o zaměstnání.

V ČR bylo k 31. prosinci 2008 103,1 tisíc uchazečů o zaměstnání nad 50 let, což tvořilo 29,3 % všech uchazečů o zaměstnání. V okrese Opava to bylo 2 152 uchazečů, což bylo 30,6 %.

V evidenci bylo 3 531 žen (z toho 1/3 žen byla na rodičovské dovolené), 553 absolventů a 505 mladých lidí.

Délka evidencí ke konci roku 2008: 2 322 uchazečů v kategorii do 3 měsíců (33 %), 1 256 od 3 do 6 měsíců, od 6 do 12 měsíců 3 454 (49,1 %), delší než 12 měsíců 2 443 uchazečů (34,7 %), do 25 let bylo 1 289 uchazečů (18 %).

Dávky státní sociální podpory:

- dávky poskytované v závislosti na příjmu – příspěvek na dítě, sociální příplatky, příspěvek na bydlení,
- ostatní dávky – rodičovský příspěvek, dávky péstounské péče, příspěvek na školní pomůcky, porodné, pohřebné,
- rodinné dávky EU.

V roce 2008 bylo na dávkách vyplaceno 740 mil. Kč, rodičovský příspěvek 490 mil. Kč, přídatky na děti 122 mil. Kč.

Vývoj zaměstnaní u největších zaměstnavatelů v roce 2008:

Zaměstnavatel	Počet zaměstnanců	+/-
Slezská nemocnice	1 153	-11
Ostroj	933	-6
IVAX Pharmaceuticals	885	+17
Psychiatrická léčebna	844	-14
Model obaly	666	-19
TEMPO	656	-25
Opavia – LU	551	+45
ISOTRA	517	-47

Specifickou skupinu mladých nezaměstnaných tvoří uchazeči se základním vzděláním.

Problémové skupiny tvoří osoby nad 50 let, osoby se zdravotním postižením, osoby s nízkou kvalifikací nebo bez kvalifikace, ženy, mladí lidé do dvou let od ukončení přípravy na zaměstnání a mladí lidé ve věku do 25 let.

Vybrané kurzy a umístitelnost po skončení kurzu:

Typ kurzu	Počet účastníků	Počet umístěných
Svářečské	80	67
Živnostenské podnikání	43	30

Práce s PC	56	36
Řidič vysokozdvihných vozíků	66	42
Dělnické profese ve službách	62	39
Dělnické profese v průmyslu	39	24
Rozšířené řidičské oprávnění	59	36
Účetnictví	47	28
Kovoobraběčské	42	23
Stavební profese	1	7
Obsluha PC pro uchazeče s maturitou	156	79
Ostatní technicko-hospodářské profese	4	2
Pracovníci v sociálních službách	40	18
Obsluha PC pro vyučené	167	68
Nespecifické	131	47
Obsluha PC pro účastníky se základním vzděláním	32	8
Zakladatelé malého a středního podnikání	17	x
Pracovník pro styk se zahraničím	41	x

Největšími opavskými zaměstnavateli jsou Slezská nemocnice, Psychiatrická léčebna, Okresní ústav sociálních služeb, Vězeňská služba, dále výrobní podniky Ivax Pharmaceuticals, Ostroj Opava, Opavia-LU, Model obaly, Nowaco, Bivoj a podniky služeb Jednota, TGM, Česká pošta, České dráhy a Globus.

Rozšíření továrny na léky TEVA

Je to doposud největší izraelská investice v České republice. A mohla by Opavsku přinést více než tři stovky nových pracovních míst. Skupina TEVA se rozhodla, že investuje do svého komárovského závodu Ivax Pharmaceuticals více než 1,6 miliardy korun.

V současné době pracuje v Ivaxu okolo jednoho tisíce zaměstnanců. Loňský obrat firmy se pohyboval v řádu 6 miliard korun. V areálu závodu by měl brzy vyrůst další komplex, který by se zabýval výrobou tablet a tvrdých želatinových tobolek. Nový závod by se měl stavět ve dvou etapách. Po dokončení první etapy by měl produkovat čtyři miliardy tablet. Společnost odhaduje, že celá první etapa by mohla být hotova do konce roku 2010. Po jejím skončení se zpětinásobí současná produkce

firmy. V předpokládané druhé etapě bude vytvořena kapacita na další čtyři miliardy tablet. Léky bude společnost distribuovat především do Evropy a Spojených států.

Přibírání nových lidí bude probíhat postupně, zhruba ve třech letech. Společnost chce vytvořit pro nezaměstnané, kteří jsou zapsáni na Úřadu práce v Opavě, nový rekvalifikační kurz – farmaceutický operátor. Firma chce nové pracovníky nabírat především v Opavě a okolí.⁶

---

⁶ Zpráva o trhu práce za rok 2008, Úřad práce Opava.

VEŘEJNÝ A POLITICKÝ ŽIVOT

Vážené čtenářky,
vážení čtenáři,

schválením rozpočtu, strategického a komunitního plánu jsme v zastupitelstvu završili další rok práce na radnici. Nyní se už plně věnujeme investicím a investičním plánům pro rok další. Při sestavování plánů jsme se snažili být co nejrealističtější a finančně opatrní. Přitom však doufáme, že se naše odhady ukáží jako mírně pesimistické, a my budeme moci dokončit či připravit co nejvíce akcí potřebných pro město.

Už v této chvíli pracujeme na investicích či jejich přípravných plánech, které by přišly na stovky milionů korun. Proto se budeme snažit získat co nejvíce dotací, které by městskému rozpočtu ulehčily.

Svou pozornost například zaměříme na získání dotací pro rozvoj kulturních objektů města, zejména na rekonstrukci sálu Na Rybníčku, rekonstrukci bývalé komerční banky na Ostrožné ulici pro vznik Obecního domu s městským muzeem, zkvalitnění vybavení Slezského divadla a Domu umění s kostelem sv. Václava.

Rovněž se věnujeme všem aktivitám, které souvisí s přípravou obou potřebných obchvatů. V roce 2008 se začne budovat první část severního obchvatu Opavy, tzv. spojka S1 (silnice mezi Globusem a Kauflandem) a rychlostní komunikace Mokré Lazce – Ostrava. Obchvaty připravuje stát a Moravskoslezský kraj a my se jim snažíme napomáhat například vykupováním pozemků, přes které obchvat povede. Jsem rád, že se nám například ještě v závěru loňského roku podařilo dojednat 60 odkupů pozemků potřebných pro jižní spojku. Kromě snížení dopravní zátěže se také zabýváme tím, jak zlepšit parkovací možnosti města. V našich dlouhodobých investičních plánech máme výstavbu několika dalších parkovacích domů, včetně domů na sídlištích.

Snad Vám závěr loňského roku zpříjemnily vánoční trhy a jejich bohatý hudební, divadelní či soutěžní program. Z lednových kulturních akcí bych rád připomenul úspěch našeho Slezského divadla, které bude vystupovat v Národním divadle v Praze s japonskou národní operou Yuzuru.

Chtěl bych ještě upozornit na vítězství opavského basketbalového týmu, který v národním poháru vyřadil prvoligový Kolín, a postoupil tak do další fáze soutěže. Vážení spoluobčané, dovoluji vám popřát jménem členů zastupitelstva a pracovníků radnice v roce 2008 pevné zdraví, hodně štěstí a rodinné pohody.

Věřím, že i tentokrát Vás bude barevná Hláška o bílé Opavě úspěšně provázet celým měsícem.

Zbyněk Stanjura, primátor

Těmito slovy oslovil obyvatele města primátor Ing. Zbyněk Stanjura v prvním čísle Hlášky v roce 2008. Bílé město Opava je krásným místem pro žití. Za poslední léta se toho hodně změnilo. Střed města září novými fasádami, zejména vynikají historické domy jako Dům U mouřenína, Boží koutek, samozřejmě nádherně opravená Hláška, ale také krásné secesní domy. Jednou z nejhezčích ulic je ulice Ostrožná, která je nejen obchodní tepnou, ale také místem k odpočinku. Snad i v dalších letech se bude v Opavě dařit investovat tak, aby byla opravdu městem třetího tisíciletí.⁷

Cena za regeneraci městského centra

Ministerstvo kultury s Ministerstvem pro místní rozvoj a Sdružením historických sídel Čech, Moravy a Slezska ocenilo Opavu za regeneraci historického centra města. Ve zcela zaplněném Španělském sále Pražského hradu převzali zástupci města Cenu za nejlepší přípravu Programu regenerace památkových rezervací a městských památkových zón za rok 2007 v Moravskoslezském kraji.

„Je to pro nás důležitá odezva, že jdeme správným směrem při péči o centrum. Zároveň je to závazek do dalších let. A nejen v tom, co se nám daří, tedy ve zklidňování dopravy, které je přínosné pro chodce a cyklisty. Znamená to také pracovat na opravách historických budov,“ řekl náměstek primátora Pavel Mališ.

Opava se letos stala krajským vítězem soutěže o nejlepší přípravu a realizaci programu regenerace městských památkových rezervací a zón. Velmi výjimečné je to, jak se v Opavě podařilo z centra města prakticky vytlačit motorovou dopravu. V Opavě

---

⁷ Hláška, č.1, 1/2008.

je jedna z nejstarších novodobých pěších zón a je vidět, že se město o její stav stále stará.

Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón byl ustaven v devadesátých letech jako nástroj záchrany a rozvoje obnovy kulturních hodnot, ozdravení životního prostředí, ale také vytvoření center rozvoje podnikatelských aktivit historických jader města a obcí. Slavnostní předávání cen je zároveň oslavou Mezinárodního dne památek a sídel.⁸

Opava – nejlepší město pro podnikání v Moravskoslezském kraji

Zásluhou dobrého podnikatelského prostředí, kvalitní veřejné správy a pracovního trhu je nejlepším městem pro podnikání v Moravskoslezském kraji Opava. Říká to týdeník Ekonom, který v květnu zveřejnil výsledky krajského kola soutěže Město pro byznys. Cenu za první místo si zástupci opavské radnice převzali v druhé polovině května v Ostravě. Ocenění jim předal hejtman Moravskoslezského kraje Evžen Tošenovský. Týdeník porovnával všechna města s rozšířenou působností v kraji (celkem 22 měst). Města byla hodnocena na základě 50 kritérií rozdělných do šesti oblastí. Žebříček zahrnuje podporu podnikání ze strany regionálních správ, porovnává podnikatelské prostředí, situaci na pracovním trhu, atraktivitu lokality, cenové podmínky dané oblasti a výsledky výzkumu na radnicích a mezi podnikateli. Srovnávací žebříček poukázal i na práci opavské radnice. Opava má třetí nejnižší počet úředníků na sto obyvatel v kraji, má druhé nejdelší úřední hodiny, druhou nejvyšší podporu veřejné dopravy. V kvalitě podpory webových stránek skončila radnice pátá, v informační otevřenosti čtvrtá. Městu se také daří při získávání dotačních titulů z EU, je čtvrté nejlepší. Na dalších místech za Opavou skončily Odry, Frýdlant nad Ostravicí, Ostrava a Havířov. Z bývalých měst opavského okresu skončil na osmém místě Hlučín, na desátém Kravaře a na šestnáctém místě Vítkov. Krajské kolo je součástí celorepublikové soutěže Město pro byznys, ve které se hodnotí 205 měst s rozšířenou působností a 22 pražských správních obvodů. Moravskoslezský kraj byl vyhodnocen v rámci krajských kol jako první. Soutěž vznikla jako reakce na současnou potřebu monitorovat regionální iniciativu a ukázat, jak se místní správy podílí na zlepšení podnikatelského prostředí. Na anketě spolupracovala s týdeníkem Ekonom

---

⁸ Hláska, č. 5, 5/2007, str. 5.

renomovaná výzkumná agentura Faktum Invenio, garantem soutěže je Hospodářská komora České republiky.⁹

Opava je opravdu městem, které se o svůj vzhled velmi stará a právem jí přísluší přídomek bílá. Je to město krásně upravené, čisté, bez větších rušivých problémů. Nádherné sady okolo celého historického středu města mu dodávají na zajímavosti. Opavané i návštěvníci si tak přímo v centru mohou najít svou oázu klidu – posedět na lavičkách pod mohutnými stromy kaštanů, či vyjít si na Ptačí vrch, odkud je pěkný rozhled na nejbližší okolí, v letních měsících si poslechnout pěknou hudbu, či jen tak se procházet a vnímat krásu kolem sebe. Škoda, že se zde nezachovala letní kavárna s tanečním parketem, která byla velmi populární ještě v první polovině minulého století. Opusťme sady a podívejme se co se dělo, děje a bude dít v centru města.

---

⁹ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 4.

Soutěž o Dolní a Horní náměstí

Soutěže se týkaly deseti bytových domů. Jedna zahrnovala Horní náměstí a druhá tři propojené domy v ulici Mezi trhy a tři domy na Dolním náměstí. Do soutěží se zapojili jak místní architekti, tak ti i ze vzdálenějších míst. Jednotlivé návrhy hodnotila odborná porota, které předsedal renomovaný pražský architekt Mikuláš Hulec. Hodnocení bylo anonymní – porotci nevěděli, čí návrh hodnotí. V soutěži o Horní náměstí porota neudělila první cenu, ale udělila druhou a třetí. V soutěži o Dolní náměstí udělila první a druhou cenu a zvlášť ještě ocenila dva nápady za některé zajímavé prvky.

Město dostalo třináct architektonických návrhů, jak by mohly vypadat nové fasády domovních bloků na Horním náměstí, a devět návrhů, jak by se mohl změnit dlouhý blok z Horního na Dolní náměstí.

V soutěži na Dolní náměstí získala 1. místo MS architektura a design, s. r. o., Praha (Alexander Verner, Dorota Kluská, Pavel Hřebecký). Porota ocenila řešení parteru a jeho propojení s náměstím; reálné řešení, které plně využívá možnost konstrukčního systému monolitického parteru; kvalitní řešení střešní krajiny, práci s dominantami a jejich výškovým uspořádáním, propracovanost fasád; vysokou profesionalitu návrhu. Druhé místo získal Atelier 38, s. r. o., Opava (Jan Zelinka, Tomáš Bindr, Lucie Zellichová; spolupráce: Michal Výtisk, Ondřej Mičoch). Porota ocenila jednoznačné horizontální členění bytové části a střešní krajiny; čisté řešení vazby parteru, fasády a střešní krajiny bez zásadních stavebních zásahů do fasády; nápadité řešení fasádního pláště; architektonické řešení přechodu mezi historickou a novodobou zástavbou v ulici Mezi Trhy. Cenu poroty získalo MOBA Studio, Praha (Igor Kovačević, Yvette Vašourková, Věra Šatochinová, Jan Pačka, Zuzana Kuldová). Porota ocenila odměnou poroty pro zajímavý prvek loubí v prostoru Dolního náměstí a Mezi Trhy, které navazuje na stávající historické měšťanské domy a je přínosem pro celou soutěž. Druhou cenu poroty získali Eliška Macková, Jiří Halfar a Jiří Stejskalík. Porota je ocenila odměnou poroty za zajímavé řešení dvorní fasády.

V soutěži o Horní náměstí získali 2. místo Petr Stanjura, Zuzana Mateiociucová a Roman Václavík. Porota hodnotila především předsazení parteru rozčleněného hmotou stávajícího deskového domu, gradace hmot příznivě upravuje měřítko stávající stavby; dle názoru poroty je sporné barevné řešení vyplývající z předložené vizualizace; návrhem přístavby se podařilo vnést zajímavý prvek do prostoru náměstí,

avšak navrhovaná hloubka traktu je diskutabilní. 3. místo udělila porota Adamu Nekulovi, a Davidu Pulkrábekovi. Ocenila zejména realistický přístup s citem pro kompozici a proporce; porotu zaujala také jednoduchost návrhu a možnost realizace; navržené řešení navazuje na tvarosloví fasád na ul. Kolářská a na Horním náměstí; jednoduchými architektonickými prostředky přizpůsobuje autor objekt v měřítku i formě okolní zástavbě.¹⁰

Soutěž na zástavbu Masařské, Holubí a Lazebnické ulice

Pětadvacet návrhů obdržela porota v rámci architektonické soutěže o nejlepší ideový návrh na dostavbu prostoru Masařská – Holubí – Lazebnická. V současné době slouží vnitroblok jako frekventovaný pěší tah a parkoviště pro centrum města. Nová výstavba by měla omezit parkování přímo na parkovišti a obnovit členění lokality krátkými vnitřními uličkami (nová parkovací místa by měla být v podzemí a dále pak i na jiných místech centra). Novostavba by měla navázat na dnešní zástavbu, měla by nabídnout především byty, dále pak kanceláře či obchody. Porotě, stejně jako v případě humanizace fasád, předsedal renomovaný pražský architekt Mikuláš Hulec. Hodnocení bylo anonymní – porotci nevěděli, čí návrh hodnotí. První místo porota udělila autorům Jaromíru Syrovátkovi, Bedřichu Kostorekovi, Dušanu Řezáčovi a Ondřeji Syrovátkovi. Porota ocenila kvalitní a vyvážené hmotové řešení sestávající se ze tří objemů s vnitřním atriem a dobře zvládnutou dominantou nároží; vhodné dispoziční a dopravní řešení; optimální dopravní napojení; kvalitní dispoziční řešení vzhledem k severojižní orientaci pozemku; výrazné odlišení severní a jižní fasády v závislosti na funkci, vhodné dispoziční řešení se slunolamy na jižní straně; logicky rozdělenou náplň severního a jižního traktu. Druhé místo získali autoři Jan Bočan, Jakub Kožata, se kterými spolupracovali Přemek Jurák a Tomáš Oth. Porota ocenila invenční návrh s kompozičně a výtvarně pojatou architekturou; podle poroty návrh respektuje návaznost na historické objekty, dominanty, parcelace a nároží; je to konstrukčně náročně řešení; návrh nabízí i nové hmotové řešení okolních objektů; kvalitní architektonické řešení, které ověřuje jiné nápadité možnosti architektury ve městě; místy komplikovaná dispozice: jako problematické se jeví byty v parteru v blízkosti sjezdu do podzemí; na jižní straně je umístěno bydlení do 1. podlaží na úkor posílení komerčních ploch v parteru; technicky náročné statické řešení. Třetí místo získali autoři

---

¹⁰ Hláska, č.4, 4/2008, str. 8.

Michal Krištof a Matej Štrba, kteří spolupracovali s Hanou Liškové. Porota hodnotila dobré dispoziční řešení, formální se jeví použití shodného prvku žaluzií na severní i jižní fasádě; problematické dopravní řešení a napojení parkování pod objektem; porota ocenila řešení parteru a jeho propojení s náměstím a výrazné odlišení parteru a bytové části; hmotové členění ustupujícího horního podlaží; reálné řešení, které v parteru využívá možnosti monolitického konstrukčního systému.¹¹

---

¹¹ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 8.

Zastupitelstvo, rada, státní orgány

Opavské zastupitelstvo zvolené ve volbách roku 2006 začalo na počátku roku pracovat v tomto složení: Benna Daniel, Běrský Kamil, Brady Pavla, Burda Jaroslav, Bureš Karel, Cvek Milan, Dohnal Ota, Drábek Ivan, Dvořák Alois, Ficek Miroslav, Fišer Lubomír, Gregor Josef, Hanuš Jan, Horák David, Horák Jaroslav, Chamráth Rudolf, Jaroš Dušan, Javorský Vladimír (po Petra Škarohlídkovi v říjnu 2008), Kalus Jaromír, Klučka Václav, Knapík Jiří, Kováč Jan, Krajíček Miroslav, Krejčí Michal, Mališ Pavel, Malota Oldřich, Messe Alexandr, Mičoch Jiří, Mrázek Jan, Opálka Miroslav, Pěčonka Libor, Píšala Jan, Rambousek Jan, Slavata David, Sobotka Jindřich, Stanjura Zbyněk, Staňo Marián, Šindlerová Irena, Škarohlíd Petr (zemřel 25. 10. 2008), Turek Vojtěch, Vágner Pavel, Veselý Marek, Vlček Václav, Žídek Daniel.

Termíny zasedání zastupitelstev:

- 19. únor,
- 15. duben,
- 15. červenec (zastupitelstvo jednalo o integrovaném plánu města, díky kterému by mohla Opava získat několik set milionů korun na investiční výstavbu),
- 16. září,
- 16. prosinec (zastupitelstvo projednávalo rozpočet města na rok 2009).

Všechna zasedání začínala v 9 hodin.

Primátorem města byl Ing. Zbyněk Stanjura, který tuto funkci vykonával již od roku 2001, v roce 2008 byl zvolen členem zastupitelstva Moravskoslezského kraje. Náměstky primátora byli Jaroslav Horák a Pavel Mališ. Členy rady byli Bureš Karel, Cvek Milan, Horák Jaroslav, Mališ Pavel, Píšala Jan, Slavata David, Staňo Marián, Stanjura Zbyněk, Vágner Pavel, Veselý Marek, Žídek Daniel. Rada se scházela jednak na řádných a jednak na mimořádných zasedáních a projednávala veškeré důležité záležitosti města. Na řádných zasedáních se rada sešla 22. ledna, 5. února, 4. a 18. března, 1. a 22. dubna, 13. a 27. května, 3. června, 1. a 15. července, 19. srpna, 2. a 23. září, 7. a 21. října, 4., 18. a 25. listopadu a 2. a 16. prosince. V roce 2008 se konalo 17 mimořádných zasedání rady statutárního města Opavy.

V prosinci roku 2007 schválili zastupitelé dva důležité dokumenty: komunitní a strategický plán.

Komunitní plán je zaměřen výhradně na sociální péči a sociální služby. Snaží se dobrat například toho, aby byly v Opavě zastoupeny v přiměřené míře všechny druhy služeb, které potřebují starší či hendikepovaní občané. Snaží se odstranit zbytečně překrývající se nabídky, hledá cesty, jak se dobrat ke službám, které ve městě chybí. Navrhuje i organizuje. Lidé, kteří se na jeho přípravě podíleli, se snažili debatovat se všemi poskytovateli sociálních služeb ve městě, ale také s veřejností, která služby potřebuje a požaduje.

Strategický plán je obecnější. Zabývá se současným stavem města, jeho ekonomikou, možnostmi bydlení, životním prostředím, dopravním spojením a vnitřní sítí cest, kulturou, sportem apod. Snaží se co nejpodrobněji popsat současný stav města. Popisuje přednosti a navrhuje, jak je posílit, hledá slabiny a způsoby, jak je odstranit nebo alespoň oslabit. Je to dokument dalekosáhle převyšující třeba politické programy jednotlivých stran a sdružení. Ve valné většině se na jeho přípravě podíleli odborníci a nikoli politici.¹²

---

¹² Plán činnosti rady města na rok 2008.

Hospodaření Opavy s miliardovým rozpočtem

Opava si na rok 2008 naplánovala hospodaření s téměř miliardovým rozpočtem. Zastupitelé schválili jeho podobu na prosincovém zasedání (2007). Vzhledem k legislativním novinkám je rozpočet sestaven opatrně. Je pravděpodobné, že se v průběhu roku celková rozpočtová částka ještě zvýší.

Bude platit nový zákon o rozpočtovém určení daní, a tak teprve v polovině roku bude možno říci, zda se příjmy vyvíjí lépe a pak bude možno přidat další investiční akce.

Neinvestiční výdaje ukazují, že rozpočet je v režijní části města úsporný, a to i ve srovnání s dalšími roky. Dostává se takřka na úroveň roku 2005. Rozpočet je podle zákona sestaven jako vyrovnaný.

Radnice zatím odhaduje, že se jí podaří získat na daňových příjmech necelých 650 milionů korun. Celkově se daňový i nedaňový příjem v běžných příjmech odhaduje na necelých 750 milionů korun. Dalších zhruba 200 milionů korun získá město z kapitálových příjmů. V těchto příjmech jsou zahrnuty i prodeje pozemků, které město muselo vykupovat pro výstavbu obchvatů. Je to jedinečná věc, která proběhne v letošním roce a již se nebude opakovat.¹³

Obsáhlou kapitolou jsou investiční výdaje a investiční plány.

Největší rozpočtovou částku v rámci městských organizací obdrží technické služby, pro které je připraveno 123,5 milionu korun. Slezské divadlo získá 70 milionů korun, dopravní podnik 57,5 milionu korun. Knihovna Petra Bezruče může počítat se 14,4 miliony korun, Opavská kulturní organizace se 3,8 miliony korun. Organizace zaměřené na sociální služby dostanou více než 11 milionů korun. Na hospodaření všech městských částí je vyčleněno více než 21 milionů korun.¹⁴

---

¹³ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 4.

¹⁴ tamtéž

Investiční plány města na rok 2008

Rekonstrukce ulic a chodníků, domovních dvorů a jejich okolí, oprava veřejného osvětlení. Město připravilo na letošní rok desítky investičních akcí, které hodlá financovat z rozpočtu či v případě úspěchu také z nejrůznějších dotací. Radnice rovněž pracuje na desítkách investičních plánů, podle kterých se bude v budoucnu stavět či opravovat. Opavští zastupitelé rozdělili akce podle toho, z jakých peněz se budou stavby připravovat, či podle toho, pro koho budou investiční akce určeny. Je zcela jasné, že tak velké stavby a plány, jakými například je vybudování nové školní tělocvičny v Komárově, proměna Otického příkopu v účinnější protipovodňovou ochranu, rekonstrukce Rybníčku na plnohodnotný taneční a koncertní sál či vybudování pestrého a živoucího Obecního domu, nemůže město hradit ze svého rozpočtu a bude se snažit na tyto akce získat co nejvíce peněz z nejrůznějších fondů nebo od nejrůznějších institucí.

Pokud jde o nejpálčivější dopravní problémy, tedy o budování obchvatů či spojek na severní i jižní straně Opavy, tak se jedná o akce, které jsou zcela a plně pod taktovkou státu nebo kraje. Radnice se ale dosud snažila a snaží tyto akce v co největší míře podporovat a uspíšit.

V plánech najdeme také další opravy komunikací, plány na kruhové objezdy, cyklostezky nebo kanalizace. Jsou zde i sportovní a kulturní prvky. Chystají se opravy chodníků či řešení tak velkých problémů, jakými jsou třeba parkování na sídlištích či v dalších obytných zónách. Město připravuje plány na vybudování parkovacích domů, které jsou takovým řešením, jež nevede k rozšiřování parkovacích ploch do šířky na úkor zeleně, rekreačních zón či ploch na možnou výstavbu bytů. Počítá se s přípravou pozemků na podnikání.

Mezi komplexní letošní akce patří dokončení zázemí úřednického areálu v bývalých Vajdových kasárnách na Krnovské ulici. Lidé, kteří budou vyřizovat nejrůznější úřední věci, počínaje stavebním řízením a konče ověřením podpisů, vyřízením občanek, pasů a řidičských průkazů, najdou v budoucnu vše na jednom místě. V areálu budou fungovat i jiné městské úřady (např. ministerstvo zemědělství).

Investiční akce byly zařazeny jak podle stavu jejich příprav, tak podle naléhavosti a podle přání občanů, kteří se na úřad v průběhu minulých měsíců obraceli s nejrůznějšími žádostmi. Mezi žádosti občanů tak patří třeba výstavba protihlukové zdi

podél ulice U Dráhy, rekonstrukce vnitrobloku u sv. Hedviky, rekonstrukce ulice U Cihelny či třeba chodníky v Milostovicích a víceúčelový dům v Malých Hošticích.

Popis některých investičních akcí města:

Projekty – odhad finančních nákladů na zadávání projektových dokumentací, průzkumů, posudků, zaměření, geometrických plánů apod.

VO ul. Krnovská – rekonstrukce veřejného osvětlení, které je po celé délce ul. Krnovská v havarijním stavu.

Vnitroblok sv. Hedvika – rekonstrukce zpevněných ploch mezi ulicemi sv. Hedvika – Krnovská – Bochenkova. Bude provedena rekonstrukce vozovek, včetně odvodnění, chodníků a veřejného osvětlení. Zároveň budou vybudována nová parkovací místa tak, aby nedocházelo k rozjíždění přilehlých zelených ploch a chodníků projíždějícími auty.

Rekonstrukce ulice Žižkova, II. etapa – dokončení rekonstrukce komunikace v úseku od ul. Krnovské po most přes Jaktarku, a to včetně výstavby nového mostu odpovídající šířky. Tato akce je koordinována se Zemědělskou vodohospodářskou správou Krnov, která bude v této části zajišťovat rekonstrukci koryta Jaktarky.

Rekonstrukce komunikace na ulici Gudrichova – rekonstrukce stávající komunikace, včetně kanalizace a veřejného osvětlení. O rekonstrukci požádali zdejší občané.

Rolnická – prodloužení chodníků a sjezd k jezeru – dobudování chodníků v úseku od Mostní po chodníky vybudované v rámci akce Prodloužená Rolnická. Součástí je i nové veřejné osvětlení v této části a vybudování cyklostezky v úseku od ul. Ratibořské po Stříbrné jezero, včetně doplnění chybějících přechodů pro chodce.

Severní obchvat – východní části (protihluková zeď) – vybudování protihlukové clony podél ul. U Dráhy.

Vnitroblok Lazebnická – rekonstrukce stávajícího vnitrobloku, zpevněných a parkovacích ploch, výstavba nového veřejného osvětlení, kanalizace a výsadby zeleně.

Rekonstrukce ul. Zápalaova – rekonstrukce vozovky, chodníků, odvodnění a veřejného osvětlení. Akce je koordinována se Severomoravskými vodovody a kanalizacemi, které budou vyměňovat vodovodní řád, včetně přípojek.

Praskova – rekonstrukce stávajících zastávek MHD na bezbariérové, včetně zastávkových zálivů, přilehlých chodníků a zrušení parkovacích míst u budovy Policie ČR.

Kylešovice – dokončení chodníků rodinných domů, dokončení chybějících chodníků v lokalitě ul. Palisova a Slovenská, kde byla výstavba chodníků prováděna po výstavbě rodinných domů v průběhu let 2000 až 2002.

Ulice Janská – Bílovecká – jedná se o rekonstrukci komunikací, chodníků, veřejného osvětlení a výstavbu cyklostezek v úseku od přestupního místa Janská po podjezd železniční tratě Opava východ – Krnov na ul. Bílovické. Jedná se o společnou investiční akci s Moravskoslezským krajem, který je vlastníkem silnice II. třídy.

IS 11 RD Komárové Chaloupky – jedná se o dokončení I. etapy z roku 2005, a to výstavby kanalizace, veřejného osvětlení a chodníků.

Zlatníky – ul. 6. května – chodníky – jedná se o výstavbu nových chybějících chodníků v městské části Zlatníky.

Otická – chodník – jedná se o výstavbu nového chodníku, včetně veřejného osvětlení, v úseku od ul. Purkyňova podél ul. Otická (ve směru na Otice) až po ul. Statkova.

Malé Hoštice – víceúčelový dům – rekonstrukce stávajícího objektu bývalého kravína, nyní skladu, na víceúčelový dům pro potřeby městské části Malé Hoštice (lékařské ordinace, prostory pro případné rozšíření pošty, prostory pro provoz rehabilitace, obecní údržbu, knihovnu a velký společenský sál se zázemím).

Investice 2008

Město	návrh	rok 2008
Projekty	15 000 000	15 000 000
Rekonstrukce Krnovská 69	13 840 000	13 840 000
Energocentrum Krnovská	5 000 000	5 000 000
Krnovská – archiv, jídelna, evakuační cent.	5 000 000	5 000 000
Rekonstrukce Krnovská – budova č. 3	28 500 000	28 500 000
VO ulice Krnovská	11 900 000	11 900 000
Vnitroblok sv. Hedvika	4 650 000	4 650 000
Rekonstrukce ul. Žižkova	11 000 000	11 000 000
Kylešovice U Cihelny – komunikace	13 500 000	13 500 000
Bezejmenná (Gudrichova) – rek. kom.	1 000 000	1 000 000
Rolnická – prodl. chodníků a sjezd k jezeru	3 000 000	3 000 000
Severní obchvat (protihluková stěna)	4 000 000	4 000 000
Ulice Janská – Bílovecká	15 000 000	15 000 000
Vnitroblok Lazebnická	7 250 000	7 250 000
Rekonstrukce ul. Zápaloва	3 450 000	3 450 000
Praskova – oprava chodníků, zast. MHD	3 700 000	3 700 000
Kylešovice – dokončení chodníků	250 000	250 000
IS 11 RD Komárovské Chaloupky	2 400 000	2 400 000
Zlatníky – ul. 6. května – chodníky	500 000	500 000
Otická chodník	1 500 000	1 500 000
Milostovice – ul. Příčná, prodl. chod.	1 000 000	1 000 000
Malé Hoštice – víceúčelový dům	38 000 000	38 000 000
Celkem město	189 440 000	189 440 000

Příspěvkové organizace – zařazené akce

Projekty	1 500 000	1 500 000
MŠ Šrámkova, zateplení vč. střechy a okna	12 000 000	12 000 000
ZŠ B. Němcové – střecha	2 500 000	2 500 000
ZŠ Mařádkova – tělocvična, šatny	1 000 000	1 000 000
ZŠ Vávrovice – přestavba	4 000 000	4 000 000

MŠ Borovská – sociální zařízení	500 000	500 000
MŠ Jateční – topení	1 500 000	1 500 000
MŠ Vaníčková – splašková kanalizace	500 000	500 000
Rekonstrukce kuchyně E. Beneše	4 000 000	4 000 000
Celkem	27 500 000	27 500 000

Dotační tituly	návrh	dotace
Otický příkop	65 000 000	cca 45 000 000
Vávrovice – plochy pro podnikání	90 000 000	možná
Kostel sv. Václava a kaple sv. Dominika	10 500 000	možná
Rekonstrukce a přístavba ZK Ostroj na víceúčelový městský sál	310 000 000	možná
Obecní dům	60 000 000	možná
Kylešovice – tlaková kanalizace	8 000 000	možná
Cyklistická stezka č. 55 Krnov – V. Hoštice	53 500 000	možná
Dopravní hřiště	1 500 000	možná
Posílení akceschop. JSDH při povodních (Milostovice – hasičský dům)	5 000 000	možná
Posílení akcesch. JSDH při povodních (Vávrovice, has. zbrojnice Palhanec)	7 100 000	možná
Posílení akcesch. JSDH Vlaštovičky (hasičská zbrojnice)	5 000 000	možná
Posílení akceschop. JSDH při povodních (Zlatníky, has. zbrojnice)	5 000 000	možná
Posílení akceschop. JSHD při povodních (Vávrovice, has. zbrojnice)	4 950 000	možná
Bezbariérové zastávky MHD (3. etapa)	3 500 000	možná
Opava – Podvihov – vybudování sportoviště rekreačního areálu	3 200 000	možná
Vávrovice – rekonstrukce kulturního domu, Česko-polský dům	7 500 000	možná
Zpevněné plochy městského hřbitova (včetně rozšíření)	8 000 000	možná
Opava – Městské sady – zeleň	17 500 000	možná
Opava – Městské sady – sedimentační nádrž	20 500 000	možná
ZŠ Komárov – tělocvična	34 000 000	možná

Celkem	719 750 000	
---------------	-------------	--

Dalších 30 akcí, které jsou pro rok 2008 zařazeny do plánu, bude v hodnotě 25 850 000 Kč.¹⁵

---

¹⁵ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 8.

Příprava plánu na získávání dotací

Rozvoj veřejných prostranství, nové kulturní příležitosti, lepší bydlení – to jsou investice, které vyžadují velké finanční prostředky. Radnice proto připravuje plán, jak na co nejvíce staveb získat dotace. Do plánu mohou svými návrhy přispět i podnikatelé, vzdělávací či neziskové organizace a občané.

V první polovině letošního roku byl zpracován Integrovaný plán rozvoje statutárního města Opavy (IPRM). Jde o rozvojový dokument, na jehož základě by Opava měla mít možnost čerpat dotace z Regionálního operačního programu. Tento dokument se zaměřil zejména na téma *přitažlivé město*. Jde o téma, které je pro rozdělování peněz jednoznačně vymezené. Město může připravit projekty z těchto oblastí:

- Obnova zanedbaných území města pro podnikání a služby.
- Úprava a obnova zanedbaných nebo nedostatečně využívaných prostranství.
- Zvýšení kvality veřejných prostranství.
- Zvýšení kvality bydlení a veřejných služeb.
- Budování a zvýšení kvality infrastruktury pro kulturu, volný čas nebo cestovní ruch.
- Ochrana a obnova památek a jejich využití pro kulturu, volný čas nebo cestovní ruch.

Projekty, se kterými se do IPRM počítá, jsou např. rekonstrukce budovy Obecního domu, přístavba a rekonstrukce Kulturního domu Na Rybníčku, zlepšení technických podmínek činnosti Slezského divadla nebo revitalizace Dominikánského kláštera, vč. kostela sv. Václava.

Radnice vyzvala občany ke spoluúčasti na tvorbě tohoto plánu – do 20. února mohli lidé posílat své návrhy na projekty, které budou řešit některou z výše uvedených oblastí. Vyzvala také podnikatele, neziskové organizace, vzdělávací zařízení apod., aby zaslali i projekty, které by sami mohli v rámci daného tématu realizovat, a stát se tak partnery při tvorbě a realizaci IPRM. Stejným způsobem bylo možno navrhnout i projekty, které řeší jiné oblasti života ve městě. Také tyto projekty budou brány zejména jako náměty na různá zlepšení a řídicí komise bude dále rozhodovat o jejich dalším využití.

Jak je provázán integrovaný plán se strategickým plánem? Strategický plán města je komplexní a do hloubky propracovaný základní dokument. Integrovaný plán vychází

ze strategického plánu a oba dokumenty jsou logicky provázány. Ve strategickém plánu, který byl dokončen na konci minulého roku, je Opava popsána jako významné centrum kulturního a společenského života kraje. Zároveň se zde ale dočteme, že pro kulturní vyžití občanů města nejsou v Opavě dostatečné prostory; ať už z technického nebo reprezentativního hlediska. V hlavním článku jsou zmíněny projekty, které by měly odstranit nedostatky a posílit naše přednosti. Rekonstrukce a přístavba sálu Na Rybníčku, dominikánského kláštera, včetně kostela sv. Václava, poskytování lepších služeb a komfortnějšího prostředí ve Slezském divadle nebo nový Obecní dům se stálou expozicí o Opavě rozšíří možnosti Opavanů se setkávat, blíže se seznámit se svým městem, podpoří rozmanitost kulturního života. Dalším efektem by mohlo být oživení v oblasti cestovního ruchu.

Chystá se i zvláštní plán pro rozvoj bydlení – města nohou zpracovat více integrovaných plánů pro různé oblasti. Ani Opava nezůstává pozadu a plánuje zpracování Integrovaného plánu pro oblast rozvoje bydlení. Také tento dokument by měl být zpracován tak, aby Opava měla možnost čerpat dotace z evropských fondů. Integrovaný plán rozvoje města zaměřený na oblast bydlení musí řešit území vybrané obytné zóny, která má minimálně 500 bytů a splňuje podstatné podmínky. Proto se při výběru takové zóny zaměří město zejména na dvě největší opavská sídliště – Kateřinky a Kylešovice. Na základě statistického šetření pak bude jedno z nich vybráno pro další rozpracování. Výsledkem by měl být dokument, který bude obsahovat návrhy projektů obnovující veřejná prostranství, řešících situací v parkování nebo projekty rekonstrukcí panelových domů. Realizace vybraných projektů samozřejmě záleží na tom, jestli bude takový plán vybrán k financování.

Hlavním důvodem, proč zpracovávat integrované plány, je možnost získat na projekty, uvedené v těchto plánech, dotační prostředky. Tyto projekty ale musí mít logickou tematickou provázanost s jedním z vybraných témat, ať už jde o *přitažlivé město* nebo *bydlení ve vybrané obytné zóně*. Možnosti získat externí finance bude mít Opava díky oběma zamýšleným integrovaným plánům, i když samozřejmě tyto plány musí být nejdříve vybrány k financování. Plán může pomoci i projektům, na které se nepodaří získat peníze přímo. Projekty, které budou v integrovaných plánech uvedeny, ale nebudou mít možnost financování, mají možnost získat bonifikaci při jejich hodnocení v jiných dotačních titulech, což může znamenat poměrně významnou pomoc. Dalším důvodem, na který nelze zapomenout, je samozřejmě i možnost velice

detailně rozpracovat vybraná témata, kterých se dotýká již strategický plán. Jde o možnost se ještě více seznámit s danou problematikou.¹⁶

---

¹⁶ Hláska, č. 2, 2/2008, str. 8.

Sportovní a kulturní granty města

Více jak tři miliony korun rozdělili zastupitelé na únorovém zasedání mezi žadatele o městské granty. O peníze se ucházeli sportovci, sportovní oddíly, pořadatelé kulturních akcí i umělci. Všechny žádosti posuzovaly postupně jednotlivé odbory magistrátu, kulturní a sportovní komise a městská rada. Nakonec návrh projednali zastupitelé.

Pravidelná sportovní činnost zaměřená především na děti a mládež – celkem 1 385 000 Kč.

- FK Slavia Opava – pravidelná sportovní činnost zaměřená především na děti a mládež – 200 000 Kč.
- Sportovní klub p.e.m.a. Opava – sportovní činnost sk p.e.m.a. Opava 2008 – 150 000 Kč.
- Street jockey club Opava – pravidelná sportovní činnosti dětí a mládeže hokejbalu – 200 000 Kč.
- Sportovní klub Jantar Opava, tenisový oddíl Witzenmann Opava – juniorský tenis TO Witzenmann Opava – 100 000 Kč.
- Jezdecký klub Opava-Kateřinky – juniorské skokové družstvo – 150 000 Kč.
- HC Slezan Opava – družstvo ženského hokeje – podpora pravidelné činnosti a vybavení družstva ženského hokeje – 110 000 Kč.
- Kánoe klub Opava – podpora zaměřená na zdokonalování a rozšiřování pravidelné sportovní činnosti žákovských a dorosteneckých družstev – 100 000 Kč.
- TJ Sokol Zlatníky – podpora pravidelné sportovní činnosti – 40 000 Kč.
- Sportovně střelecký klub Ostroj Opava – pravidelná sportovní činnost zaměřená na děti a mládež – 40 000 Kč.
- Tenisový klub Minerva Opava – pravidelná celoroční sportovní činnost předáků, žáků a dorostu v TK Minerva Opava – 45 000 Kč.
- Středisko volného času Opava – činnost a vybavení zájmových sportovních kroužků a oddílů SVČ Opava, pravidelné sportovní aktivity pro děti a mládež – 100 000 Kč.
- SK Komárov – rozvoj mládežnické kopané – 50 000 Kč.
- TJ Sokol Opava-Kateřinky – podpora pravidelné sportovní činnosti – 100 000 Kč.

Sportovní akce, včetně záborových a veřejných akcí – celkem 674 700 Kč.

- Přátelé orientačního běhu Opava – Grand Prix Silesia 2008 – 80 000 Kč
- Klub plaveckých sportů Opava – XV. ročník Velké ceny Opavy v plavání – 15 000 Kč.
- TJ ZRAPOS, o. s. – velikonoční turnaj – XV. ročník mezinárodního turnaje zrakově postižených sportovců v kuželkách – 30 000 Kč.
- TJ Slezan Opava – 17. ročník Slezského poháru v judu benjamínů a žactva – mezinárodní turnaj – 10 000 Kč.
- Horolezecký oddíl Atlas Opava – Atlas Adventure 2008 – 25 000Kč.
- TJ Sokol – Kateřinky – 9. ročník Memoriál MUDr. Zdeňka Hrdličky – 10 000 Kč.
- Bike sport club – Silesia bike marathón – 100 000 Kč.
- VK Kylešovice – XXIII. ročník Kylešovické žáby – 13 000 Kč.
- Klub plaveckých sportů Opava – 3. ročník turnaje ml. dorostenců ve vodním pólu „O slezský pohár“ – 15 000 Kč.
- Katmaj Opava, Martina Wasserbauerová – O nejlepšího zónovkáře – 27 000 Kč.
- TJ Slezan Opava – 14. ročník v Běhu o nejrychlejšího Opaváka – 40 000 Kč.
- TJ Sokol Opava-Kateřinky, oddíl zdravotně postižených – XIV. ročník otevřeného turnaje jednotlivců ve stolním tenise zdravotně postižených sportovců o putovní pohár – 30 000 Kč.
- TJ Sokol Opava – 58. ročník Velké ceny města Opavy – 60 000 Kč.
- Univerzitní sportovní klub Slezské univerzity v Opavě – Slezská bruslička, Slezská brusle – 60 000 Kč.
- Kánoe klub Opava – 1. a 2. národní kontrolní závod ve vodním slalomu na umělé slalomové dráze v Městských sadech ve dnech 3. až 4. 5. 2008 – 20 000 Kč.
- TJ Slezan Opava – 13. ročník Turnaje v šermu Bílá Opava – 20 000 Kč.
- SK Happy sport Opava – Mistrovství republiky v plážovém volejbale juniorek – 30 000 Kč.
- Sportovně střelecký klub Ostroj Opava – sportovní akce, včetně náborových a veřejných akcí – 10 000 Kč.
- TJ Sokol Opava-Kateřinky – Memoriál Antonína Švarce – 10 000 Kč.
- Škola Taekwon-do ITF Opava, o. s., – Ukažme, co umíme... – 21 700 Kč.
- Gymnastický klub TJ Sokol Opava – Ten umí to a ten zas tohle – přehlídka sportovních vystoupení dětí a mládeže – 48 000 Kč.

Soustavná kulturní činnost – celkem 550 000 Kč.

- Klub přátel OSS Luscinia – podpora činnosti Opavského středoškolského sboru Luscinia při MGO Opava – 90 000 Kč.
- Elim Opava – křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii Opava – hudební programy pro mládež Centra Elim – 50 000 Kč.
- E.V.N., s. r. o., – soustavná kulturní činnost – 60 000 Kč.
- Středisko volného času Opava – pravidelné zájmové a kulturní aktivity pro děti, mládež a dospělé – 20 000 Kč.
- Smyčcové orchestry ZUŠ V. Kálíka – podpora smyčcových orchestrů ZUŠ V. Kálíka – 40 000 Kč.
- Opavský filmový klub – podpora činnosti Opavského filmového klubu v roce 2008 – 25 000 Kč.
- Dechový orchestr ZUŠ V. Kálíka – podpora dechového orchestru ZUČ V. Kálíka – 40 000 Kč.
- Taneční obor a skupina mažoretek AMA ZUŠ V. Kálíka – podpora činnosti tanečního odboru a skupiny mažoretek AMA ZUŠ V. Kálíka – 35 000 Kč.
- Umělecká agentura Karel Kostera – soustavná kulturní činnost – 40 000 Kč.
- Ivo Samiec – provozní náklady na činnost bubenické školy a bubenického orchestru Boris – 80 000 Kč.
- Soubor zobcových fléten ZUŠ V. Kálíka – podpora činnosti souboru zobcových fléten ZUŠ V. Kálíka – 20 000 Kč.

Podpora kulturních akcí ve městě – celkem 384 500 Kč.

- Matice slezská – Jazzová Opava 2008 – 60 000 Kč.
- Jiří Juchelka – Podzimní Country širák – 12 000 Kč.
- Středisko volného času Opava – národopisné akce Opavského Slezska, Folklorní festival Chodníčky k domovu – 80 000 Kč.
- Umělecká agentura Karel Kostera – Podpora kulturních akcí ve městě – 70 000 Kč.
- Gabriela Onderková – X. jazzový ples – 10 000 Kč.
- Karavana Opava – trampská a country skupina – Opavský širák 15. ročník – 25 000 Kč.
- Asociace studentů a přátel Slezské univerzity – Opavský majáles 2008 – 40 000 Kč.
- Církevní konzervatoř Opava – Reprezentační koncert k 10. výročí konzervatoře – 47 500 Kč.

- Církevní konzervatoř Opava – Adventní koncert 2008 – 40 000 Kč.

Reprezentace města – celkem 150 000 Kč.

- Jan Kyjovský – podpora hudební skupiny Kofe-in – 15 000 Kč.
- Středisko volného času Opava – Mezinárodní výměna pěveckých sborů Domino (Opava) a Gaia (Olot, Katalánsko) – 50 000 Kč.
- Sdružení Hlavnice A. C. Nora – Sborník literárních prací soutěže Hlavnice A. C. Nora 2008 – 30 000 Kč.
- Matice slezská – publikace „Opava – sborník k historii města 6“ – 15 000 Kč.
- Martin Kubík – nakladatelství Perplex – vydávání a propagace původní literární tvorby opavských autorů – 20 000 Kč.
- Obratník Starého Magdona, o. s., – Časopis Nové břehy – 20 000 Kč.¹⁷

---

¹⁷ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 10.

Logistické centrum

Opavští zastupitelé opět podpořili výstavbu nového logistického centra za Opavou. Centrum by mohlo vzniknout u Suchých Lazců a sloužilo by více než desítce velkých firem podnikajících v Opavě a okolí. Vznik logistického centra navrhli městu odborníci, kteří připravovali nový strategický plán Opavy. O jeho požádalo několik firem, mezi nimi například Ferram, Femont, Brano, Ostroj, bolatický Lanex, MSA a Ulmer. Firmy se shodly, že mají „veliký zájem na urychlené výstavbě logistického centra pro skladování a distribuci určené výrobním a obchodním společností v opavském regionu“. Zástupci všech firem zdůraznili, že je důležité napojení centra na plánovanou rychlostní silnici směrem na Ostravu. Samotné centrum by vybudovala firma RKL Opava.

Zastupitelé na svém lednovém zasedání schválili pozemky, které budou podle požadavků kraje převedeny do zemědělského půdního fondu jako náhrada za pozemky pro logistické centrum. Jde o pozemky mezi Těšínskou a Bíloveckou ulicí a o pozemky nedaleko Hradecké ulice. Pozemky u Těšínské by mohly být využity pro zahrádky, pozemky u Hradecké by mohly fungovat jako zelený pás oddělující silnici a obytnou zónu. Náměstek hejmana Pavol Lukša s navrženými pozemky souhlasil.¹⁸

Prodej městských domů

Třináct nových domů jde do dalších prodejů, téměř šest set bytů zůstává pod správou města. Takové bylo konečné rozhodnutí zastupitelů ohledně budoucnosti městského bytového fondu. Seznam domů, které zastupitelé schválili k prodeji: Čajkovského 3 (dům byl navržen k prodeji již dříve, nyní jen byl přiřazen do aktuálního seznamu), Dolní náměstí 2, 8, 10 a 11, Horní náměstí 54, 62 a 63, Hrnčířská 8, Na Valech 1, Nákladní 21, Ostrožná 7 a 9 a Pekařská 48. Ve více než polovině nově prodávaných domů jsou alespoň dva nebytové prostory. V jednom případě jsou nebytové prostory čtyři. Město při prodeji vycházelo ze svých platných zásad. Nájemníci mají zaručeno měsíční předkupní právo, přičemž cenu nemovitosti určí poptávka na trhu. Nově přidané domy se budou prodávat postupně do konce volebního období. Vedení radnice se rozhodlo k prodejům za tržní ceny přistoupit na základě těchto argumentů:

- jde o domy v centru města a na lukrativních místech,

---

¹⁸ Hláška, č. 2, 2/2008.

- v domech jsou atraktivní nebytové prostory,
- prodej za tržní cenu je principiálně stejný, jako když město kupuje nemovitý majetek od svých občanů,
- prodejem za reálnou sumu chrání města zájmy těch, kteří v městských domech nebydlí a neměli nikdy možnosti si koupit byt za zvýhodněné ceny.

Peníze z prodaných domů půjdou na městské investice, městskou dopravu či například na připravovanou velkou opravu fasád městských domů v centru města.¹⁹

Městská rada schválila program iniciace sociálních projektů na rok 2008

Rada schválila sociální oblasti, které bude město letos finančně podporovat dotacemi.

Programové okruhy výzvy schválila komise pro komunitní plán. Mezi okruhy patří:

- podpora udržení stávajících sociálních služeb a dalších služeb působících v oblasti sociální pomoci,
- podpora zavádění standardů kvality, zvyšování kvality sociálních služeb, služeb v oblasti sociální pomoci,
- zlepšování životních podmínek fyzicky i sociálně hendikepovaných osob a nepřízpůsobivých.

Do programů je možné se hlásit v průběhu celého roku.

Pronájem bytů

Opavská radnice nabídla zájemcům o bydlení tři volné byty v městských domech v centru města. Od 4. do 29. února byly na úřední desce magistrátu uveřejněny informace o výběrovém řízení na pronájem těchto bytů, informace o způsobu výběrového řízení, termínu prohlídky bytů, podmínkách a termínu ukončení přijímání přihlášek. K výběrovému řízení se mohly přihlásit fyzické osoby starší 18 let, které jsou občany ČR nebo jsou cizinci s povolením k trvalému pobytu na území ČR.²⁰

Nejlepší žáci roku 2007

Radnice ocenila nejlepší žáky roku 2007. Přišli na zajímavé nápady, dařilo se jim ve škole, sbírali sportovní úspěchy. Dvanáctka školáků, kterou vybrali pedagogové

¹⁹ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 5.

²⁰ Hláska, č. 2, 2/2008, str. 4.

opavských škol, převzala na konci ledna ceny pro nejlepší žáky za loňský rok. V zasedací síni městské rady se tak sešel například republikový mistr ve skoku o tyči, mistryně světa v agility či vítězka krajské přírodovědecké soutěže. Ocenění převzali Vendula Čermáková (nadaná literátka se zájmem o dějiny II. světové války, dlouholetá členka pěveckého sboru Kulhavá noha, ZŠ Boženy Němcové), Petra Seidlová (úspěšná účastnice dějepisných, chemických, zeměpisných či jazykových olympiád, ZŠ Vrchní), Michaela Večerková (8. na MS ve zpracování textů, účastnice řady školních olympiád, ZŠ Šrámkova), Adéla Králová (loňská mistryně světa v agility, účastnice soutěží v německém jazyce, ZŠ Edvarda Beneše), Patrik Filip (úspěšný plavec a florbalista, účastník přírodovědných i humanitních olympiád, ZŠ Otická), Klára Rohová (prvoligová florbalistka, účastnice přírodovědných soutěží, ZŠ T. G. Masaryka), Petr Wagner (úspěšný atlet a plavec, ZŠ E. Beneše), Martin Kuča (mistr republiky ve skoku o tyči, ZŠ Englišova), Tereza Apltauerová (gymnastka a florbalistka, členka družstva ze ZOO Ostrava, ZŠ Mařádkova), Karolína Ondrušková (účastnice jazykových olympiád, dějepisných či zeměpisných soutěží, ZŠ Kylešovice), Anna Michalková (účastnice řady olympiád, iniciátorka mnoha školních i mimoškolních akcí, ZŠ Ilji Hurníka).²¹

Opavský magistrát se stěhuje

Zcela zásadním způsobem se změní provoz hned několika odborů opavského magistrátu. V průběhu února a března se totiž pracoviště přeneseného výkonu státní správy a některé samosprávné odbory postupně stěhovaly ze svých současných působišť do areálu Vajdových kasáren na Krnovské ulici. Cílem stěhování je vytvořit komplexní úřednické centrum, kde si budou moci občané na jednom místě vyřídit velké množství nejrůznějších úředních záležitostí. Kromě magistrátních úřadů zde budou sídlit ještě některé další státní úřady.

Ze svých dosavadních pracovišť se v únoru stěhovaly odbory sociální, živnostenský, školství, informatiky a kontroly. Stěhování probíhalo postupně a odbory byly vždy pro veřejnost několik dnů uzavřeny. Šlo o stěhování velmi rozsáhlé agendy, včetně počítačového systému, a tak musel být úřední provoz po krátkou dobu omezen na minimum. Nový úřednický areál je přístupný pěším ze strany Krnovské ulice nebo Staré silnice. U areálu staví několik linek městské hromadné dopravy. Na parkoviště je možné vjet ze Staré silnice. Vjezd z Krnovské je pro auta nepřístupný.

---

²¹ Hláska, č. 2, 2/2008, str. 6.

Přesunem pěti magistrátních odborů končilo v březnu velké stěhování magistrátu do nového úřednického areálu na Krnovské ulici. Pokud lidé potřebovali postupně obejít například odbor výstavby, hlavního architekta, odbor majetku, životního prostředí a živnostenský úřad, prošli čtyřmi různými budovami ve městě. Teď bude možné všechno vyřídit v jednom areálu, který je navíc snadno dostupný. Aby se lidé v areálu vyznali, nechal na něm magistrát instalovat přehledný orientační systém. Každého zájemce provede areálem tak, aby dorazil tam, kam potřebuje. Návštěvníkovi budou pomáhat barevné plánky a směrovky. Ihned po přestěhování bylo možné opět vyřizovat všechny úřední záležitosti.

V areály probíhá výkon státní správy (popřípadě samosprávy) na těchto úsecích:

- evidence obyvatel,
- občanských průkazů,
- cestovních dokladů,
- státního občanství,
- matriky (svatby, úmrtí, narození),
- řidičských průkazů,
- evidence vozidel a vše, co s tím souvisí,
- dopravních přestupků,
- přestupkového řízení,
- stavebního řízení,
- územního plánu,
- památkové péče,
- architekta města a územního plánování,
- školství,
- romského poradce,
- obecního živnostenského úřadu,
- péče o nezaměstnané občany,
- péče o staré a těžce zdravotně postižené občany,
- péče o rodinu a dítě,
- sociálně-právní ochrany dětí,
- komunitního plánování,
- ochrany ovzduší a nakládání s odpady,
- ochrany přírody a krajiny.
- ochrany vod a ochrany zemědělského půdního fondu,

- správy a evidence budov a majetku města,
- správy a evidence pozemků v majetku města.²²

Opava získala více než 400 milionů

Opava se ucházela o evropské peníze s komplexně zpracovaným materiálem, a to integrovaným plánem rozvoje města s názvem Přitažlivé město. Plán byl hodnocen Úřadem regionální rady jako druhý nejlepší v Moravskoslezském kraji. Úspěšný byl také z hlediska získaných financí. Pokud poměříme výši dotace na počet obyvatel jednotlivých měst, tak získala Opava nevyšší dotaci v kraji na jednoho obyvatele.

Dotace se přidělovaly v eurech. Opava obdržela 16,1 milionu eur, což při platném kurzu znamenalo více než 420 milionů korun. Tyto peníze může Opava investovat v letech 2008–2015 do projektů, které rozšíří možnosti využití obyvatel města. Získáním takového množství finančních prostředků z evropských fondů považuje primátor města Zbyněk Stanjura za velký úspěch, jehož důsledky Opavané brzy uvidí na vlastní oči.

Tímto velkým úspěchem navázalo město na dosavadní dlouhodobou úspěšnou dotační sérii. V posledních třech letech získává město obrovské finanční zdroje, ze kterých může krýt takové realizace projektů, na které by v městském rozpočtu nezbyly peníze. Mezi známé projekty z poslední doby hrazené z dotací patří rekonstrukce plovárny v Městských sadech, právě probíhající rekonstrukce Městského hřbitova či komplexní oprava mateřské školy na Šrámkově ulici v Kateřinkách.

Konkrétní čísla jsou následující – v letech 2006–2008 bylo podáno 40 úspěšných žádostí o dotaci v celkové výši téměř 210 milionů korun. Do této sumy není započítán úspěšný projekt Městského dopravního podniku, díky kterému začaly v Opavě jezdit duobusy.

Zhruba čtyři roky už uvažuje město o zřízení malé a moderní sítě dětských hřišť, které by oživily městské parky a jiná místa v centru nebo v jeho blízkosti. Šlo by o hřiště s prolézačkami, skluzavkami, lavičkami a dalšími atrakcemi. V příštím roce chce radnice začít s jejich budováním.

---

²² Hláska, č. 2, 2/2008, str. 5

Mezi vybraná místa v centru města prozatím patří poměrně rozlehlá podkova pod Ptačím vrchem, prostranství za kostelem sv. Jana Křtitele (Smetanovy sady, část sadů, kde je Slezské muzeum či průmyslová škola) a Dolní náměstí. O podobné dětské kouty by měly být rozšířeny také Městské sady. Základní myšlenka je jednoduchá – jde-li rodič či jiný blízký s dítětem na vycházku v centru města, bude mít možnost se na procházce zastavit, odpočinout si na lavičce, zatímco si dítě může hrát na hřišti.

Samostatnou investiční akcí, spojenou s vybudováním hravého zázemí, je park Joy Adamsonové (u Kulturního domu Na Rybníčku). Součástí parku by se měl stát dětský koutek, jakési figurální dětské město. Podle současných návrhů by byl ústředním bodem vzrostlý strom obkroužený lavičí. Od sezení by vybíhaly čtyři cesty, na které by navazovala plocha pro malbu křídou, pískoviště, sada průlezk se skluzavkou či hrací plocha na velkou verzi stolní hry dáma. Uvažuje se i o lanech a sítích pro pohybové aktivity.

Mezi další významné a náročné projekty patří úprava břehů řeky Opavy. Cíl je kompletně revitalizovat oba břehy řeky prakticky po celém jejím průtoku městem – od Palhance po soutok s Moravicí. Okolí řeky je v každém městě hojně navštěvovaným prostorem, který poskytuje využití širokému spektru lidí od sportovců po romantické duše. Cílem projektu je tak umožnit všem obyvatelům města, aby se podél řeky mohli pohybovat bezpečně a pohodlně a aby si mohli vychutnávat krásu naší řeky. V rámci projektu se počítá s výstavbou potřebných chodníků a cyklostezek s mostky pro pěší, cyklisty a bruslaře, s vhodnými úpravami zeleně a s instalací laviček a odpočívadel.

Opava může získané peníze použít také na opravu fasád městských domů v centru. Jde o stejné domy, na které město vypsallo architektonickou soutěž.

Bohaté zázemí pro nejrůznější kulturní aktivity by mohl poskytnout Obecní dům. Pod jednou střechou by se tak mohli potkávat a míjet fanoušci filmového klubu, mladí mířící za klubovou muzikou, zájemci o historii města a lidé, kteří si šli popovídat do kavárny v netradičních prostorách. Dokončit by se mohla rekonstrukce kostela svatého Václava, který se stává jedním z nejvyhledávanějších kulturních stánků v Opavě. Zájem o pořádání akcí v kostele je tak velký, že jsou zamluveny zhruba na rok dopředu. Stále větší zájem je také o chrámové prostory jakožto místo svatebního obřadu.

Mezi další akce, kde je možné peníze využít, patří rekonstrukce a opravy ve Slezském divadle či sportovci oceňovaná oprava velké tělocvičny na Tyršově stadionu. Mezi zajímavosti z oblasti cestovního ruchu patří nápad vybudovat v některých místech města sloupky s kukátko, skrze které by návštěvníci viděli obrázek toho, jak místo vypadalo v dřívějších dobách. Do akcí patří i rekonstrukce Kulturního domu Na Rybníčku. Stav domu je špatný a město chce zajistit dostatečně praktický a důstojný sál pro pořádání plesů, tanečních hodin, středních koncertů a jiných akcí.²³

Rozvoj bydlení v Kateřinkách

Opavská radnice připravuje komplexní plán, s jehož pomocí chce získat finanční dotace na proměnu kateřinského sídliště. Cílem plánu je zlepšit veřejná prostranství na sídlišti a pomoci s regenerací domů. S aktuální podobou plánu se občané měli možnost seznámit na veřejném projednávání, které se konalo v podvečer 5. listopadu v aule Slezské univerzity. Na programu bylo pět základních témat. Občané se tak dozvěděli něco více o evropských fondech, ze kterých je možné oživit a zlepšovat panelová sídliště. Bylo jim vysvětleno, proč byly vybrány právě Kateřinky, a došlo na představení plánu rozvoje kateřinského sídliště. Z evropských fondů je možné například obnovovat či vysadit zeleň, provést parkové úpravy a vybudovat lavičky, opravit cesty, pěšiny či cyklostezky, vystavět veřejné osvětlení, vybudovat či modernizovat rekreační a sportovní plochy a obecně zlepšit sídlištní infrastrukturu. Stejně tak je možné provést i modernizaci a rekonstrukci panelových domů, včetně zateplení, oprav konstrukčních vad, modernizace topné soustavy, výměny balkonů a dalších aktivit.²⁴

Slezanka

Opavští zastupitelé na svém zářijovém zasedání schválili návrh smlouvy na koupi obchodního centra Slezanka. Město chce pomocí koupě změnit tvář samotného jádra Opavy tak, aby mělo důstojnou a zajímavou podobu pro občany i návštěvníky.

Radnice se o proměnu Horního náměstí zajímá velmi dlouho. Už v minulosti uvažovali představitelé města o vykoupení Slezanky a následné architektonicko-urbanistické proměně náměstí. Myšlenku se ale nepodařilo nikdy naplnit. V poslední době

---

²³ Hláska, č. 10, 11/2008, str. 8.

²⁴ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 10

se radnice zabývala možnou proměnou bytových domů na severní straně náměstí a na jejich rekonstrukci vypsala architektonickou ideovou soutěž. Nyní by se mohla soustředit i na klíčovou část území na jižní straně. Jednání s majitelem Slezanky Jiřím Škamradou trvalo více než rok. Nakonec podnikatel souhlasil s odprodejem za cenu 270 milionů korun. Vedení města souhlasilo s vědomím, že nejde jen o koupi budovy, ale o koupi důležitého objektu v srdci Horního náměstí a o možnost ovlivnit podobu jednoznačně nejnavštěvovanějšího místa ve městě. Značná část vynaložených nákladů se navíc městu vrátí zpět při budoucích prodejkách.²⁵

Poplatky za odpady

Opavané budou i v příštím roce platit za svoz odpadu 200 korun. Náklady na svoz sice rostou, ale zastupitelé se rozhodli, že podstatnou část potřebných financí bude hradit město. Pokud by měli občané města hradit všechny náklady spojené se svozem a zpracováním odpadů v Opavě, musel by každý člověk zaplatit 805 Kč. To by pro čtyřčlennou rodinu znamenalo částku 3 220 korun. Vedení města však již dříve zastupitelům navrhlo, aby drtivou většinu nákladů za odpady neslo město. S návrhem nízkých poplatků přišlo vedení města před dvěma lety. Tehdy se snížily poplatky ze 400 korun na 200 korun na osobu. Radnici k tomu vedly dvě myšlenky. Zaprvé oblast svozu odpadů je záležitost, o kterou by se mělo město co nejvíce starat, a zadruhé je toto jediná oblast, kde může město finančně ulevit všem lidem v Opavě stejně, bez rozdílu věku a zájmů.²⁶

---

²⁵ Hláska, č. 8, 9/2008, str. 8.

²⁶ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 5.

Ceny města opavským osobnostem

Čtveřice osobností, které významně zasáhly či ovlivnily život Opavy, převzala v rámci 90. výročí vzniku samostatného československého státu Cenu statutárního města Opavy. Cenu obdržel válečný veterán Mikuláš Končický, který se jako tankista mimo jiné podílel na osvobození Opavy v roce 1945, dlouholetá aktivní členka Českého svazu bojovníků za svobodu Naděžda Volná, jedna z nejvýraznějších tváří opavského baletu Violeta Makešová-Tomaníková a krajský ředitel územního odboru hasičského sboru Břetislav Janošek na slavnostním koncertě v kostele sv. Václava. Město také udělilo jednu medaili in memoriam, a to generálu Janu Satorie st.

Břetislav Janošek je jednou z největších soudobých osobností hasičského dění. Sedmapadesátiletý Janošek byl nominován na cenu za dlouholetou práci na úseku ochrany obyvatel Opavy. Od 1. ledna 2001 pracuje ve funkci ředitele územního odboru Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. V roce 2007 se podílel na tvorbě strategického plánu rozvoje statutárního města Opavy.

Mikuláš Končický byl tankista 1. čs. samostatné tankové brigády v SSSR a účastník osvobozovacích bojů na Opavsku. Dnes již třiaosmdesátiletý Mikuláš Končický je i přes vysoký věk stále aktivním funkcionářem Čs. obce legionářské, je předsedou ostravské pobočky. Za druhé světové války velel posádce tanku na východní frontě a prostřílel se bitvou o Dukelský průsmyk i Ostravskou operací.

Violeta Makešová-Tomaníková, rodačka ze Ždánic u Kyjova, žije v Opavě již padesát let. Narodila se ve dvacátých letech a celý svůj život zasvětila divadlu a baletu. Účinkovala jako sólistka v ostravském divadle, Severočeském divadle v Liberci a od roku 1957 působila v opavském Slezském divadle. Její bratr Jaroslav Čejka je známý tanečník, mim, parodista i taneční klaun. V roce 1990 založila Baletní studio Slezského divadla, kterým dosud prošlo více než šest stovek žáků.

Naděžda Volná-Sobotíková je opavská rodačka, která se narodila ve třicátých letech jako jedno ze tří dětí Františka Sobotíka. Ten byl jako vedoucí činitel odbojové organizace Obrana Slezska popraven nacisty v roce 1943. Velkou pozornost věnovala a věnuje uchování archivu Českého svazu bojovníků za svobodu a Československé obce legionářské v Opavě. Jako dlouholetá členka Českého svazu bojovníků za svobodu věnovala velké úsilí zachování památky prvních odbojářů ve Slezsku.

Jan Satorie st. (in memoriam) se narodil 13. května 1887 v obci Hostovice. V době I. světové války se přihlásil do Čs. legií a účastnil se bojů proti rakousko-uherské armádě. Po válce pak bojoval proti maďarským jednotkám na Slovensku. Ve 30. letech působil jako velitel pěšího pluku v Opavě a poté se stal velitelem nového útvaru nedaleko Hlučína. V době II. světové války se zapojil do odbojové organizace Obrana národa.²⁷

Nový chodník kolem řeky

Nový a téměř půl kilometru dlouhý chodník vede od druhé poloviny srpna po pravém břehu řeky Opavy. Chodník nechalo město vybudovat ve spolupráci s Technickými službami. Upravená je celá část od Mostní ulice přes Resslerovo nábřeží až za park na Ochránově ulici, k lávce do Kateřinek. Živičný chodník nahradil jednoduchou a neupravenou pěšinu, která se při nepříznivém počasí rozmáčela. Nový povrch zpříjemní a zjednoduší pohyb cyklistů, in-line bruslařů či maminek s kočárky. Chodník navazuje na síť upravených chodníků a cyklostezek kolem řeky a rozšiřuje tak další možnost procházek a vyjížděk. Celkové náklady na realizaci projektu činily 835 000 Kč.²⁸

Oprava omítek v „Myší díře“

V závěru srpna město přistoupilo ještě k další významné opravě. Začalo s opravou omítek v podchodu u Dolního náměstí, tzv. Myší díře. Podchod byl už výrazně poškozen a posprejován. I když je ve společném vlastnictví více soukromých majitelů, je natolik využíván, že se město rozhodlo k opravě přikročit. První část oprav začala 25. srpna a trvala do 31. srpna. Po tuto dobu byl průchod neprůchozí. V práci se pokračovalo ve dnech 19. a 20. září, kdy byly provedeny finální nátěry. Celkové náklady na opravu činily zhruba 170 000 Kč.²⁹

V obrazárně purkmistrů visí nový obraz

Historická sbírka opavských purkmistrů se rozšířila o další obraz. Do sbírky portrétů přibyla tvář druhého novodobého primátora Jana Mrázka. Opavská kolekce patří k ojedinělým sbírkám a její počátek spadá do 19. století. V současné době je umístěna

---

²⁷ Hláska, č. 11, 12/2008, str. 4.

²⁸ Hláska, č. 8, 9/2008, str. 6.

²⁹ Hláska, č. 8, 9/2008, str. 6.

v kanceláři primátora a je možné ji vidět například v rámci akcí pro širokou veřejnost (dny otevřených dveří apod.). Ve sbírce je nyní 15 obrazů. Do úplnosti chybí ještě jeden obraz, portrét Walthera Kudlicha z období druhé světové války. Obraz je nyní v majetku jeho německých příbuzných.

Obraz Jana Mrázka namalovala Blanka Valchářová, která sbírku už obohatila o portrét Vladimíra Mařádka, Jiřího Staňka a o obraz se jmény předsedů městského národního výboru. Stejně jako v předchozích případech využila svých znalostí starých malířských technik a obraz vyniká výraznou plastičností.

Odhalení obrazu proběhlo při příležitosti zářijových narozenin Jana Mrázka. Jan Mrázek působil jako opavský primátor v letech 1994–2002. Je znám především svou vědeckou prací a svými vynálezy. Během své kariéry přihlásil na 60 vynálezů nejen v České republice, ale i v Německu, Rakousku, Lucembursku, Francii a Japonsku.³⁰

Opava patří k nejlepším městům

Opava patří do dvacítky měst v České republice, která nabízí co nejlepší podmínky pro podnikání. Konstatoval to přední český odborný časopis o hospodářství – týdeník Ekonom, a to na základě rozsáhlého statistického a kvalitativního průzkumu. Do průzkumu s názvem Město pro byznys 2008 bylo zahrnuto 205 českých, moravských a slezských měst. Opava skončila na 17. místě. Byla hodnocena jako nejlepší město v Moravskoslezském kraji. Další města z kraje skončila za Opavou s poměrně velkým odstupem. 35. místo patří Krnovu, 79. Ostravě, 80. Kopřivnici. Z bývalého opavského okresu se umístil Hlučín na 109. místě, Kravaře na 179. místě a Vítkov na 195. místě.³¹

Strategický plán města

Jaké akce proběhly a co se chystá dál? V roce 2007 byl zpracován Strategický plán ekonomického a územního rozvoje Opavy. Odborníci analyzovali situaci města a navrhli základní směry jeho rozvoje. Rovněž navrhli celou řadu konkrétních projektů, které by mohly být uskutečněny v průběhu dalších třinácti let. Jak se dařilo naplňovat strategický plán v roce 2008 a jak vypadá příprava projektů plánovaných na další roky?

---

³⁰ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 4.

³¹ Hláska, č. 11, 12/2008, str. 4.

V rámci ekonomické části byl například rozpracován projekt podpory vybraných učebních oborů. Tato podpora má snížit nedostatek kvalifikovaných pracovních sil v technických oborech. Řada velkých opavských podniků, které zaměstnávají desítky či stovky lidí, stále a stále hledá různé řemeslníky a odborníky. Ve spolupráci s opavskou Hospodářskou komorou a Úřadem práce byly zmapovány potřeby podnikatelů. Uskutečnila se první akce na podporu technických oborů mezi žáky základních škol s názvem TeachZech.

Do části infrastruktury patří i projekty, na které město nemá přímý vliv. Jde například o výstavbu obchvatů a opravy velkých silnic, což jsou aktivity, které řídí a o kterých rozhoduje stát a kraj, nikoli město. I přes to se i díky aktivitě města podařilo rozjet některé zásadní stavby, jako je spojka mezi Globusem a Kauflandem a lepší napojení Opavy na Ostravu a dálniční síť. V plném proudu je příprava bezpečnostních prvků pro chodce na ulicích Vrchní, Rolnická a Ratibořská, připravuje se cyklistická stezka na Krnovské ulici. Na významnou cyklistickou stezku z Velkých Hoštic přes Opavu až do Krnova se bude pro příští rok podávat žádost o dotaci.

V kapitole Lidé se plán snaží řešit vzdělávání, zaměstnanost, život znevýhodněných obyvatel, rozvoj sportu a kultury. Například naplno se rozjela ideová architektonická soutěž k možnému umístění plaveckého a zimního stadionu u sportovní haly v Městských sadech a v závěru listopadu městští architekti začali hodnotit konkrétní návrhy. V rámci integrovaného plánu Přitažlivé město se Opavě podařilo získat dotace na rekonstrukci tělocvičny na Tyršově stadionu. Na podzim skončila další etapa budování bezbariérových zastávek MHD, připravuje se projekt na rekonstrukci domu pro matku a dítě a pokračují rekonstrukce školních jídelen.

Mezi základní aktivity v oblasti životního prostředí letos patří tvorba hlukové mapy města. Na vytvořenou mapu naváží další dílčí projekty, které by měly vést ke snížení hluku, a tedy i ke snížení následných zdravotních dopadů na lidi. Sběr, zpracování a využití odpadů jsou závislé na vybudování příslušných zařízení a závodů a jejich řešení je plánováno na pozdější roky.

Strategický plán se zabýval i veřejnou správou. V souladu s plánem bylo vytvořeno centrum veřejné správy na ulici Krnovská, kam se přemístil výkon státní správy a plánuje se umístění i některých dalších úřadů, které mají v Opavě svá sídla.³²

---

³² Hláska, č. 11, 12/2008, str.10.

Město nabízí SMS zprávy

Zpravodajství v době krizových situací. Od 1. dubna 2008 lze využívat službu SMS InfoKanál. Včasná informovanost občanů se ukazuje jako nezbytná nutnost v případě povodní, ekologických havárií, terorismu apod. *Pomozte nám i sobě uspět při řešení situací ohrožujících vaše životy, životy vašich dětí a blízkých, vaše zdraví a majetek.* Tak vyzýval občany primátor města Ing. Zbyněk Stanjura při zavádění nové služby města svým občanům.

Co umí služba SMS InfoKanál? Zaslat důležitou informaci (varování, upozornění, radu) z magistrátu města Opavy na jakékoli zaregistrované číslo mobilního telefonu občana formou krátké textové zprávy (SMS), a to do všech sítí českých mobilních operátorů.

Kolik stojí služba SMS InfoKanál? Nic! Občan zaplatí pouze odeslání registrační SMS v ceně svého tarifu. Všechny ostatní náklady hradí statutární město Opava.

Jak provést registraci pro využití služby SMS InfoKanál a jak registraci zrušit? Jednoduše! Stačí kdykoliv odeslat jedinou SMS ze svého mobilního telefonu (na který chcete dostávat varovné zprávy) a registrace je hotova. Obdobným způsobem lze registraci zrušit. Číslo na registraci je 605 733 680.³³

Jižní obchvat

Opavská radnice se intenzivně připravuje na výstavbu další silnice, která by mohla odlehčit přetížené dopravě v centru města. Tentokrát jde o jižní spojku. Tato cesta je ve své první fázi naplánována od konce Těšínské ulice kolem Kylešovic až na výpadovku na Hradec. Výstavbu jižního obchvatu má v plné režii kraj. Město se však snaží výstavbu co nejvíce podpořit a urychlit, a tak už předem dojednalo výkup 60 pozemků, přes které obchvat povede. Geometrický plán byl vypracován na základě situace zábor pozemků, který je součástí projektové dokumentace pro územní rozhodnutí. Návrhy kupních smluv byly vyhotoveny na základě souhlasů jednotlivých vlastníků pozemků, kteří byli seznámeni s cenou pozemků dle znaleckého posudku a odsouhlasili ji. Na konci minulého měsíce krajská správa silnic ve spolupráci s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje podala žádost na vydání územního

---

³³ Hláska, č. 11, 12/2008, str. 10.

rozhodnutí. Město muselo vynaložit na výkupy 58 milionů korun. Tyto peníze se radnici vrátí poté, co budou pozemky převedeny kraji, který je vlastníkem silnic II. třídy.

Projekt modernizace dopravy

Opavští zastupitelé definitivně završili jeden z nejrozsáhlejších městských projektů – modernizaci a rozvoj městské hromadné dopravy v Opavě. V rámci více než 70milionového projektu nakoupil dopravní podnik 8 nových duobusů, které rozšířily možnosti cestování v Opavě. Podniku se s výpomocí města podařilo na projekt získat zhruba 55 milionů korun ze strukturálních fondů Evropské unie.³⁴

Podpora ekologické organizace

Téměř padesát tisíc korun dostala od města opavská ekologická organizace Natura. Organizace vybudovala v centru města učebnu environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty a požádala o podporu na její dovybavení. Natura se věnuje kromě informační a propagační práce mezi dětmi a mládeží také popularizaci a ochraně opavských městských parků či stezky Hvozdnice.³⁵

Obnova kostela

Opavská radnice pomáhala Římskokatolické farnosti Panny Marie v Opavě při získání peněz na opravu Konkatedrály Nanebevzetí Panny Marie v Opavě. Farnost chce obnovit vnější plášť kostela, fasádu, kamenné zdivo, restaurovat kamenné prvky apod. Cílem spolupráce je získání dotací na opravy z takzvaných norských fondů.³⁶

Stavba roku

Oprava opavské plovárny si získala uznání architektonických odborníků. V soutěži Stavba roku Moravskoslezského kraje obdržela jako jediná stavba v kraji cenu poroty mající jinou zvláštní hodnotu. Město nechalo plovárnu opravit prostřednictvím technických služeb v průběhu loňského roku. Plovárna získala atmosféru z doby svého vzniku, tedy z třicátých let minulého století. V rámci opravy byl po mnoha letech obnoven malý altán u velkých bazénů. Hodnocení probíhalo ve dvou kolech. V prvním

---

³⁴ Hláska, č. 8, 9/2008.

³⁵ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 4.

³⁶ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 4.

porota vycházela z dokumentace a všech podkladů, které měla k dispozici a vybrala maximálně v každé kategorii pět staveb. Tyto stavby pak byly navštíveny a porota se většinou shodla.

Kromě plovárny získali ocenění i další architekti spjatí s Opavou. Čestné uznání v kategorii rodinných domů a Cenu laické poroty získal David Witassek za projekt rodinného domu kapitána opavského basketbalového týmu Petra Czudka a jeho ženy Radky. Tomáš Bindr kategorii rodinných domů dokonce vyhrál, a to s projektem domu ve Chvalíkovcích.³⁷

Hospodaření města

V loňském roce město ušetřilo téměř 72 milionů korun. Hospodářský přebytek zapojili zastupitelé do letošního rozpočtu. Celý závěrečný účet schválili na svém červencovém zasedání. „Kromě kladného hospodářského výsledku je také důležité, že všechny příspěvkové organizace města hospodařily vyrovnaně nebo s přebytkem. Zvláště bych upozornil na Slezské divadlo, které hospodařilo se ziskem,“ konstatoval primátor města Zbyněk Stanjura. Sedmdesátimilionový přebytek město rozdělí tak, že více než polovinu financí bude směřovat do investičních akcí, deset milionů korun půjde na údržbu majetku prostřednictvím technických služeb, deset milionů je na městské dotace. Část peněz jde na kulturu a část na sport.

Celkové příjmy včetně financování (bez fondů) dosáhly výše 1 330,43 mil. Kč. Běžné výdaje dosáhly výše 1 020,73 mil. Kč, kapitálové výdaje dosáhly výše 318,08 mil. Kč. Přezkum hospodaření města za rok 2007 provedla firma Danepo, s. r. o., a její výrok zněl: bez výhrad.

Podle závěrečného účtu dosáhly sdílené daně a ostatní daňové příjmy výše téměř 680 mil. korun. Druhou největší položkou v příjmech byly dotace, které město loni získalo. Dotace dosáhly téměř 390 mil. korun. Velký podíl v dotacích ale mají peníze, které musí radnice vydat na sociální dávky. Například na dávky na sociální péči pro staré občany musí město vyčlenit téměř 156 mil. korun.

Kapitálové příjmy, které představují příjmy z prodeje nemovitého majetku, zejména pozemků a domů, dosáhly necelých 70 milionů korun. Nedaňové příjmy (2. třída)

---

³⁷ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 4.

dosáhly necelých 230 mil. korun, což je oproti roku 2006 navýšení zhruba o 165 mil. Kč. Vyšším příjmům pomohl pronájem pozemků od městských lesů, splátka dopravního podniku za pomoc města při nákupu duobusů a odvody příspěvkových organizací.

Mezi kladné změny oproti rozpočtu z roku 2006 patří hospodaření Slezského divadla. Divadlo v čele s novým ředitelem Jindřichem Paskerem vykázalo zisk více než milion korun. Potěšující je i zpráva auditora, který hospodaření divadla kontroloval.³⁸

Péče o historické hrobky

Opava žádá stát o převod dvaceti cenných historických hrobek a hrobů, které jsou na Městském hřbitově. Město by o ně chtělo samo pečovat, protože jsou důležitou součástí místní historie. Vybrané dvě desítky hrobek a hrobů nejsou v dobrém stavu. Nemají-li být nenávratně ztraceny, potřebují opravu. Z dvaceti hrobek jsou tři v havarijním stavu. Záměrem města je tyto hrobky a hroby opravit a začlenit je do seznamu významných míst a připomenout tak významná jména opavské historie.

V seznamu figuruje například dvojhrobka rodiny Gessenerů – tedy předků Joy Adamsonové, hrobka polního maršála Böhm-Ermolliho, opavského purkmistra Martina Woytech a von Wilfesta. Pokud se převod zdaří, plánuje město výrobu turistické mapky, podle které by si mohli návštěvníci hřbitova cenné památky projít.

Kromě zmíněného seznamu má radnice zájem ještě o záchranu nejvýraznější hrobky na hřbitově v Kateřinkách. Jde o hrobku stavitelské rodiny Migliarina, která budovala v Opavě protipovodňová opatření. O této hrobce jedná město se státem zvlášť.

Odhadované náklady na opravu hrobek na Městském hřbitově jsou zhruba 7 milionů korun. Nejnákladnější by byla oprava hrobky Schaffer-Grauer, která je jednou z nejcennějších a nejvýraznějších na hřbitově. Oprava hrobky rodiny Migliarina by vyšla až na dva miliony korun. Město hrobky opraví z vlastních zdrojů a z případných dotací.³⁹

---

³⁸ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 4.

³⁹ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 4.

Rekonstrukce Městského hřbitova

Během prázdnin začala rozsáhlá rekonstrukce Městského hřbitova. Hřbitovu přinese důstojnější prostředí, lepší zázemí a bohatší zeleň. První část rekonstrukce začala 28. července a trvala necelé čtyři měsíce.

Na hřbitově budou vybudovány zpevněné plochy a pěšiny budou upraveny tak, aby více odolávaly nepříznivému počasí. Použity budou žulové kostky a kvalitní mlatová úprava včetně odvodnění a vsakovací jímky. Rozšířeno bude veřejné osvětlení. Zázemí hřbitova bude doplněno o nové lavičky, odpadkové koše a pro cyklisty budou připraveny stojany na kola. Hřbitov bude ještě ozvučen. Pro zvýšení bezpečnosti a ochrany hrobů a hrobek bude na hřbitově instalován kamerový systém.

Kromě těchto změn se připravují i sadové úpravy. Dojde k prořezání starých a nemocných stromů, které nahradí nová výsadba. Chystá se rozšiřující výsadba dřevin ve hřbitovních alejích i na zcela nových místech. Další stromy budou ošetřeny, stávající plochy zeleně se rozrostou o parkové trávníky. Na akci „Zpevněné plochy Městského hřbitova v Opavě“ se městu podařilo získat dotaci z rozpočtové kapitoly Ministerstva financí České republiky. Celkové náklady na realizaci této investice dosáhnou výše 35 571 205 Kč, výše přidělené dotace činí 32 014 085 Kč. Zbytek financí uvolní město ze svého rozpočtu.

Většina sadových úprav je samostatnou částí hřbitovních úprav. Náklady na zeleň se budou pohybovat okolo 4 až 5 milionů korun.⁴⁰

Nový mapový portál Opavska

Webové stránky města nabídkou rozsáhlý mapový portál Opavska. Nový portál vytvořil odbor informatiky města v rámci projektu migrace geografického informačního systému. Na tomto portálu se budou prezentovat geografická data různého charakteru a přehlednou formou tak budou uživatelé seznamovat s městem a jeho okolím. Mapový portál je určen všem občanům města, návštěvníkům, investorům a všem zájemcům o bližší poznání opavského regionu. Při vývoji portálu byl kladen důraz na jeho jednoduchou ovladatelnost a názornost. Přímo na hlavní stránce je několik

---

⁴⁰ Hláška, č. 8, 9/2008, str. 4.

základních instrukcí, jak portál ovládat. Další informace jsou obsaženy v nápovědě portálu. Všechny objekty lze jednoduše vyhledávat v jednotlivých mapách a zjišťovat o nich další informace. Libovolným kliknutím do plochy mapy lze získat informace k danému místu a objektu na mapě. Všechny mapy jsou plně interaktivní a využívají výhod a možností, které nabízí digitální kartografie a GIS. Geografická data mapového portálu se dotýkají oblastí turistického ruchu, památek, sportu, odpočinku, vzdělávání, třídění odpadu, bezpečnosti občanů, územního plánování, nové výstavby, administrativního členění a působnosti úřadu. Mapový portál města Opavy je k dispozici na webové adrese www.opava-city.cz/mapy.⁴¹

Bezbariérové zastávky

Opavská radnice bude pokračovat v důkladné rekonstrukci některých vytižených zastávek městské hromadné dopravy. Po jejich opravě by mělo být nastupování příjemnější a jednodušší, zejména pro lidi s pohybovými potížemi. Městu se podařilo získat většinu financí potřebných na opravu z dotace. V polovině června schválil výbor Státního fondu dopravní infrastruktury Opavě finanční příspěvek z rozpočtu SFDI na akci Bezbariérové zastávky MHD v Opavě – III. Etapa (v rámci Programu ke zvýšení bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupnění osobám s omezenou schopností pohybu a orientace).

Cílem této investiční akce je prostřednictvím technických opatření upravit zastávky městské hromadné dopravy pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace na území města Opavy. Projekt bude realizován ve spolupráci s Městským dopravním podnikem Opava a s Centrem pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje, detašovaným pracovištěm Opava, které zastupuje osoby se sníženou schopností pohybu a orientace na dotčeném území. V rámci této investice budou realizovány úpravy zastávek Hypernova, Těšínská, Vrchní, U Cukrovaru, Partyzánská, Otická a Mařádkova. Celkové náklady dosáhnou výše 3,1 milionů korun.⁴²

Nové ulice

Opava bude větší o pět nových ulic. Ulice vznikají díky rostoucí zástavbě v Kylešovicích a Kateřinkách. Názvy vzniklých ulic se většinou odvíjejí od ovocných dřevin. Nová a rozsáhlá zástavba vznikla v Kylešovicích nedaleko ulice Budišovská.

---

⁴¹ Hláska, č. 8, 8/2008, str. 4.

⁴² Hláska, č. 8, 8/2008, str. 4.

Rodinné domy jsou zatím seskupeny do čtyř uličních úseků. Zastupitelé schválili pojmenování zdejších ulic po ovocných dřevinách: Jabloňová, Švestková, Višňová a Třešňová. Podle zákona nesmí nést názvy ulic jména žijících osob. Názvy navrhl a vybral pracovní tým tajemníka magistrátu Tomáše Elise. Museli hledat nějaký společný jmenovatel pro více ulic, protože se dá čekat, že se zástavba v této oblasti ještě rozšíří. Nakonec se navrhovatelé shodli na dřevinách. V zásobě pro další rozšíření jsou například Broskvová, Meruňková, Hrušková a další. V Opavě je několik takovýchto ucelených čtvrtí, například čtvrť s názvy květin – Šípková, Liliová, Šeříková atd. – která je podél Vančurovy ulice, či čtvrť ruských básníků – Dostojovského, Gogolova atd. – u Olomoucké ulice. Další název se hledá pro novou ulici v Kateřinkách, která je v oblasti ulice Na Bahně, a to naproti ulice Raškova. Ulice je v oblasti, která je na mapách označována jako Na Hoštických lukách. Protože je ulice trošku pod loukami, mohla by mít název Pod Lukami.⁴³

---

⁴³ Hláska, č. 11/ 12/2008, str. 6.

BEZPEČNOST MĚSTA, MĚSTSKÁ POLICIE

Mezinárodní bezpečnostní program v Opavě

Nové poznatky a metody boje proti zločinu a přímé zkušenosti z velkých a známých evropských měst. To je šance, která se Opavě otevřela poté, co se opavští strážníci zapojili do mezinárodního programu Evropského fóra pro bezpečnost ve městech.

Opava se stala jedním ze šesti evropských měst, která budou spolupracovat na projektu „Nové přístupy prevence recidivy trestných činů“. Na projektu bude spolupracovat společně se španělskou Valencií, německým Göttingenem, francouzským Le Havrem, italským C.A.S.T. Turín a rumunským Brasovem.

Projekt je naplánován na dva roky. V roce 2008 bude zpracována analýza možností nových přístupů k pachatelům trestných činů z hlediska národních právních norem. Budou podpořeny možnosti, které náš právní řád v oblasti vlivu na pachatele má, ale chybí realizační část – nabídka probačních a mediačních programů. V roce 2009 budou takto vytvořené pilotní projekty realizovány ve třech městech. Jedním z nich je i Opava. Nabídku na spolupráci v projektu dostalo město díky odboru prevence Ministerstva vnitra České republiky. Opavští zástupci se tak mohli setkat se členy Evropského fóra pro bezpečnost ve městech a ti Opavě nabídli zapojení do bezpečnostní sítě. Síť poskytuje svým členům možnost přístupu k informacím o řešení různorodých problémů souvisejících s bezpečným životem obyvatel měst.⁴⁴

Nová služebna v Jaktaři

Městská policie otevřela novou služebnu a do ulic vyslala dalšího okrskáře. Strážník Tomáš Dostál se bude věnovat oblasti Městských sadů, Jaktaři a okolí ulic Sadová a Vojanova.

---

⁴⁴ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 5.

Nové kontaktní místo vzniklo ve víceúčelové hale na Žižkově ulici. Služebna bude otevřena pro veřejnost vždy ve středu od 15 do 16 hodin nebo kdykoliv po telefonické domluvě. Strážníka je možné zastihnout také na služebním mobilním telefonu. Kromě služebny zřídili strážníci ještě schránku důvěry, kam mohou lidé vkládat nalezené věci nebo do které mohou vhazovat náměty, přání a připomínky.⁴⁵

Nová pravidla pro „botičky“

Městská policie mění pravidla, podle kterých bude nasazovat botičky na auta. Za špatné parkování zablokuje automobil jen v případech, že se bude jednat o hříšníka, který dlouhodobě porušuje předpisy. Jednou za čas se řidičům stane, že zkrátka nutně potřebují porušit předpisy o parkování. Spěchají, počítají čas na vteřiny. Pokud se vrátí zpět a najdou na autě botičku, veškerá snaha ušetřit čas je promarněná. Kromě toho může jejich auto blokovat po nějakou dobu jiná auta. Vedení města ve spolupráci se strážníky se rozhodlo změnit přístup ke znehynění aut. Pokud bude porušení předpisu výjimečné, strážník nenasadí na auto botičku, ale zanechá řidiči vozidla zprávu o špatném parkování a pokutě. Pokud půjde o vozidlo, které bude pravidla parkování porušovat častěji, strážníci botičku nasadí. Četnost prohřešků budou strážníci ověřovat pomocí elektronického databázového systému. Pravidla se mění, aby se méně blokovala doprava při parkování a aby se trochu usnadnilo řešení problémů jen občasným hříšníkům. Obzvláště turisté, návštěvníci města ze vzdálených míst, nemusí mít dostatečnou představu, kde a jak je možno v Opavě zaparkovat. Pokuta bez botičky je přiměřený trest. Nová pravidla se začala uplatňovat od 7. dubna.⁴⁶

Až 176 kilometrů naměřili strážníci řidičům

Celý týden měřili opavští strážníci rychlost řidičů, kteří na přelomu dubna a května projížděli po prodloužené Rolnické. Výsledky měření jsou varovné: více než polovina řidičů nerespektovala maximální povolenou rychlost 50 km/h. Pětice lidí překročila hranici 140 km/h a jeden z řidičů ohrožoval životy na silnici při rychlosti 176 km v hodině. Během týdenního měření projelo kolem mobilních radarů téměř 80 tisíc vozidel. Po otevření rekonstruované cesty je tato silnice podle předpokladů vytíženější než dříve a projíždí jí třikrát více aut. Dopravní špička je v tomto úseku v pracovní dny mezi 6. a 8. hodinou ránní a odpoledne kolem 15. hodiny. V sobotu

---

⁴⁵ Hláska, č. 4, 4/2008, str. 4.

⁴⁶ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 6.

kulminuje doprava ve směru do Kateřinek kolem 10. hodiny a v neděli v opačném směru kolem 19. hodiny. V poměru 3:5 převažovaly auta mířící z Kateřinek na Palhanec.

Z osmdesáti tisíc jízd bylo pět extrémně nebezpečných z hlediska rychlosti. Tři řidiči projeli rychlostí 140 km/h, jeden jel 168 km/h a jeden 176 km/h. Obě nejrychlejší jízdy zaznamenali strážníci ve večerních hodinách, v 19 respektive ve 20 hodin. Maximální rychlosti jsou nejvyšší v odpoledních hodinách, kdy překračují běžně 100 km/h. Maximální rychlosti v ostatní době se pohybují mezi 80–100 km/h. Z dopravního hlediska by bylo potřebné provádět měření rychlostí projíždějících vozidel se silami policie a postihovat jízdu vysokou rychlostí. Mobilní radary mají pouze preventivní a informativní charakter, na jehož základě nelze ukládat sankce. O umístění radarů rozhodují strážníci z územního výkonu či starostové jednotlivých městských částí.⁴⁷

Strážníci odchytili roj a zadrželi výrostky

V polovině května pomohli opavští strážníci lidem z okolí ulice U Cukrovaru při odchytu včelího roje. Roj ohrožoval lidi, kteří chodili po pěšině kolem potůčku Ostrá. Zhruba tříkilogramový roj s 30 tisíci včelami si nakonec odvezl majitel včelstva z Dolních Životic. V tomto období se také hlídce strážníků podařilo chytit skupinu šesti mladých lidí, kteří čmárali po zdech. Dvaadvacetiletý mladík držel v ruce fix, kterým kreslil po stěnách jedné z prodejen na Těšínské ulici. Na místo byla přivolána policie, která případ převzala k šetření.⁴⁸

Dramatický zásah zažili opavští strážníci 17. června v devět hodin večer, kdy na linku městské policie zavolala žena z věžáku na Zámeckém okruhu, že slyší ze třetího patra volání o pomoc. Trojice strážníků Lukáš Kleiber, Radim Scholt a Jakub Kovacs vyrazila ihned na místo. Jeden ze strážníků se pokusil vyrazit dveře. Když se vyrazení nedařilo, přelezli strážníci do bytu přes sousední balkón. V bytě našli muže, který byl svázaný do kozelce silonovou šňůrou. Muž byl celý od krve, na zádech měl několik bodných ran. Strážníci poskytli muži první pomoc, ihned přivolali záchranku a policii, které případ předali. Policii se ještě téhož dne podařilo pachatele chytit. Napadený muž útok přežil; byl zřetelně postižený a podle jeho výpovědi jej nečekaně napadl přítel, se kterým sledoval televizi.⁴⁹

---

⁴⁷ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 4.

⁴⁸ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 5.

⁴⁹ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 4.

DOPRAVA

Městská doprava podražila

Městská hromadná doprava je od prvního ledna dražší. V souladu s krajským dopravním systémem zdraží měsíční a další dlouhodobé jízdenky. To má dopad i na jednotlivé jízdné, které při platbě v hotovosti stoupne z deseti na dvanáct korun.

Podle krajského tarifu ODIS se zvýšila cena měsíčníku v opavské zóně ze 300 na 330 korun. Elektronická peněženka zdražila z 8 korun na 9,40. Změnily se i další poplatky. Beze změny zůstal roční poplatek pro seniory nad 70 let. Také přestupní tarif zůstal stejný. Levnější je od Nového roku aktivace čipové karty. Namísto téměř dvou set korun zaplatili zájemci jen 115 korun.

Cenu časové jízdenky neurčuje opavský dopravní podnik, ale Valná hromada KODIS, s. r. o. Důvodem zdražení je neustálé zvyšování cen jednotlivých energií, plynu a především motorové nafty. Dalším faktorem ovlivňujícím cenu jízdného je zvýšení sazby DPH z 5 na 9 %. V neposlední řadě je nutné zachovat určitou proporcii mezi jednotlivými druhy jízdného, především mezi jednotlivým a časovým jízdným. Navzdory zvýšenému jízdnému ponese stále největší finanční zátěž město. Tržby z jízdenek nepokryjí ani polovinu nákladů na hromadnou dopravu, zbývající část hradí ve velké míře radnice. Město totiž musí vykryt například všechny slevy, které dopravní podnik poskytuje starším občanům nebo žákům a studentům. Jen pro zajímavost, průměrná tržba na jednoho cestujícího za jednu jízdu činila v roce 2006 celkem 4,38 Kč.

Tarif MHD Opava platný od 1. 1. 2008

Elektronická peněženka v čipové kartě		hotovost	
Jednotlivé plné jízdné	zlevněné jízdné	plné jízdné	zlevněné
jízdné			
tarif	9,40 Kč	5,20 Kč	12 Kč 7 Kč
přestupní tarif	3,70 Kč	1,90 Kč	neposkytuje se
Elektronická peněženka v čipové kartě		hotovost	
	5,20 Kč		7 Kč

Ceník časového jízdného od 1. 1. 2008 (tarif ODIS) :

- Celé nezlevněné jízdné s platností 30 dnů Opava MHD, tar. zóna 30 – 330 Kč, 90 dnů 893 Kč, Opava a obce MHD tar. zóna 30 + 350 420 Kč, 90 dnů 1 136 Kč.

- Důchodce do 70 let 30 dnů Opava MHD, tar. zóna 30 – 214 Kč, 90 dnů 580 Kč, Opava a obce MHD tar. zóna 30 + 350 30 dnů 273 Kč, 90 dnů 738 Kč.

- Studenti 15–26 let 30 dnů Opava MHD tar. zóna 30 – 165 Kč, 90 dnů 446 Kč, Opava a obce MHD tar. zóna 30 + 350 – 30 dnů 210 Kč, 90 dnů 568 Kč.

- Děti a žáci 6–15 let 30 dnů Opava MHD tar. zóna 30 – 123 Kč, 90 dnů 334 Kč, Opava a obce MHD tar. zóna 30 + 350 30 dnů 157 Kč, 90 dnů 426 Kč.

- Časové jízdné v čipové kartě - roční (pouze ve vozidlech MHD Opava) – držitelé zlaté Jánského plakety 300 Kč, občané nad 70 let 300 Kč.

Od prosince 2007 platí na všech vnitrostátních linkách veřejné osobní dopravy nové jízdní řády. Při této příležitosti vychází nový knižní jízdní řád ODIS – oblast západ, který zahrnuje veškeré autobusové a vlakové linky na Opavsku a linky MHD v Opavě a Krnově. Jízdní řád bylo možno zakoupit na nádraží Opava východ nebo v prodejně MDPO na Horním náměstí v Opavě.⁵⁰

Pro bezpečnější uložení kol v Opavě byly na území města instalovány již v prosinci minulého roku nové a odolné bezpečnostní stojany na kola. Jsou pevně připojeny k zemi, kolo se k nim připojuje rámem. Kolem rámu kola se obtočí mohutná ocelová podkova, která se do stojanu uzamkne zámkem FAB. Podle zkušeností z Pardubic, Plzně a Prostějova je takto zajištěné kolo těžší ukrást, než když je zabezpečeno běžným lankovým zámkem. Opavští policisté vyšetřují ročně více jak 150 krádeží kol.⁵¹

Beethovenova ulice je jednosměrná

Beethovenovou ulicí v centru města už nebude možné projíždět oběma směry. Odbor dopravy se rozhodl změnit její dopravní režim na jednosměrný. Změna na jednosměrku byla naplánována na 1. března a týkala se Beethovenovy ulice a části ulice Sady Svobody. Řidiči tak mohou jezdit pouze ve směru od ulice Matiční k hlavní

---

⁵⁰ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 6.

⁵¹ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 6.

poště. Ke změně režimu vedly odbor dva důvody. Z loňských komplexních dopravních průzkumů se ukázalo, že řidiči používají tuto trasu ve valné většině pouze jako tranzitní a tím zbytečně zatěžují vnitřní uličky v centru. Druhým důvodem je pak stále se zhoršující dopravní situace na křižovatce u rektorátu Slezské univerzity, kdy vinou silného provozu na Olbrichově ulici dochází na křižovatce k dopravním zácpám a častým kolizím.⁵²

Rekonstrukce Praskovy ulice

Za plného silničního provozu začala na konci února rekonstrukce Praskovy ulice. Postupně se opravují zastávky MHD a chodníky. Podle smlouvy opravy měly trvat devětačtyřicet kalendářních dnů. Stavební práce by mohly být prodlouženy jen v případě nepříznivých klimatických podmínek. Rekonstrukce probíhá bez silničních uzávěrek, tedy za plného provozu. Nanejvýš bude průjezd vozidel částečně omezen, a to na dva jízdní pruhy. Zastávky MHD na obou stranách ulice fungovaly i nadále, pouze byly podle postupu stavebních prací dočasně poodsunuty o několik desítek metrů. Rekonstruovat se budou zálivy zastávek MHD (570 m²). Dnešní vysoké silniční obruby se vymění za bezbariérové žulové obrubníky kasselského typu. Přibudou nové konstrukční vrstvy zastávkových zálivů, nové dopravní značení (svisle i vodorovně), vymění se uliční vpusti. Opravy se dočká i 1 030 m² chodníků. Na nové chodníky se použije šedá betonová dlažba. Parkovací plochy na straně blíže k centru města budou kvůli větší bezpečnosti provozu zrušeny. Původně měl mezi zastávkami vzniknout ještě nový přechod pro chodce s ostrůvkem opatřený semaforem. Lidé žijící v okolí zastávek ale proti zřízení přechodu protestovali.⁵³

Nastavení semaforů

Semaforem jsou nastaveny tak, aby chodce chránily. V poslední době dostával odbor dopravy řadu připomínek občanů, kterým připadalo, že semaforem na některých křižovatkách nedávají chodcům dostatek času na bezpečné přejití. Připadalo jim, že se v průběhu přecházení příliš rychle změní zelená na červenou. Mezi připomínkované křižovatky patřila například jedna z nejvytíženějších, křižovatka u nádraží Opava východ. O této problematice podrobně jednal odbor dopravy s firmou Patriot Brno, která se zabývá programovým nastavením semaforů na komunikacích na území města Opavy. Podle firmy jsou intervaly pro chodce dostatečné a bezpečné.

---

⁵² Hláška, č. 2, 2/2008, str. 4.

⁵³ Hláška, č. 3, 3/2008, str. 8.

Nastavení semaforů na každé z křižovatek musí být co nejlepším kompromisem mezi tím, aby se nevytvářely zácpy, auta plynule projížděla a zároveň, aby dostatečné intervaly chránily chodce. Režim jednotlivých semaforů je nastaven tak, aby na sebe vzájemně navazovaly na dalších křižovatkách a aby byl zajištěn plynulý průjezd vozidel. Další prodloužení současných intervalů pro přecházení by se výrazně podepsalo na průjezdnosti vozidel celým vnitřním okruhem města.⁵⁴

Začala stavba dopravního obchvatu Opavy

Položením základního kamene začala na konci dubna výstavba série silnic, které by měly postupně vyvést z Opavy tranzitní dopravu. První na řadě je výstavba spojky S1, která propojí výpadek na Hlučín s výpadek na Ostravu. Stavba by měla být hotova nejpozději v roce 2010. Ještě letos začne i výstavba nové rychlostní silnice na Ostravu.

Je to zlom ve výstavbě obchvatů. Opava je prvním městem v Moravskoslezském kraji, kde v letošním roce byla zahájena výstavba obchvatu. Společné úsilí města, Moravskoslezského kraje, zejména hejtmana Evžena Tošenovského a náměstka Pavola Lukši, regionálních poslanců a řady zdejších firem zajistit Opavě obchvat a novou silnici na Ostravu letos vyústilo do konkrétních stavebních prací. Ředitelství silnic a dálnic zahájilo výstavbu spojky, na kterou postupně navážou ještě dvě další části severního obchvatu.

Od roku 1999 byl odveden kus práce. Před devíti lety nebyla k dispozici žádná projektová dokumentace s výjimkou variantní vyhledávací studie na úseku Mokrý Lazce – hranice okresů Opava a Ostrava. Z pomyslného bodu nula jsme se dostali až k zahájení jednotlivých staveb. Konkrétně je to spojka S1 mezi Globusem a Kauflandem (první část obchvatu města Opavy) a stavba čtyřproudové rychlostní silnice mezi Ostravou a stávající silnicí začínající u obce Mokrý Lazce. Sdružení, jehož členy jsou Opava, Krnov a další města a obce na trase mezi Bartultovicemi a Ostravou, usiluje už sedm let o vybudování důstojného spojení s krajským městem a vybudování obchvatů jednotlivých měst a obcí. Ještě v průběhu května by mělo Ředitelství silnic a dálnic začít s výstavbou rychlostní silnice v úsecích Mokrý Lazce – hranice okresů Opava a Ostrava – prodloužená Rudná. Tato zhruba šestnáctikilometrová stavba je vedena severními obchvaty obcí Velká Polom

---

⁵⁴ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 6.

a Hrabyně. Maximální povolená rychlost by mohla být 110 km/h, takže jízda z Opavy do Ostravy by mohly trvat přibližně čtvrt hodiny. Výstavba východní části opavského severního obchvatu je naplánována na rok 2010 a měla by být dokončena o dva roky později.⁵⁵

Zrušen přechod na Praskově ulici

Přechod na Praskově ulici, který ústí směrem do Hrnčířské ulice, byl v rámci velké rekonstrukce silnice zrušen. Důvodem zrušení přechodu byly nebezpečné dopravní kolize, které vinou přechodu vznikaly na křižovatce Praskova – Janská, Olbrichova – Nádražní okruh. Přechod nebyl příliš vzdálen od křižovatky. V době dopravních špiček docházelo k nebezpečným situacím, kdy kolona vozidel čekajících před přechodem zasahovala až do samotné křižovatky. To je riskantní situace, neboť vozidla z dalších směrů nemohou křižovatkou projíždět. Dřívější přechod je nyní klasifikován jako místo pro přecházení a chodci, pokud zde chtějí přejít, musí dát přednost jedoucím vozidlům. Pro cestující z vlaku či dálkových autobusů, kteří míří do centra, je nejjednodušší přecházet na druhý chodník přímo na světelné křižovatce, popřípadě přejít přímo od vlaku na stranu ke Knihovně Petra Bezruče.⁵⁶

Cyklostezky v Opavě

Opava ve spolupráci s okolními městy a obcemi připravuje výstavbu nových cyklistických stezek a tras. Tyto projekty zvýší bezpečnost cyklistů. Snahou radnice je i rozšířit stávající síť cyklistických stezek a tras na Opavsku o nové a komfortní úseky.

Mezi největší a patrně i neočekávanější plánované cyklotrasy patří opavsko-krnovský úsek Slezské magistrály. Po úplném dokončení nabídne třiatřiceti kilometrový úsek hladké projetí z Velkých Hoštic až do Krnova. Samotná Slezská magistrála má 160 kilometrů a zahrnuje cestu z Jeseníku přes Rejvíz, Krnov, Opavu až do Ostravy.

Cílem prací je dobudovat úseky tak, aby co nejméně vedly po frekventovaných komunikacích, aby byly dobře a viditelně označeny a nabídly i vhodná místa k odpočinku. Po dokončení by měla stezka splnit kritéria pro bezpečný, komfortní a atraktivní průjezd cyklistů po celé trase. Radnice má za sebou papírovou část příprav a všechny potřebné dokumenty jsou hotové. Podle harmonogramu by v příštím roce

---

⁵⁵ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 4.

⁵⁶ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 6.

měla být vyhlášena soutěž na zhotovitele cyklostezky. Nejpozději roku 2012 bude stavba ukončena včetně kolaudace. Na více než 45milionové náklady přispějí zúčastněná města a obce (Krnov, Úvalno, Brumovice, Holasovice, Opava, Velké Hoštice). Město hodlá stavbu spolufinancovat z evropských zdrojů. Prostředky lze alternativně získat z rozpočtu SFDI, státního rozpočtu, popř. rozpočtu Moravskoslezského kraje.

Stezku, po které by bylo možné dojet od polských hranic až do Hradce, připravuje Opava společně s Oticemi a Brankou u Opavy. Stezka by měla celkovou délku 17 kilometrů. Radnice společně s partnery už vyhotovila přípravnou dokumentaci a nedávno zahájila práce na dokumentaci pro územní rozhodnutí. Poté bude zpracována dokumentace pro stavební povolení (na projektovou přípravu získalo město peníze z EU a z MS kraje). Stezka by měla vyjít zhruba na 44 milionů korun. Na náklady by měly přispět stejné fondy a instituce jako v případě Slezské magistrály.

Třetí velký projekt turistické cyklostezky připravuje Opava ve směru na Litultovice a Mladecko. Cílem je vybudovat alternativní spojení s turistickou oblastí Mladecka prostřednictvím cyklistické stezky v úseku mezi obcí Bratříkovice a městem Opava v celkové délce cca 20 km.

Do projektu je zapojeno velké množství sousedních a blízkých obcí: Otice, Uhlířov, Slavkov, Štáblovice, Litultovice, Mladecko, Jakartovice, Bratříkovice, Dolní Životice. Obce se na stezce dohodly zhruba před rokem a půl. V současné době je zpracována dokumentace pro územní rozhodnutí a byl zahájen proces vydání územního rozhodnutí. Náklady na stezku jsou nižší než u předchozích dvou projektů a měly by se pohybovat okolo 28 milionů korun. Finanční prostředky by měly být opět získány ve významné míře z dotací EU, kraje či státu.

Jak jezdit v jízdnicích pro cyklisty – vodorovná dopravní značka „Jízdnicí pruh pro cyklisty“ vyznačuje pruh nebo stezku pro cyklisty. Šipka současně vyznačuje i stanovený směr jízdy. Stezku lze rovněž vyznačit barevně odlišeným povrchem, například červenou barvou, nebo odlišným provedením povrchu. Šipka symbolu jízdnicí kola jsou provedeny v bílé barvě. Jízda na jízdnicím kole se řídí § 57 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Je-li zřízen jízdnicí pruh pro cyklisty nebo stezka pro cyklisty nebo je-li na křižovatce s řízeným provozem zřízen pruh pro cyklisty a vymezený prostor pro cyklisty, je cyklista povinen jich užívat. Cyklisté smějí jet jen jednotlivě za sebou. Jízdnicí pruh pro cyklisty nebo stezku pro cyklisty může

užít i osoba pohybující se na lyžích nebo kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení. Při odbočování vozidel vpravo nebo vlevo mají cyklisté jedoucí ve vyhrazeném jízdním pruhu pro cyklisty přednost před vozidly. Před vjezdem na přejezd pro cyklisty se cyklista musí přesvědčit, zda-li může vozovku přejet, aniž by ohrozil sebe nebo ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, cyklista smí přejíždět vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy příjezdějících vozidel nedonutí jejich řidiče ke změně směru nebo rychlosti jízdy. Na projezdu pro cyklisty se jezdí vpravo.⁵⁷

Průzkum brumovického obchvatu

Sdružení I/11, které se podílelo a podílí na přípravách obchvatů Opavy a rychlostní silnice směrem na Ostravu, získalo příspěvek z rozpočtu SFDI pro rok 2008 na akci „Investiční záměr – obchvat obce Brumovice, část Skrochovice“. Cílem projektu je zpracování investičního obchvatu obce Brumovice na komunikaci I/57. Projekt bude obsahovat výpočet ekonomické efektivity stavby na životní prostředí a další nezbytné podklady pro investiční záměr této stavby. Celkové náklady projektu dosáhnou výše 381 990 Kč, příspěvek z rozpočtu SFDI činí 287 000 Kč. Projekt bude realizovat Sdružení pro výstavbu komunikace I/11-I/57, které ze svých zdrojů uvolní částku 94 990 Kč.⁵⁸

---

⁵⁷ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 8.

⁵⁸ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 6.

ZDRAVOTNICTVÍ A ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY

O zdraví občanů města a okolí pečuje Slezská nemocnice a Psychiatrická léčebna, podrobněji o službách jsme psali v kronice roku 2007.

Opava má vlastní babybox

Významným novým počinem ve Slezské nemocnici je počátek fungování babyboxu. Do metr a půl široké zdravotnické schránky mohou rodičky odkládat nechtěné děti. Tímto zařízením se nemocnice snaží předcházet situacím, kdy byly nechtěné děti nalezeny na ulici nebo ještě na mnohem horších místech, a otevírá šanci zachránit dětem život. Schránka je umístěna v areálu nemocnice na boční straně transfuzního oddělení. Jeho podoba byla vybrána tak, aby byla snadno přístupná, ale zároveň, aby zachovávala určitou diskrétnost. Otevírá se prostým stiskem červeného tlačítka. Schránka funguje 24 hodin denně. Provoz schránky je několikanásobně jištěný. V tomto případě je to trojnásobné signalizační jištění a kromě toho je babybox napojen na osm mobilních telefonů. Taková ochrana poskytuje velkou záruku, že dítě se už několik minut po odložení dostane do rukou lékaře a sester. Ti jej po vyzvednutí přenesou na dětskou jednotku intenzivní péče, kde bude ošetřeno a podrobena zdravotní prohlídce. Poté se do procesu zapojí úřady sociálně-právní ochrany dětí, které se budou snažit zajistit pro nalezené dítě náhradní rodiče. Opava je třetí nemocnicí v kraji, která takovéto zařízení nabízí. Vybudování opavského babyboxu je z velké části zásluhou opavské firmy Ivax Pharmaceuticals, která na zařízení schránky věnovala čtvrt milionu korun.⁵⁹

Lékařská péče

Lékařskou péči zajišťuje řada soukromých zdravotních zařízení, nejnověji pak také v Opavě „Moje ordinace“, privátní zdravotní zařízení, které je pacientům k dispozici od 6 do 19 hodin. Během jarních měsíců provádělo toto zdravotní zařízení nábor nových pacientů i prostřednictvím studentů zdravotnických škol a obchodních zástupců ve městě i okolí. Vysvětlili zájemcům výhody této ordinace a zájemci mohli předběžně vypsát přihlášku, která sloužila jako základní podklad k přeregistrování od svých obvodních lékařů do této ordinace.

---

⁵⁹ Hláska, č. 11, 12/2008, str. 5.

V Opavě je také velmi dobře pokrytá lékárenská služba. V nemocniční lékárně je i noční služba, takže pacienti si zde mohou vyzvednout své potřebné léky i během noci. Další z lékáren je v klášteře, mimochodem tato lékárna je prý nejlevnější. V centru města se nachází hned několik lékáren – na Ostrožné ulici, na Horním náměstí, v ulici Mezi trhy, na Masarykově třídě. Nově vstoupila do Opavy firma Dr. Max, která zde má dvě pobočky, a to na Masarykově třídě a u Kauflandu. Lékárna U Kauflandu má otevírací dobu stejnou jako tento obchodní hypermarket a tak si lidé mohou své léky vyzvednout ve stejnou dobu, kdy jdou nakoupit.

V Opavě – Komárově také sídlí významná farmaceutická společnost Ivax Pharmaceuticals, s. r. o., která je nejen jedním z významných zaměstnavatelů na území města, ale také v mnoha případech i štědrým dárcem. V rámci květnových oslav svého 125. výročí založení věnovala společnost občanům města 250 tisíc korun na pořízení babyboxu. Symbolický šek převzal z rukou zástupců společnosti primátor Zbyněk Stanjura a hejtmán Evžen Tošenovský. Společnost předala šek při symbolickém zahájení stavby nového výrobního závodu na léky v areálu Ivaxu. Akce se zúčastnil i český premiér Mirek Topolánek či izraelský velvyslanec Jaakov Levy.

V druhé polovině roku byl v transfuzní stanici nedostatek krve. Proto transfuzní stanice Opava prosila dárce o darování krve všech krevních skupin. Největší nedostatek transfuzních přípravků bylo ve skupině A+. Darovat krev bylo možné bez předchozí objednávky na transfuzním oddělení Slezské nemocnice v Opavě – pavilon C a to v pondělí a úterý od 6 do 11 hodin.

Významnou součástí zdravotní péče jsou rehabilitační střediska. Největší a nejvíce užívané je rehabilitační centrum Na statku a rehabilitační centrum v klášteře. Rehabilitační centrum Na statku má k dispozici i bazén, a proto o jeho služby je opravdu velký zájem. Mimo tato dvě velká rehabilitační centra najdeme v Opavě řadu menších, zejména zařízení poskytující masáže a různé zábaly a další drobné služby.⁶⁰

---

⁶⁰ Hláska, č. 7, 7/2008.

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Komunitní plánování

Ve městě je věnována velká pozornost oblasti sociální péče. Zastupitelstvo schválilo významný dokument a to Komunitní plán, který zahrnuje celou škálu poskytované péče ve městě. Zároveň jmenovalo komisi komunitního plánování, která se skládá ze zástupců organizací poskytujících sociální péči.

V Opavě nabízejí služby tyto organizace:

Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR – klub Světluška, Opava – Vlaštovičky. Pro rodiny s dětmi od 0 do 26 let – denní centrum, pobytové aktivity a psychorehabilitační pobyty.

Charita Opava – Mraveneček, denní stacionář pro děti a mládež s kombinovanými vadami, Opava, Neumannova 3. Pro děti a mládež od 3 do 26 let.

Klub přátel tělesně postižených dětí, Opava. E. Krásnohorské 8 – pobytové akce, volnočasové aktivity.

Dětské centrum Čtyřlístek, příspěvková organizace, Opava, Nákladní 29 – ambulantní rehabilitace, stacionář pro děti od 1 do 3 let, speciální mateřská škola pro děti do 7 let.

Slezská diakonie, Středisko Benjamín – poradna ranné péče, Krnov, Zámecké nám. 13 – poradkyně dojíždí do domácnosti rodiny, věk dítěte s postižením je od 0 do 7 let.

Speciální pedagogické centrum Srdce, Opava, Slezského odboje 5 – poradenství pro děti s mentálním a tělesným postižením.

Středisko ranné péče SPRP Ostrava, Mor. Ostrava, Nádražní 80 – podpora rodinám s dětmi se zrakovým a kombinovaným postižením od narození do 7 let.

Sírius, příspěvková organizace, Opava, Mánesova 7 – pobytová služba pro děti a mládež s mentálním postižením ve věku od 3 do 26 let.

Magistrát města Opavy – odd. péče o staré a těžce zdravotně postižené občany, Opava, Bezručovo nám. 14, příspěvek na péči, jednorázový příspěvek na kompenzační pomůcky.

Dětský domov, Opava, Rybí trh 14 – pobytové zařízení pro děti a mládež od 3 do 18 let.

Fond ohrožených dětí – Klokánek – zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, Dolní Benešov, Osada míru 313 – zařízení pro pobyt týraných a zanedbávaných a opuštěných dětí ve věku od narození do 18 let.

Centrum ELIM – nízkoprahové kluby pro mládež, Opava, Rolnická 21A

EUROTOPIA Opava – Klub Modrá kočka, Opava, Hradecká 16 – nízkoprahový klub pro děti do 15 let, sociální poradenství, bezpečný prostor pro smysluplné trávení volného času, volnočasové aktivity, zážitkové pobyty, výlety, preventivní programy pro školní kolektivy.

Fond ohrožených dětí, Opava, Zacpalova 27 – vyhledávání a řešení případů dětí v ohrožení, sociální asistence v rodinách.

Charita Opava – Linka důvěry, Opava, Přemyslovců 26 – telefonická krizová pomoc.

Pedagogicko-psychologická poradna, Opava, Rybí trh 7 – poradenství zaměřené na speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů mateřských, základních a středních škol.

Poradna pro rodinu a manželství a mezilidské vztahy Opava, Opava, Pekařská 4 – poradenství při neshodách v partnerství, manželství a rodině, mezigenerační problémy, domácí násilí.

Středisko výchovné péče, Opava, Hradecká 16 – poradenství a pomoc při řešení rodinných, školních a psychických problémů dětí, mládeže a jejich rodin, individuální a skupinová terapie, konzultace pro pedagogy a výchovné poradce.

Armáda spásy – Dům pro matky s dětmi, Opava, Rybářská 86 – ubytování, strava a akviziční činnost pro těhotné ženy a matky s dětmi v krizi.

Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím, Ostrava, 28. října – sociální služby osobám ohroženým domácím násilím.

Centrum ELIM – psychologická poradna, pomoc obětem domácího násilí, Opava, Rolnická 214.

Občanské sdružení ONŽ – pomoc a poradenství pro ženy a dívky – Poradna pro ženy a dívky, Opava, Provaznická 2, – ženy a dívky v tíživé životní situaci, poradenství v oblasti těhotenství, plánování rodičovství, partnerských vztahů, domácího násilí.

Středisko integrace menšin, Opava, Husova 17 – poradenství, včasná péče o děti a jejich rodiny, služby pedagogických asistentů.

Základní škola Dvořákovy sady, Opava, Dvořákovy sady 4 – přípravný ročník, mimoškolní kroužky.

AREKA Opava, Opava, Sněmovní 2 – volnočasové aktivity, ekologická výchova a vzdělávání.

BABY KLUB KAČKA – Mateřské centrum OASA, Opava, Válečkova 16 – volnočasové aktivity pro maminky s dětmi na rodičovské dovolené.

Centrum pro rodinu a sociální péči, Opava, Masarykova 39 – služby preventivního, vzdělávacího a motivačního charakteru (např. společenské akce pro rodiny, semináře, kurzy, poradenství při plánování rodičovství).

Centrum ELIM, Opava, Rolnická 21 A – klub pro děti od 7 do 12 let, klub pro matky na mateřské dovolené, resp. rodičovské dovolené.

EUROTOPIA Opava, Opava, Hradecká 16 – nízkoprahový klub pro děti do 15 let, sociální poradenství, bezpečný prostor pro smysluplné trávení volného času, volnočasové aktivity, zážitkové pobyty, výlety, preventivní programy pro školní kolektivy.

Středisko volného času Opava, Opava, Husova 17 – volnočasové aktivity, letní a příměstské tábory, loutkové divadlo.

*Integra Opava, o. s., Opava, Provaznická 2 – pobytové služby – dům na půl cesty, motivační akce, vzdělávací a poradenská služba pro osoby bez přístřeší, osoby mentálně a zdravotně postižené.*⁶¹

Charita Opava

Největším poskytovatelem sociálních služeb v Opavě a okolí je Charita Opava. Má více jak 200 zaměstnanců v 17 střediscích, která poskytují registrované sociální služby. V chráněných dílnách našlo práci kolem 100 zdravotně znevýhodněných lidí, kteří by těžko hledali zaměstnání. Takto rozvětvená organizace vyrostla ze semínka několika dobrovolníků, kteří svou činnost zahájili ještě před rokem 1989. Ředitelem je Jan Hanuš.

Celkem 151 klientů užívá služeb pečovatelské služby, která je na vysoké úrovni. Charitní pečovatelská služba své klienty navštívila celkem 7 637krát. Čtyřem desítkám klientům byla poskytnuta služba v denním stacionáři pro seniory. Přibližně 35 rodin měsíčně navštíví mateřské centrum Neškoláka. Na 45 000 obrazovek ekologicky zpracovali v chráněné technické dílně ve Velkých Hošticích. Ošetřovatelky ujedou za klienty 9 700 km při ošetřovatelských a pečovatelských službách, wellness centrum poskytuje celkem 858 procedur měsíčně a v chráněných dílnách měsíčně zkompletují 20 366 hraček.

Přes 600 tříkrálových koledníků se zúčastnilo Tříkrálové sbírky. Koledovali pro opavské seniory. Boží požehnání a označení veřejí „K+M+B 2008“ přinášeli na Opavsku počátkem ledna. Jako připomínku své návštěvy nechávali v domácnostech malý cukr s poděkováním a také snad i dobrý pocit ze společné pomoci opavským seniorům, kterým byla letošní sbírka určena. V původním biblickém příběhu přišli mudrcové (králové) do Betléma, aby se poklonili Spasiteli, který se narodil ve chlévě. Donesli dary zlato, kadidlo a myrhu. Dnešní koledníci již nehledají krále králů, ale přinášejí jeho požehnání, že i dnes máme mezi sebou chudobné lidi a ty, kteří potřebují naši pomoc. Koledníci tedy i letos přijímali dary pro Charitu Opava. V loňském roce díky Tříkrálové sbírce mohla Charita zakoupit speciální zdravotnické přístroje a pomůcky pro ošetřovatelskou službu, která slouží pacientům v domácnostech. Letošní výtěžek byl použit na zkvalitnění péče o seniory.

---

⁶¹ Program komunitního plánování na rok 2008, sociální odbor Magistrátu města Opavy.

Koledníky opavské charity bylo možno potkat nejen v samotné Opavě, ale i v jejich městských částech a okolních obcích. Někde chodila skupinka jedna, někde dvě a více. Celkem koledovalo přes 600 koledníků. Nejmladšímu koledníčkovi – Terezce – byly 3 roky a nejstarší koledník – pan Zimmermann z Branky u Opavy – oslavil v letošním roce 81 let. Díky štědrosti občanů se v letošním roce vybralo 1 135 700 korun. Z této částky zůstane Charitě Opava 65 %, tedy 738 205 korun. Až 15 % práce Charity Opava je možné zabezpečit díky darům.

V neděli 6. ledna se konal v sále minoritského kláštera koncert Růže pro vás, který byl určen pro Charitu. Zpívali členové operety Slezského divadla v Opavě. O měsíc později, konkrétně 2. února se konal ples Charity Opava v sále kulturního domu ve Stěbořicích. Byla připravena bohatá tombola a pestrý kulturní program i netradiční hudební překvapení. O den později, 3. února, oslavily Rehabilitační dílny pro duševně a mentálně postižené, které provozuje Charita Opava, již šestnáct let svého trvání.

Občanská poradna – poradit, najít řešení, pomoci projít nekonečným bludištěm administrativy – to jsou některé činnosti Občanské poradny, která je občanům našeho města k dispozici díky Charitě. A protože zájem o tyto služby je opravdu velký, poradna rozšířila v letošním roce otevírací dobu o šest hodin týdně. Není se co divit – mezi problémy, na které tady mohou najít recept, jsou kromě sociální a rodinné problematiky také rozpory v pracovně-právních či nájemních vztazích, pomoc při vymáhání práv spotřebitele či rady při exekucích či soudních řízeních. Individuální a profesionální přístup ke každému z návštěvníků a jeho problému je tu samozřejmostí. Někdy stačí poradit, ukázat východisko, jindy jsou případy složitější a jejich řešení si vyžádá více času.

Pokojný přístav – mobilní hospicová jednotka. V noci berou telefony, vstávají a vyjíždí i dvacet kilometrů za člověkem, který potřebuje injekcí utišit bolest. Bez ohledu na to, zda byly v noci na výjezdu, se pak ráno už od sedmi hodin věnují svým klientům – podávají jim léčiva a tišící prostředky. Prvního dubna to byl přesně rok, co se zdravotní sestry začaly starat o trpící a umírající v mobilní hospicové jednotce Pokojný přístav provozované Charitou Opava. Mobilní hospicová jednotka Pokojný přístav je určena pro pacienty v terminálním stadiu života, umírajícím. Slouží i lidem s onkologickým nálezem, jejichž onemocnění již nereaguje na léčbu. A je to právě Pokojný přístav, který umožní být spolu doma. Jejich posláním je docházet za nemocnými do domácností, protože péče v přirozeném domácím prostředí je základem kvalitní péče o umírající. Na základě konzultací s praktickým lékařem,

onkologem či lékařem z ambulance bolesti zajišťuje léčbu bolesti a mírnění projevů nemoci, předepsané injekce, infuze a další. Zaškoluje také členy rodiny v ošetřování nemocného a poskytuje jim oporu, protože především na nich spočívá největší díl péče o příbuzného. Pokojný přístav disponuje řadou přístrojů, bez kterých by domácí péče o umírající byla nemožná. Pomáhat může i díky loňské Tříkrálové sbírce, za jejíž výtěžek byly pro hospic pořízeny dávkovače pro 24hodinový přísun analgetik za 90 tisíc korun, infuzní pumpa za 40 tisíc korun, dva kyslíkové koncentrátory za 120 tisíc korun a další potřebné pomůcky. Služby hradí z větší části zdravotní pojišťovny. Během své jednoleté činnosti již Pokojný přístav pomohl v domácím prostředí 45 lidem.

V květnu se na opavském Horním náměstí konala celonárodní sbírka Akce cihla. Letos se uskutečnila pod heslem CHCETE SE CÍTIT VÝJIMEČNĚ DOBŘE? Startovala 26. května na Horním náměstí a od 27. do 29. května v době od 14 do 18 hodin bylo možno zhlédnout školní sbory, dechové orchestry, country kapely ale i bubenické skupiny a další. Na pořízení bytu pro mentálně postižené občany přispěli občané během všech doprovodných akcí zakoupením benefiční cihly v hodnotě 100 korun. Cihlu bylo možno vzít si domů nebo ji vložit do rostoucí věže symbolizující bydlení pro mentálně postižené. Akce byla v Charitě odstartována už koncem měsíce dubna a cihlu si tak mohl každý, kdo chtěl přispět, zakoupit již v předstihu, a to v Krámku u Josífka nebo v supermarketu Tesco. Za zakoupenou cihlu dostal každý malý dárek – keramickou cihličku, vyrobenou v charitních rehabilitačních dílnách. Díky příspěvkům se již letos mohou dva lidé začlenit do společnosti. Tím se jim splnil jejich životní sen. Velkou pomocí při pořádání akce jsou dobrovolníci. V letošním roce pomáhali studenti Slezského gymnázia v Opavě. Hlavními partnery celé akce byly firmy Hon – dřevěná okna a dveře; Nikol nápoje, a. s.; Cihelna Hlučín a Grafis 2000. Mediálním partnerem bylo rádio Čas i Region Opavsko a Deník. Celý doprovodný program moderoval herec divadla loutek Zdeněk Pavlíček.

Na tom, že se v Opavě rekonstruuje jeden byt, by samo o sobě nebylo nic zajímavého, kdyby tento byt nepatřil Charitě Opava, kdyby nebyl v režimu chráněného bydlení, kdyby se do něj nechystala nastěhovat slečna Karolína s mentálním postižením a kdyby rekonstrukce neprobíhala díky tomu, že na ni přispěli občané Opavy v rámci Akce cihla. Charita Opava se zapojila do této akce před třemi roky. Za tu dobu Opavané přispěli celkovou částkou 159 045,50 Kč, což je 1 590 benefičních cihel. Akci cihla podpořila řada známých osobností například nejkrásnější žena Evropy Monika Žídková, muzikant Petr Bende, sportovci Petr Czudek a Jan Nezmar.

Denní stacionář pro děti – Mraveneček oslavil v září sedm let svého provozu.

Podzim života lze prožít různě – někdo hlídá vnoučata a tráví svůj čas s rodinou, jiný se začne věnovat koníčkům, na které neměl doposud čas. Podzim života ale není jen barevný, přináší mnoho okamžiků, kdy je dobré a potřebné s někým svou situaci sdílet a také přijmout pomoc druhého. V životě lidí je řada problémů a tím největším u starých lidí je osamělost. Právě pro tyto lidi vytvořila Charita Opava vedle sociálních služeb pro seniory také klubovou činnost, která je určena našim starším opavským spoluobčanům. Za dva roky činnosti klubu se už senioři společně zúčastnili mnoha besed, ušli řadu kilometrů na krátkých procházkách po Opavě i blízkém okolí nebo poznali něco z historie svého města. Z pestré nabídky činnosti si mohli vybrat třeba návštěvu divadla, před Vánocemi podvečer poezie, vyprávění o stromech městských parků a mnoho dalšího. Protože senioři cítí podporu Magistrátu města Opavy, který ve svém komunitním plánování myslí i na zkvalitnění jejich života, připravili pro letošní podzim rozjezd podvečerní kavárničky nebo čajovny. Senioři se tu budou jednou týdně scházet na dvě hodiny a budou si moci popovídat u kávy nebo čaje, mohou si zahrát různé hry, zasoutěžit si nebo se věnovat výtvarné práci.

Mezi další aktivity Charity Opava patří také sbírka šatstva a to v jarních a podzimních měsících. Darované ošacení je určeno pro Diakonii Broumov, kde se textil třídí. Lidé, kteří již některé své věci nepotřebují, mohou je přinést vždy na nádraží Českých drah, kde je přistaven vagon. Sbírá se ošacení včetně prádla, záclony, závěsy, péřové přikrývky, polštáře, lůžkoviny, utěrky, ručníky, kabelky, školní tašky a obuv.⁶²

Dům pro chráněné bydlení

Město Opava nabídlo občanům a organizacím, které poskytují sociální služby, účast na výběrovém řízení na provozování bytového domu na Jateční 7. Vítěz soutěže by pak provozoval v domě takzvané chráněné bydlení a některé sociální služby. Jde o dvoupatrový dům se sedmnácti byty a město přijímalo písemné nabídky do 15. dubna. Město požaduje po budoucím nájemci poskytování chráněného bydlení dle zákona o sociálních službách. Dále má zájem o poskytování dalších druhů sociálních služeb pro občany Opavy, a to dle komunitního plánu. Zejména se jedná o poskytování krizové pomoci (až tříměsíčního krizového bydlení) a služby podpory samostatného bydlení. Provozovatelé domu by měli nabízet přechodnou formu bydlení

---

⁶² Výroční zpráva Charity Opava za rok 2008, Charitník Charity Opava za rok 2008.

na dobu 12 měsíců (s možností prodloužení nejdéle na 24 měsíců), odbornou a specifickou péči o všechny uživatele a zároveň by měli vyhradit dva byty pro krizovou pomoc v rámci potřeby města. Veškeré informace měli možnost zájemci najít na webových stránkách města.⁶³

---

⁶³ Hláska, č. 8, 9/2008, str. 12.

ŠKOLSTVÍ A MLÁDEŽ

Jakou úroveň mají opavské školy a jak přistupují k dětem? Hned na úvod jedna dobrá zpráva. V rámci celostátního srovnávacího žebříčku jsou všechny školy, až na jednu, v horní polovině tabulky. Žádná z nich tedy není špatná. Jediná výjimka je způsobena skutečností, že se škola pečlivě a rozsáhle věnuje dětem s poruchou učení.

Opavská radnice sleduje kvalitu místních základních škol už třetím rokem. Školy porovnává podle čtyř kategorií: úspěšnost dětí u přijímacích zkoušek na střední školy, znalosti dětí v 5. a 9. třídách, prezentace škol na soutěžích a informativně i podle schopnosti škol efektivně hospodařit.

Hodnocení škol se stalo ve světě za posledních dvacet let důležitou oblastí výzkumu i praxe a mělo by vést ke zkvalitňování vzdělávacího procesu i zvýšení odpovědnosti za vynaložené finanční prostředky. Podle výše uvedených kritérií byly základní školy s 1.–9. ročníkem zřizované statutárním městem Opava hodnoceny za školní roky 2005/06, 2006/07 a 2007/08. Srovnávání jednotlivých škol se týkalo prvních tří výše uvedených zmíněných oblastí. Hodnocení čtvrté sledované oblasti (efektivita čerpání provozních prostředků) nebylo do statistik zahrnuto, neboť pro objektivní zhodnocení výsledků by kontrola musela proběhnout v daném školním roce na všech školách.

Po vyhodnocení úspěšnosti škol podle stanovených kritérií došlo v uplynulém tříletém období k sestavení určitého žebříčku kvality. Ten na počátku sloužil k základní orientaci zřizovatele, tedy města. Je zřejmé, že míra objektivity hodnocení se úměrně zvyšuje s délkou systematického posuzování práce školy. Při extrémním hodnocení jsou metody, formy a kritéria stanoveny zadavatelem hodnocení zvnějšku, přičemž výhodnou je, že si hodnotitel udržuje potřebný nadhled nad dílčími problémy. Nevýhodou ovšem je, že externí hodnocení nemusí proniknout k jádru problému a tím nepostihne všechny příčiny zjištěných jevů. Nesmí se tedy provádět nárazově a základem musí být posuzování dlouhodobého vývoje školy.

Město Opava spravuje v současné době deset úplných základních škol. Je nutno poznamenat, že podle hodnocení Českou školní inspekcí a rovněž podle výsledků testování žáků, které realizují renomované firmy SCIO a KALIBRO, byly všechny opavské ZŠ hodnoceny nad celorepublikovým průměrem, s výjimkou jediné školy, kde jsou v šesti postupných ročnících zřízeny speciální třídy pro žáky s vývojovými

poruchami učení (ZŠ Riegrova). Znamená to, že až na již zmíněnou výjimku jsou opavské školy podle metodiky celostátního žebříčku buď lehce nebo velmi nadprůměrné.

Je důležité si říct, že žádný žebříček nemůže důkladně popsat a vystihnout kvalitu školy. Žebříčky používají pouze jednoznačně měřitelná kritéria a více či méně musí pomíjet faktory, které se dají změřit jen obtížně. Například v žebříčku zaměřeném na výkonnost budou školy, které systémově pomáhají hendikepovaným dětem, v nevýhodě. Přitom však mohou těmto dětem nabídnout větší vzdělávací pokrok, než jaký by udělaly ve škole běžné. Na druhou stranu ale žebříček může ukázat, jak si mezi sebou vedou školy se srovnatelným zázemím a způsobem výuky, jak se která škola orientuje na mimoškolní činnost a soutěže apod. Hodnocení zřizovatele nemůže v plném rozsahu zohlednit jednotlivé podmínky vzdělávání ve školách, např. složení žactva (rozšířená výuka na 8 ZŠ, náprava vývojových poruch učení na 1 ZŠ) nebo míru kvality pedagogického sboru. Důležité však je, že při srovnávání škol jsou rozdíly v hodnocení minimální, tedy „dobrá škola“ je nejenom první, ale také poslední z těch, které jsou uvedeny ve srovnávací tabulce.

Je potřeba varovat před formálním vnímáním výsledků hodnocení. Tabulka je pouze dílčí informací přicházející jako signál zřizovatele k veřejnosti. Hodnocení, jaká byla úspěšnost škol pouze v několika málo oblastech působení dané školy, nemůže být absolutním měřítkem kvality školy. Kvalitu oblasti vzdělávání nelze měřit pouze statisticky či prostřednictvím předepsaných norem, nýbrž prostřednictvím dlouhodobého srovnávání. Nelze tedy srovnávat jen výstupy, ale především procesy patřičnými nástroji.

Proč a jak se školy hodnotí – základní pozici hodnocení škol v ČR vymezuje školský zákon. Z pohledu legislativní historie v českém školství je zde zcela nově definován způsob, jakým má být prováděno hodnocení škol. Kromě vlastního hodnocení školy a hodnocení Českou školní inspekcí může školu hodnotit i zřizovatel (tedy např. město Opava) podle kritérií, která předem zveřejní. Školský zákon totiž ukládá zřizovateli povinnost dbát souladu rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů.

Testování opavských škol ve školním roce 2007/2008⁶⁴

Základní škola	Testování žáků	
	9. třídy Cermat	5. třídy Scio
1. B. Němcové 2	6.	5.
2. E. Beneše 2	2.	6.
3. Englišova 82	3.	2.
4. Opava-Kylešovice	4.–5.	7.
5. Mařádkova 15	8.–9.	10.
6. Ochranova 6	8.–9.	4.
7. Otická 18	1.	1.
8. Riegrova 13	10.	9.
9. Šrámkova 4	7.	8.
10. Vrchní 19	4.–5.	3.

Zápis do prvních tříd tentokrát probíhal trochu jinak – rodiče prvňáčků nebo jejich zákonní zástupci si mohli od ledna letošního roku vybrat, do které základní školy chtějí své dítě zapsat. Rozhodlo o tom, opavské zastupitelstvo, které již na svém zasedání v prosinci 2007 schválilo novou školskou vyhlášku. Zastupitelstvo stanovilo jediný školský obvod pro všechny zřizované základní školy. Obvod tvoří celé území města. Rodiče tak mají možnost vybrat pro svého prvňáčka nejvhodnější školu, ať už dávají přednost jejímu vzdělávacímu programu, kvalitě výuky podle veřejných inspekčních zpráv, nebo vzdálenosti školy od místa bydliště. Dosud platilo, že školy přijímaly žáky především podle toho, zda spadali do jejich spádové oblasti, či nikoli. Vedení města společně se školským odborem navrhlo takovou změnu, která umožní co nejsvobodnější výběr při rozhodování o zápisu. Možnost zapsat dítě na školu bude omezena už jen dvěma základními kritérii. Prvním z nich je kapacita jednotlivých škol a druhým pak fakt, zda mají rodiče či zástupci trvalý pobyt v Opavě. Školy totiž musí přednostně přijímat ty zájemce, kteří žijí na území statutárního města. Teprve poté mohou přijímat zájemce z okolních obcí. Pokud tedy přijdou opavští zájemci do vybrané školy včas, nic jim v zápisu nebude bránit. Jakmile ale škola naplní při zápisu kapacitu, musí už další uchazeče odmítat a rodič si musí vybrat další školu. Letošní zápisy se konaly ve dnech 18. a 19. ledna.⁶⁵

⁶⁴ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 8.

⁶⁵ Hláska, č. 2, 2/2008, str. 7.

V celostátním testu žáků je ZŠ Englišova v první desítce

Základní školu na Englišově ulici předchází pověst výborné sportovní školy, která sbírá medaile na nejrůznějších kláních. Svou sílu teď ale výrazně ukázala i v učebních disciplínách. V širokém mezinárodním testu TIMSS 2007 se škola dostala mezi absolutní českou špičku.

Mezinárodní výzkum TIMSS 2007 je projektem, která zjišťuje znalosti a dovednosti žáků osmých ročníků v matematice a přírodovědných předmětech. Výzkumu se účastní 62 zemí z celého světa. V České republice se ho zúčastnilo 147 škol. V únoru byly zveřejněny výsledky. V matematické části se škola umístila na devátém místě a v přírodovědné části obsadili osmáci z „Englišky“ dokonce místo šesté. V letošním roce byla ZŠ Englišova opět vybrána do dalšího srovnávacího projektu a zapojí se do nového mezinárodního výzkumu PISA. Cílem projektu je zjišťovat a srovnávat čtenářské, matematické a přírodovědné vědomosti a dovednosti patnáctiletých žáků 66 zemí světa.⁶⁶

Netradiční předávání vysvědčení

Prvňáčci na ZŠ Edvarda Beneše na poslední lednový den určitě nezapomenou. Pro svá vysvědčení se totiž nevydali do tříd, ale do koncertního sálu hudební školy, který byl zaplněn jejich rodiči a příbuznými. Společně zhlédli pohádku Ztracený princ v podání členů školního dramatického kroužku. Pocity herců na pódiu si vyzkoušeli na vlastní kůži, když před zraky svých blízkých obdrželi první vysvědčení.⁶⁷

V soutěži zručnosti jsou nejlepší opavské dívky

Žákyně třetího ročníku opavské střední školy na Husově ulici se na Celostátní soutěži zručnosti – obor krejčí, která se konala v Podbořanech, umístily mezi nejlepšími

---

⁶⁶ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 8.

⁶⁷ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 8.

z celé republiky. Anna Kreibichová skončila na 5. místě, Kateřina Kociánová obsadila bronzovou příčku. Společně pak vybojovaly celkové druhé místo v družstvech.⁶⁸

Slezské gymnázium připravilo Den

Evropské unie

Zajímavosti ze zemí Evropské unie, ochutnávky krajových jídel, vědomostní soutěže, to byla ve zkratce akce s názvem Den Evropské unie na Slezském gymnáziu. Velkolepě pojatá prezentace přivítala řadu hostů z veřejného života a nabídla také besedy s několika europoslanci. Hlavní náplní akce pořádané 9. května byla virtuální návštěva členských zemí EU. Ve vědomostní soutěži si studenti středních škol mohli ověřit své získané znalosti. Pro veřejnost byla v aule rektorátu Slezské univerzity od 14.30 hodin připravena beseda s europoslanci i ostatními hosty, kteří hovořili o Evropské unii a kterých se přítomní mohli ptát na to, co je o unii zajímavé. Akci připravili studenti pod vedením Kamily Tkáčové.⁶⁹

Američtí studenti v Opavě

Tři stovky amerických studentů přivítalo na začátku dubna opavské Centrum Elim. Studenti se od 5. do 11. dubna zapojili do programů na pěti vybraných školách v Opavě, Ostravě a do činnosti Centra Elim. Společně s našimi studenty se podíleli na realizaci řady projektů, jako například na úpravě zahrady před Legal Clubem na Hradecké ulici, posezení pro studenty v areálu Mendelova gymnázia, hřiště pro volný čas u Centra Elim nebo budování altánů pro posezení na školách. Kromě toho se studenti zapojili do výuky anglického jazyka a tělesné výchovy na školách, zúčastnili se diskuse v rámci festivalu Jeden svět, zapojili se do dopolední činnosti v klubech a na turnajích pro děti a mládež.

Navázání této vzájemné mezinárodní výměny zkušeností je jedinečnou příležitostí, jak poznat a vidět v praxi nové metody práce s dětmi a mládeží, poznat nové přátele a jejich způsob života a na oplátku jim přiblížit život především mladých lidí u nás. Návštěva amerických studentů v Opavě proběhla v rámci programu MCYK, křesťanské organizace, která slouží mládeži na amerických školách.⁷⁰

---

⁶⁸ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 5.

⁶⁹ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 6

⁷⁰ Hláska, č. 4, 4/2008, str. 6.

Úspěšní kluci z „Riegrovky“

Riegrova je trochu atypická základní škola. Vedle sebe se tady učí třídy dětí s poruchami čtení či psaní a třídy s řadou studijně dobrých či výborných žáků. Škola při takové koncepci neláme rekordy v tabulkách průměrů známek, ale přitom má velmi dobrou úroveň a řada jejich školáků na ni nedá dopustit. Navíc se škole daří v různých soutěžích a sami školáci vymýšlí akce, z nichž třeba některé nabízí pomocnou ruku jiným dětem. Příkladem, jak škola funguje, jsou dva její žáci – Tomáš Plachký a Jakub Kocián. Tomáš, kterého by možná na jiné škole studijně odepsali, prošel dyslektickými třídami a dnes má v běžné třídě samé jedničky. Jakub chodí do jedné z běžných tříd. Díky jeho nápadům se škola nedávno prosadila v konkurenci všech škol v kraji a získala i pozornost České televize.

S Tomášovým studiem to zpočátku nevypadalo optimisticky. Z místa nejhoršího žáka třídy jej vytáhl přechod do dyslektické třídy. Dostal se do třídy, kde bylo 12 dětí, které na tom byly podobně jako on. Učitelé jim velmi pomáhali. Dnes už v běžné třídě studuje s přehledem. Letos Tomáš vyhrál ve výtvarné části celoroční soutěže O cenu primátora, vyhrál soutěž Kreslím, kreslíš, kreslíme a uspěl ještě na několika dalších akcích.

Jakub patří k lidem, kteří mají širší talent. Jezdí na různorodé školní olympiády, připravuje pro školu nebo třídu různé prezentace. Na základě jeho projektu byla škola jako jediná v kraji vybrána do charitativního projektu nadace Kapka naděje. Žáci z osmých a nižších tříd jeli mimo jiné hrát divadlo na onkologii do ostravské fakultní nemocnice. Akci pak natáčela Česká televize.

Loni získala škola Zlatou stonožku, což je náhrdelník a zároveň cena, kterou uděluje významné mezinárodní hnutí Na vlastních nohou. Žáci školy už jedenáct let vymýšlí prodejní výstavky a výtěžek z nich posílají dětem postiženým válkou. Jejich nápady a výrobky jim přinesly ocenění, kterým se může chlubit jen necelých padesát škol z celého světa.

Riegrova vsází hodně na to, že škola to nejsou jen vyučovací hodiny v rozvrhu, ale mnohem víc. Pracuje na společných přeshraničních projektech s partnerskou školou v Ratiboři, školáci podporují v ostravské ZOO tygra ussurijského, připravují soutěže a programy pro opavské MŠ, včetně setkávání budoucích prvňáčků s učiteli. Ve škole funguje také klub, kde najdou žáci zázemí ve volných hodinách či během

odpoledne, a mohou se věnovat svým zájmům nebo chodit do některého z bohaté nabídky kroužků.

Pro Jakuba i Tomáše je škola natolik dobrá, že by ji neměnili.⁷¹

Den otevřených dveří na Slezské univerzitě

Filozoficko-přírodovědná fakulta a Matematický ústav Slezské univerzity v Opavě uskutečnily 9. ledna 2008 Den otevřených dveří. V aule Na Rybníčku byly podávány informace o možnostech studia všem zájemcům. Jednotlivá informační setkání probíhala od 8, 10, 12 a 14 hodin. Po té se zájemci o jednotlivé studijní obory v doprovodu pedagogů rozešli na jednotlivá pracoviště.

Slezská univerzita udělila dvě hodnosti

Na slavnostním zasedání vědeckých rad a akademických senátů, které se uskutečnilo 18. června 2008 v 10 hodin v aule Slezské univerzity, Na Rybníčku 1, byly uděleny čestné vědecké hodnosti doktor honoris causa profesoru Petru Hájkovi a akademiku Gheorghe Punovi z Rumunska. Po doktorských přednáškách vystoupil Komorní pěvecký sbor Slezské univerzity.⁷²

Opavské střední školy

Opava má ve svém obvodu 16 středních škol. Je to Mendelovo gymnázium, na Komenského ulici, Slezské gymnázium na Zámeckém okruhu, Obchodní akademie na ulici Hany Kvapilové, Střední průmyslová a umělecká škola na Praskově ulici, Střední průmyslová škola stavební na ulici Mírová, Vyšší odborná škola a Hotelová škola na Tyršově ulici, Střední zdravotnická škola v Dvořákových sadech, Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola Opava na Purkyňově ulici, Střední škola technická na Kolofíkově nábřeží, Střední škola poštovních a logistických služeb na ulici Otická, Střední škola na Husově ulici, Střední odborné učiliště stavební na ulici Boženy Němcové. Zřizovatelem těchto škol je Moravskoslezský kraj.

---

⁷¹ Hláska, č. 11, 12/2008, str. 6.

⁷² Hláska, č. 6, 6/2008, str. 4.

V Opavě je dále Církevní konzervatoř, jejímž zřizovatelem jsou Milosrdné sestry Panny Marie Jeruzalémské a tři školy, jejichž zřizovatelem jsou soukromé osoby: Soukromá střední škola podnikatelská na Hlavní ulici v Kylešovicích, Střední škola podnikání na náměstí Svobody a Soukromá obchodní akademie na náměstí sv. Hedviky.

Na území města jsou také dvě školy umělecké a to Základní umělecká škola Opava, na Solné 8 a Základní umělecká škola Václava Kálíka Opava, na Nádražním okruhu 11.⁷³

Školka pro hendikepované

Mateřská škola pro hendikepované děti Eliška dostala výtah, který výrazně usnadní překonávání bariéry mezi patry v budově školky. Výtah věnovala školce opavská společnost Ostroj. Bezbariérovost byla dosud řešena schodolezem. Zdolávání schodů však bylo velmi pomalé a mnohé děti projevovaly strach a jízdu odmítaly. Škola se díky zdvižné plošině stane naprosto bezbariérovou a umožní neomezený pohyb po škole nejen všem předškolním dětem, ale i dětem a mladým lidem z Klubu přátel tělesně postižených Eliška. Děti mohou do výtahu nastoupit bez překonávání překážek a jejich přeprava je velmi snadná. Pro školku nebylo vybudování externího výtahu první pomocí ze strany Ostroje. Společnost například věnovala školce devítimístný automobil, který teď rozváží děti na různé akce a léčebné programy, či pomohla školce s rekonstrukcí zahrady a vybudováním průlezek a atrakcí.

Ostroj je strojírenská společnost známá především výrobou důlních zařízení. Patří k nejsilnějším firmám v našem regionu. Již čtvrtým rokem se tato společnost zabývá podporou tělesně postižených lidí a chce v této činnosti pokračovat i nadále.⁷⁴

---

⁷³ Opava – školství v obvodu rozšířené působnosti obce Opava ve školním roce 2007/2008, 2008/2009

⁷⁴ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 7.

KULTURA A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT

Opava může být právem nazývána městem kultury. Mezi nejvýznamnější městské kulturní zařízení patří bezesporu **Slezské divadlo**, které v letošním roce mělo v repertoáru řadu vynikajících představení. Mezi jinými to jistě byla japonská opera YUZURU, jejímuž provedení tleskala i Praha. V programu byli dále Čaroděj ze země OZ, Sluha dvou pánů, půvabná Čardášová princezna, Černá skříňka aneb hry se sny, Lakomec, Hotel mezi dvěma světy, Sugar, Popelka, Testosteron, Amadeus, Gianni Schicchi – Suor Angelica – jednoaktové opery v italském originále, Matiné u klavíru (L. Vondráčková a E. Trupar a jejich hosté), Večer nejen u krále valčíku (komponovaný pořad), Ze života hmyzu, Čekej do tmy.

Významným počinem Slezského divadla jsou také vytýčená předsedání pro důchodce a studenty, kde platí 50% sleva. Základním a mateřským školám jsou určena dopolední představení.⁷⁵

Ruské divadlo v Opavě

Na začátku března hostila Opava ruský divadelní soubor Studio KSI. Studio KSI je první ruský mluvící divadelní soubor v České republice a do opavského Loutkového divadla přijelo s dramaturgií povídky Michala Bulgakova Morfium. Představení se konalo 8. března v 19 hodin.

„Akce je snahou zprostředkovat ruskou kulturu širšímu okruhu diváků za podpory Velvyslanectví Ruské federace v Brně a za účasti jeho zástupců,“ konstatoval ředitel Slezského divadla Jindřich Pasker. Slezské divadlo je spolupořadatelem představení a po spolupráci na česko-japonském projektu plánuje spolupráci i s Rusy. „Jsem toho názoru, že bychom mohli navázat stejnou spolupráci s Ruskem, jako je již ta probíhající s Japonskem,“ řekl ředitel. „Jedná se o účast našeho činoherního souboru na festivalu v Moskvě, popřípadě ve Lvově, a to ještě v letošním roce. Dále nám jde o spolupráci při uvedení premiéry Carská nevěsta, kterou připravujeme v následující divadelní sezóně,“ vysvětlil. Divadlo Studio KSI je poloprofesionální divadlo sídlící v Praze. Bylo založeno na konci roku 2005 a má ambice postupně přejít na profesionální úroveň. Inscenace Morfium je dramaturgií příběhu doktora Poljakova, která reflektuje osobní zážitky autora povídky Bulgakova s vášnivým užíváním morfia.

---

⁷⁵ Hláška 2008, přehled akcí v jednotlivých měsících.

Představení se zúčastnili zástupci ruské ambasády. Inscenace byla připravena v ruském jazyce.⁷⁶

Premiéra Pucciniho

Operní soubor Slezského divadla připravil na začátek března premiéru dvou děl Giacoma Pucciniho. První z nich, opera s názvem Gianni Schicchi, patří k tomu nejlepšímu, co bylo v operním komickém žánru napsáno. Druhé dílo, Sestra Angelika, je hořkým příběhem o osudu šlechtičny, která byla za svůj společensky nepřijatelný krok potrestána vynuceným odchodem do kláštera. Obě opery režisuje Jana Andělová – Pletichová a diriguje Damiano Binnetti.⁷⁷

Čekej do tmy

Od konce března uvádí Slezské divadlo novou hru – kriminální thriller s názvem Čekej do tmy. Příběh, který se dočkal filmového zpracování a ve které si zahrála Audrey Hepburnová, vypráví o bývalém tenisovém šampiónovi, který se rozhodne zavraždit svoji manželku. Pro peníze a také, aby se jí pomstil za její nevěru. K vraždě chce dohnat svého spolužáka z vysoké školy a vydírá ho. V opavském zpracování si roli manželky vyzkoušela nová posila opavské činohry Hana Baroňová.⁷⁸

Opavský úspěch v Praze

Opavská opera získala uznání na nejprestižnější české scéně. Vyprodané Národní divadlo půl hodiny tleskalo jejím pěveckým, hereckým a hudebním výkonům. Slezské divadlo hostovalo v Praze s japonskou národní operou Yuzuru. Opavská opera uvedla Yuzuru v evropské premiéře loni na podzim, a to v rámci Japonských kulturních dnů v Opavě. Opera nazpívaná v japonštině měla úspěch jak mezi diváky, tak i u divadelních kritiků. Letos v lednu to potvrdila i u pražského publika. Byl to fantastický úspěch nejen pro slezskou divadelní scénu, ale i pro opavské děti, kterých zpívá v opeře okolo dvaceti. „Bylo to úžasné. Slyšet víc než osm set párů rukou tleskat snad déle než půl hodiny. Líbilo se mi, že na představení přišli nejen Japonci, ale převážná většina byli Češi, kteří měli o operu zájem,“ uvedl ředitel Slezského divadla Jindřich Pasker a dodal: „Když jsem se ptal po představení

---

⁷⁶ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 15.

⁷⁷ tamtéž

⁷⁸ Hláska, č. 4, 4/2008, str. 7.

návštěvníků na dojmy, všichni řekli, že se jim to líbilo. Někteří poznamenali, že netušili, jak může být japonská opera hezká.“ Výkon Kataríny Jorgy Kramolišové dojal jednu z divaček tak, že začala plakat. „Je výjimečné, že se mimopražská operní scéna prezentovala v Praze mimo festivalovou sezónu. Je to pro Opavu i pro město velmi dobré renomé,“ uvedl dirigent Jan Snítal. „Jsem rád, že hlasy odborníků potvrdily, jak představení ještě dozrálo a usadilo se. Když se představení věnuje pozornost, tak si udrží standard i po premiéře a má šanci ještě jít nahoru,“ řekl dirigent. „Prokázalo se, jak dobře toto dílo působí jak na domácí tak i na zahraniční publikum; jak krása působí na všechny a hudba spojuje národy. Také to byla úspěšná zatěžkávací zkouška před naší cestou do Japonska,“ dodal. Pražské představení potvrdilo prestiž, jakou Japonci opavskému divadelnímu provedení přikládali. Podle Jaroslava Machovského, referenta zahraničních vztahů města Opavy, zněla už na prosincové slavnostní recepci na ambasádě z úst japonského velvyslance velmi pochvalná slova na operu i celý opavský festival.⁷⁹

Slezské divadlo ve Václavovi

Kostel sv. Václava hostil 18. května činoherní historické drama Marie Stuartovna v podání Slezského divadla. Představení připravilo divadlo ve spolupráci s Opavskou kulturní organizací. Byl to opět nový počín Slezského divadla a opavské kulturu milující obecnost se mělo možnost tak setkat s nevšedním zážitkem umocněným interiérem kostela sv. Václava.⁸⁰

Kino Mír

Další významnou institucí v oblasti kultury je kino Mír. Jeho repertoár tvoří vynikající snímky české a zahraniční provenience. Jen namátkou můžeme jmenovat Lásku za časů cholery (historické romantické drama USA), Na vlastní nebezpečí (český dobrodružný film), Asterix a olympijské hry (rodinná komedie), Lovci pokladů: Kniha tajemství (dobrodružný film USA), Pan Včelka (animovaná pohádka), O život (česká komedie), Medvídek (česká tragikomedie), 30 dní dlouhá doba (horor USA), Gympl (český film), Poslední Plavky (česká komedie), Zlatý kompas (dobrodružný film USA), Svatba na bitevním poli (česká komedie), Kouzelná romance (hraný animovaný rodinný muzikál), Těsně vedle (komedie USA), Královna Alžběta (historické drama

---

⁷⁹ Hláska, č. 2, 2/2008, str. 14.

⁸⁰ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 6.

USA), Václav (česká tragikomedie), Říše hraček, rodinná komedie, Chyťte doktora (komedie ČR).

Od roku 2007 pracuje u kina Mír také Filmový klub, který zabezpečuje a promítá filmy pro náročného filmového diváka. Ve filmovém klubu jsme měli možnost vidět vynikající filmy jako AMARCORD, Šťastné míle, 4 měsíce, 3 týdny a 2 dny, Renaissance, Interview nebo Život těch druhých.

Bohdan Sláma

6. března se zde konala slavnostní světová předpremiéra nového filmu Bohdana Slámy za účasti režiséra, herců i členů filmového štábu – Venkovský učitel. Je zcela výjimečné, aby se v Opavě konala světová filmová předpremiéra snímku od režiséra a scénáristy, jehož jméno jsme mohli slyšet při udílení cen na prestižních světových filmových festivalech. Bohdan Sláma ale stál o to, aby svůj nejnovější film mohl nejdříve ukázat ve městě, ze kterého pochází. Promítání se zúčastnil také herec Pavel Liška a řada dalších aktérů filmu. „Přál jsem si, aby premiéra byla v Opavě a produkční mi vyšli vstříc,“ řekl režisér Bohdan Sláma. Minulý snímek Bohdana Slámy Šťěstí měl mezi českými i zahraničními diváky a kritiky výrazný ohlas. Na domácím poli získal sedm Českých lvů, na zahraničním například hlavní cenu v San Sebastianu.

Pro vytvoření silného snímku nebylo nutné křečovitě překračovat filmovou formu, skládat a míchat šokující výrazové prvky nebo prudce stříhat. Stačil dobrý a srozumitelný příběh, vyprávěný poměrně jednoduchým způsobem a s poutavými obohacujícími filmovými obrazy. K tomu dobře vybraní herci a jejich herecké výkony. Už teď někteří z filmových znalců odhadují, že Venkovský učitel se ve světě neztratí. Film má co říci nejen filmovými prostředky, ale má oporu i ve schopné distribuci a produkci. Vznikl v česko-německo-francouzské koprodukcii a v zahraničí jej zastupuje společnost Wild Bunch, distributor loňského vítězného filmu v Cannes.

O čem nový příběh Bohdana Slámy vypráví? Film Venkovský učitel vstupuje do kin se sloganem „každý někoho potřebuje“. Filmové vyprávění se soustředí na osudy tří hlavních hrdinů – učitele, Marie a chlapce, jejichž setkání rozpoutá velký příběh lásky, přátelství a odpuštění.

Bohdan Sláma (1967) v roce 1997 ukončil studium na katedře hrané režie na pražské FAMU absolventským filmem Akáty bílé. Jeho debut Divoké včely získal v roce 2001

hlavní cenu Tiger Award na filmovém festivalu v Rotterdamu. Film Štěstí obdržel cenu pro nejlepší film a nejlepší herečku na MFF v San Sebastianu v roce 2005. Česká filmová a televizní akademie udělila filmu cenu Český lev v sedmi kategoriích, včetně ceny za nejlepší film, scénář a režii.

Filmový Projekt 100 opět v Opavě

Opavští fandové filmového umění se mohli těšit od 11. února do 13. března (vždy v pondělí a ve čtvrtek) na zajímavou a pestrou kolekci filmů nejen ze zlatého fondu světové kinematografie, ale také úspěšných novinek provázených velkou přízní kritiků i diváků. Podstatou filmové přehlídky Projekt 100 je od roku 1995 distribuce vždy deseti mimořádných a oceňovaných filmů, které obohatí dramaturgii a zvýrazní poslání artkin a filmových klubů v České republice a na Slovensku. Také opavský filmový klub působící nyní v kině Mír se tradičně připojil již k 14. ročníku, který proběhl od ledna do května ve více než stovce kin.

V Opavě jsme tak mohli zhlédnout nejen klasická díla Kabinet doktora Caligariho z roku 1920, Dalího a Buñuelova Andaluského psa z roku 1929, kterým vstoupil surrealismus do filmového umění, nebo zástupce kinematografie 70. let 20. století – Nenápadný půvab buržoazie, Zabriskie Point, Aguirre, hněv Boží, Obrazy starého světa, ale také kvalitní současné snímky Želvy mohou létat, Ty, který žiješ, Náměstí Spasitele nebo Nový svět.⁸¹

Festival Jeden svět

Pod záštitou hejtmána Moravskoslezského kraje Evžena Tošenovského a primátora Opavy Zbyňka Stanjury se konal od 7. dubna velký pětidenní festival dokumentárních filmů o lidských právech.

Putovní festival připravila nadace Člověk v tísni. V letošním ročníku jsme mohli vidět například film o životě nepálského studenta, který si na studium vydělává nošením ledničky pod Annapúrnou, film o paramilitantní jednotce spoluodpovědné za etnické čistky v bývalé Jugoslávii či český snímek Občan Havel, která nahlíží do zákulisí prezidentského období Václava Havla. Uváděné dokumenty prezentují celou škálu problémů současné civilizace.

---

⁸¹ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 15.

Festivalová kolekce je podle Jiřího Siostronka, pedagoga opavského Institutu tvůrčí fotografie, velmi dobrá. Kdyby měl doporučit některý z uváděných filmů, stál by pravděpodobně před Sofiinou volbou. Každý film má totiž svou nezastupitelnou hodnotu ve více či méně subjektivní výpovědi o bolestech a nádheře bytí na tomto prazvláštním světě. Jedná se o unikátní výpovědi, které nepřinášejí pouze chladné informace, ale vybízejí nás k reflexi o stavu naší společnosti, o životním stylu a kvalitě individuálního života. Festival se konal od pondělí 7. dubna do 11. dubna v Loutkovém divadle. Dopolední projekce byly určeny základním a středním školám, odpolední pak široké veřejnosti. Hlavním organizátorem byla Slezská univerzita za podpory statutárního města Opavy.⁸²

Slezské zemské muzeum

Slezské zemské muzeum (SZMO) je třetím největším muzeem na území ČR. Zároveň je nejstarším muzeem u nás. Vzniklo již v roce 1814, tedy čtyři roky před Národním muzeem v Praze. Svými sbírkami a expozicemi patří mezi významná muzea nejen v Česku, ale v celé Evropě. Každoročně jej navštíví velká řada badatelů i ze zahraničí. Zřizovatelem muzea je Ministerstvo kultury ČR. Hlavní výstavní budova se nachází v sadech U muzea a je zde stálá expozice Vývoj přírody ve Slezsku a na severní Moravě, Slezsko v lidovém umění, Evropské umění 14.–18. století ze sbírek SZMO: I. Gotika, II. Renesance a Baroko. Další stálou expozicí je Památník Petra Bezruče, který je i významným literárním archivem. Mimo Opavu se nachází Arboretum v Novém Dvoře, kde návštěvník může v krásném parku vidět dřeviny pěti světadílů. V arboretu se nachází také jedna z největších sbírek rododendronů a azalek na našem území. V depozitářích arboreta najdeme vzácné druhy rostlin a semen. Jeho pracovníci jsou v kontaktu s podobnými zahradami po celém světě.

Expozice II. světové války a skanzen bojové techniky v Hrabyni jsou dočasně po dobu rekonstrukce uzavřeny.

Areál československého opevnění Hlučín-Darkovičky je vynikající expozicí čs. opevnění, která je jako jediná na území republiky vybavena historickým mobiliářem i zbraněmi. Expozice je navštěvována zájemci o historii II. světové války. Jsou zde pořádány různé doprovodné akce, např. ukázka dobývání pevností ve spolupráci s

---

⁸² Hláska, č. 4, 4/2008, str. 14.

Armádou České republiky nebo pochod po linii čs. opevnění od Bohumína až k Darkovičkám.

Poslední z expozic se jmenuje Krajem Petra Bezruče a je umístěna ve Srubu Petra Bezruče na Ostravici.

Mimo stálé expozice je muzeum pořadatelem řady výstav ze svých sbírek. Muzeum připravilo například výstavu Kouzelný svět hraček, která zaujala především mladší návštěvníky, nebo výstavu Opava na dobových pohledech, která se stala jednou z nejnavštěvovanějších výstav. Celkem zahrnovala třicet šest fotografií velkého formátu ze sbírek Slezského zemského muzea. Mezi nimi byl například nejstarší dochovaný pohled na Opavu, dřevořez Jana Willenberga z roku 1593, kolorová mědirytina Pohled na město od jihozápadu podle kresby Friedricha B. Wernera z roku 1750, litografie J. Jarosche podle akvarelu Floriana Naschla z roku 1885, podle předlohy ze 2. poloviny 18. století s názvem Pohled na město od severovýchodu, akvarely Franze Biely, opavského stavitele. Od něj bylo možno vidět na výstavě jeho nejstarší dochované dílo, které má spojitost s Opavou – akvarel Hradecká brána z roku 1812. Výstava nabídla i další akvarely tohoto stavitele a malíře, ale také akvarely jeho vrstevníka Georga Fritsche. Vedle těchto starých pokladů ze sbírek SZMO se návštěvníkovi nabízel i pohled na Opavu současnou. Bylo to dvacet sedm snímků, které pořídili účastníci fotografické soutěže Pohled na současnou Opavu. Porota složená z fotoreportérů MF Dnes a zástupců opavské kulturní scény vybrala na první místo Imricha Vebera, na druhé místo Zuzanu Kickovou a na třetí místo Pavla Glogara. Myšlenku propojení pohledů na starou a novou podobu Opavy vyzdvihl na vernisáži fotografické soutěže v úvodním slovu Jindřich Štreit, pedagog Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě.

Muzejník, preparátor, cestovatel Vilém Borůvka

Tato výstava byla zajímavá především tím, že Vilém Borůvka celý svůj život zasvětil Slezskému zemskému muzeu a zároveň byl velkým preparátorem, jehož umění si vážili nejen v Opavě, ale preparoval také pro Národní muzeum a řadu muzeí v zahraničí.

Výstava o moravských Přemyslovcích

Na výstavě Sága moravských Přemyslovců ve Výstavní budově Slezského zemského muzea se měla opavská veřejnost možnost seznámit s nejnovějšími poznatky mapujícími strukturu osídlení a správní systém přemyslovske Moravy. Dobové reálie

umožnily nahlédnout do zákulisí přemyslovské mocenské politiky a okolností vzniku takzvaných údělných knížectví až do vzniku moravského markrabství. Pro zájemce byla v rámci slavnostního otevření výstavy 13. března připravena přednáška špičkového českého mediavelisty Martina Wihody. Další z doprovodných přednášek byla přednáška historika Martina Čapského, která byla věnována opavským Přemyslovcům. Výstavu měli možnost zájemci zhlédnout v době od 13. března do 18. května.

Druhou výstavou, která probíhala současně s výstavou o Přemyslovcích, byla výstava nazvaná **Život plný slunce Alexandra Babraje (1948–2007)**. Konala se u příležitosti nedožitých 60. narozenin scénografa, designéra, grafika, malíře, opavského rodáka Alexandra Babraje. Alexander Babraj spolupracoval s českými divadly i na zahraničních scénách. Navrhl přes 600 scénických a 500 kostýmních výprav k inscenacím všech žánrů. Na výstavě bylo možno zhlédnout výběr především z jeho scénických a kostýmních návrhů i konečnou realizaci kostýmů nebo loutek, bylo možno se seznámit s návrhy pro televizi a ukázkami dalších výtvarných aktivit.

Ladovské Vánoce

Čas letošního adventu a Vánoc si mohli Opavané a návštěvníci Opavy zpříjemnit návštěvou výstavy Ladových obrázků. Výstava se konala od 11. prosince a byla připravena Slezským zemským muzeem ve spolupráci s Regionálním muzeem ve Vysokém Mýtě. Ve výstavní budově jsme si mohli připomenout atmosféru dob, kdy tvořil Josef Lada. Výstavu zapůjčil vnuk Josefa Lady. Cílem výstavy bylo vtáhnout návštěvníka do světa zimy a Vánoc, jaké jsme vídali od dětství na obrázcích, pohlednicích, kalendářích s Ladovými výjevy Vánoc a zimy.

Opravy historických budov Slezského zemského muzea a výstavba nového muzejního objektu

Vedení opavské radnice a vedení Slezského zemského muzea se dohodlo na společném postupu, který by měl vést k postupné rekonstrukci některých dlouhodobě neopravovaných historických budov ve správě muzea. Jde zejména o hlavní výstavní budovu a objekt přírodovědného oddělení – Blücherův palác na Masarykově třídě.

Primátor Zbyněk Stanjura se podrobně seznámil se stavem všech budov Slezského zemského muzea na území Opavy. Zároveň si prošel historií žádostí, které doposud muzeem zaslalo ministerstvu kultury a ve kterých neúspěšně žádalo

o dotace na opravu budov v majetku státu. Slíbil, že bude vyjednávat se státem o všech jednotlivých akcích, ať už jde o rekonstrukce nebo o novou výstavbu. Nejdůležitější je podle něj začít se samotnou výstavní budovou. Kromě oprav a rekonstrukcí projednal ředitel SZMO Jaromír Kalus s vedením města ještě návrh na perspektivní výstavbu nové depozitární budovy. V případě rekonstrukcí muzeum totiž nezbytně potřebuje přestěhovat sbírky z Blücherova paláce a z budovy společenskovo vědního oddělení na Ostrožné ulici. Jednou z možností, jak věc účinně vyřešit, by byla výstavba nové moderní budovy na pozemcích muzea v sousedství Knihovny Petra Bezruče.⁸³

Středisko volného času

Středisko patří bezesporu mezi významné organizace z oblasti kultury. Je organizátorem řady kulturních akcí pro děti, mládež i dospělé. Bez zájmových kroužků a souborů bychom si nemohli představit řadu městských akcí, jako jsou například vánoční či velikonoční trhy. Zajímavou akcí byla například soutěž pro ZŠ, MŠ a jednotlivce O nejdelšího hada z jitřnic, jelit a buřtů. Soutěžící měli za úkol vyrobit co nejdelšího hada ze starých punčoch, podkolenek, vaty, novin a třeba i hoblin. Vyhodnocení soutěže se konalo 12. února na Horním náměstí v rámci Masopustního reje masek.

Středisko volného času je také pořadatelem nejrůznějších soutěží. V únoru se konalo Okresní kolo Olympiády v anglickém jazyce, okresní kolo recitační soutěže a okresní kolo soutěže Wolkerův Prostějov.

Ke středisku patří také Loutkové divadlo, které hraje každou neděli pohádky pro malé i velké děti. Z pohádek vybírám například Dvanáct měsíčků, Pohádky pana Pohádky, U nás v lese – nemele se, Zpívánky, Pletené pohádky, Mňam pohádky, Dvanáct měsíčků, Pohádky ze sáčku, Bajaja, Otesánek. V době od 27. 2. do 28. 2. se konala přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních kolektivů Dětská scéna.

Ve středisku volného času funguje řada zájmových kroužků a souborů. V oddělení estetiky tak můžeme pro děti předškolní a mladší děti najít kroužky Dudlák s Hančou (cvičení rodičů s dětmi), Skopičiny (cvičení), Klubíčko (hudební, pohybová a

---

⁸³ Výroční zpráva Slezského zemského muzea v Opavě za rok 2008.

dramatická výchova pro děti 4–7 let), Zpívánky, Barvička (základní výtvarné techniky), Keramička (práce s keramickou hlinou), Hraní s dramatikou či Angličtinu. Starším dětem je věnován kroužek Úsměv (dětský folklorní soubor), Free Dance (taneční v rytmu disko), Břišní tance, Keramický kroužek, Na kytaru bez not, Kurz hry na africké bubny, Kurz stepu, Štěkalo a Adél. Pro děti a mládež od 15 a pro dospělé jsou připraveny kroužky: Latinskoamerické tance, Vrtek (folklorní soubor), Ischias (seniorský folklorní soubor), Břišní tance nebo Kurz stepu. Ve sportovním pododdělení to pak jsou: Sporaček, Všeobecná gymnastika, Škola bruslení, Aerobik, Florbal, Bikros, Badminton, Stolní tenis, Střelecký kroužek, Čochánová vodácká škola, Jóga a další. Přírodovědné oddělení nabízí kroužky Rybářství, Teraristika, Ještěrky, Hrátky se zvířátky, Chovatelský a Papoušci. Na oddělení techniky pak děti mohou děti a mládež navštěvovat kroužek Elektro, Letecký modelář a Modelář (papírové modelářství a plastický modelář).⁸⁴

Maticе slezská

Ve výčtu kulturních institucí nemůžeme zapomenout na Matici slezskou. Počátky této významné historie sahají až do druhé poloviny 19. století. Podrobné zpracování činnosti Maticе slezské od jejího ustavení v roce 1877 až po rok 1948 přináší v loňském roce vydaná publikace Maticе opavská s podtitulem Spolek, osobnosti a národní snahy ve Slezsku 1877–1948. Kniha se dostala na pulty knihkupectví až na počátku roku 2008. V roce 1948 byla činnost matice přerušena. Pokus o její částečnou obnovu byl v roce 1968. V roce 1970 byla činnost opět pozastavena a teprve rokem 1989 se na základech původní Maticе opavské začala budovat nynější Maticе slezská. Ke své činnosti má k dispozici Matiční dům, který jí byl po roce 1989 vrácen v restituci. V Matičním domě je matiční sekretariát, jehož činnost zabezpečuje tajemník opavského odboru ing. Vlastimil Kočvara, který je současně také předsedou Maticе slezské a zastává funkci předsedy Opavské oblasti MS a v těchto funkcích často reprezentuje Matici slezskou na různých jednáních a akcích.

V roce 2008 měl opavský odbor Maticе slezské celkem 311 členů, z toho 277 řádných, 30 zakládajících – dle nových stanov podporujících – a 4 členy čestné (Dr. h. c. I. Hurník, PhDr. J. Urbanec, M. Zbavitel, Ing. V. Kočvara). V členské základně jsou dvě zájmové skupiny. Jednou je skupina X, sdružující profesionální i poloprofesionální výtvarníky Opavska, kterou tvoří 20 členů odboru, druhou je Jazzový klub, který měl

---

⁸⁴ Informace ze Střediska volného času v Opavě.

na konci roku 16 členů. Odbor má také 6 členů kolektivních. Významnou činností matice je ediční činnost. V roce 2008 vyšel třikrát Zpravodaj Matice slezské v celkovém rozsahu 22 stran a nákladu 2 000 výtisků. Dále byla vydána dvě čísla Vlastivědných listů Slezska a severní Moravy v nákladu 650 a 600 výtisků. Přesto, že Vlastivědné listy jsou na vysoké profesionální úrovni, jejich počet odběratelů stagnuje. Mezi odběrateli chybí mnoho škol a obdobných zařízení nejen ze Slezska, ale i ze samotného opavského okresu. V neperiodických publikacích vydala MS v roce 2008 dva samostatné tituly. V edici Osobnosti Slezska vyšla publikace D. Vlašínové „Ludmila Hořká“ v nákladu 350 výtisků a v závěru roku „Sborník k dějinám Opavy 6“. Spoluvydavatelem byl Zemský archiv v Opavě. Další z činností Matice slezské je pořádání vlastivědných zájezdů. Nejnáročnějším byl čtyřdenní zájezd do Prahy na pozvání Matice české ve dnech 29. 5. – 1. 6. Hodnotný a zajímavý program zahrnoval prohlídky památek, z nichž část není běžně přístupná – kromě knihovny a lapidária Národního muzea to byl historický prostor domu U Halánků (byt a knihovna V. Náprstka), Místodržitelský letohrádek ve Stromovce, zámky Loučeň s labyrintem, Dětenice s pivovarem, Štěnice, Památník B. Smetany v Jabkenicích, zahrada Botanicus v Ostré-Lysé nad Labem a další. Dva zájezdy vedly na Moravu: 26. 4. do Přerova a okolí – zvonařská dílna p. Dytrychové, Památník lovců mamutů v Předmostí, Komenského muzeum v Přerově, ptačí rezervace a park Michalov a procházka městem; 1. 6. byl hlavním cílem Bařův kanál s plavbou do Starého Města, následovala návštěva Uherského Hradiště, Modré u Velehradu, Velehradu a hradu Buchlova. Mimořádný ohlas měly Kulturní literární toulky Slezskem III, kterou pro své členy pořádala Matice česká a přidali se k nim i členové Matice slezské. V oblasti kulturně osvětové a odborné činnosti jsou pořádány různé aktivity ať už vlastní nebo ve spolupráci s jinými organizacemi. Velmi oblíbené jsou Matiční diskusní středky, pořádané již od roku 1993. Mimořádný program byl v květnu věnován 40. výročí vzniku Matice slezské, vzniklé spojením obnovené Matice opavské a Slezské matice osvěty lidové 12. května 1968. V jubilejním programu zazněly části původních proslovů, pozdravů, diskusních příspěvků i uměleckých vystoupení z roku 1968, a to jak ze záznamu tak i v živém provedení. Program doplnilo přátelské setkání starých a nových členů s pohoštěním. Na počest jubilea a současně k 90. výročí vzniku ČSR byly také uspořádány dva koncerty – komorní v kapli v Marianu a symfonický v kostele v Kylešovicích. Matice jako každým rokem byla zastoupena v komisi pro přípravu a organizaci Bezručovy Opavy, spoluúčast měla také na festivalu Beethovenův Hradec a Třebovický koláč v Ostravě-Třebovicích.

Během celého roku aktivně pořádal koncerty Jazzový klub. Celkem se uskutečnilo 17 koncertů, na nichž vystoupili známí umělci nejen z regionu, ale z celé republiky i ze zahraničí (např. 2x L. Deci z USA). Všechny se konaly ve vinárně u Přemka a měly velký ohlas. Velmi aktivní činnost vyvíjela také skupina X, která sdružuje opavské výtvarníky z řad členů Matice slezské. Její členové uspořádali v roce 2008 dvě kolektivní výstavy – na zámku Linhartovy a ve Velkém Týnci u Olomouce a zúčastnili se plenéru v Dubu nad Moravou. Jednotlivci této skupiny měli výstavy v Krnově, Kroměříží a v Opavě ve Slezském divadle. V roce 2008 po složitých jednáních byla zahájena rekonstrukce fasády Matičního domu. Práce byly zahájeny odstraněním staré omítky a nanesením nové podle projektu schváleného Památkovým ústavem. Opravu prováděla firma Ing. Pekárek. Mezitím se značně protahovalo jednání o úvěru ve výši 2,5 milionu korun. Práce byly zahájeny v srpnu, aniž došlo k dohodě o úvěru, který nakonec MS neobdržela. V této situaci se sekretariát obrátil na města a kraj a hlavně díky člence odboru Ing. J. Galuszkové-Novotné nakonec statutární město Opava poskytlo úvěr ve výši 1,2 milionu korun na dobu 4 let a nevratnou dotaci ve výši 600 tisíc Kč. Rovněž Moravskoslezský kraj poskytl grant ve výši půl milionu korun, takže všechny práce provedené do konce roku byly sice se zpožděním, ale uhrazeny bez penalizace.⁸⁵

Knihovna Petra Bezruče

Statutární město Opava ve spolupráci s Opavským kulturním centrem, Knihovnou Petra Bezruče a Základní uměleckou školou Opava (výtvarný obor) vyhlásilo v měsíci lednu další ročník literární a výtvarné soutěže pro děti a mladé lidi O cenu primátora na téma „Bílá Opava – to pravé místo pro život“. Úkolem účastníků soutěže je výtvarně nebo literárně vyjádřit svůj pohled na současné změny v životech obyvatel Opavy. Důraz by měl být kladen na mezilidské vztahy, životní prostředí a věci veřejné. Uzávěrka soutěže byla 27. června. Slavnostní vyhlášení výsledků, vernisáž výtvarných prací a autorské čtení literárních prací se konalo 14. října v kostele sv. Václava. Soutěže se mohly zúčastnit děti a mládež do 26 let, žijící nebo studující v Opavě. Zájemci se mohli do soutěže přihlásit individuálně nebo v rámci školy.⁸⁶

---

⁸⁵ Výroční zpráva o činnosti Matice slezské za rok 2008.

⁸⁶ Hláska, č. 2, 2/2008, str. 12.

Opavská kulturní organizace

Nově zřízená Opavská kulturní organizace (OKO) zahájila počátkem roku svou činnost. Chce rozšířit a zpestřit městskou kulturní nabídku v mnoha různých směrech. Kavárenský a klubový život, nové výstavy a přednášky, alternativní divadelní scéna, koncerty či plesy, to vše bude v nabídce.

Organizace je příspěvkovou organizací města a působí v Obecním domě (bývalá Komerční banka v horní části Ostrožné ulice). Jejím hlavním cílem je nyní zprovoznění Obecního domu, kromě toho se OKO stará o bývalý dominikánský klášter na Pekařské ulici (Dům umění a kostel sv. Václava se zahradou). Do budoucna by se mělo starat ještě o Minorit a Kulturní dům Na Rybníčku.

V Obecním domě bude společenský sál pro plesy či koncerty, kavárna s terasou a výhledem do parku, multimediální sál pro přednášky či konference a výstavní prostory. V těch bude jak stálá expozice o historii Opavy, tak populárně-naučné tematické výstavy. Prostředky na rekonstrukci Obecního domu se snažilo město získat z dotací Evropské unie. Zatím se rekonstrukce odhaduje na 60 milionů korun a na její přípravě se podílí známý architekt Ivo Klimeš (Horní náměstí s koulí, Slezské divadlo apod.).

O provoz kostela sv. Václava se už OKO stará naplno. Prostor by měl být využíván k povznesení ducha v rovině kulturní. Vzhledem k architektonickým vlastnostem je kostel vhodný především pro koncerty akustické a vokální hudby, dále pro varhanní koncerty či jako alternativní divadelní scéna. Zájem o divadelní aktivity v kostele projevil i Slezské divadlo. Kostel sice není typickým výstavním prostorem, ale s částečným využitím pro výstavy OKO také počítá. Výrazně vzrůstá zájem o kostel jako atraktivní místo pro uzavírání sňatků. Bývalý ambit s rajskou zahradou prošel letos na jaře úpravou. Mohl by sloužit menším výstavám a kulturním akcím. V příštích letech se bude OKO snažit o celkovou revitalizaci. Je samozřejmé, že stavební úpravy by respektovaly veškeré původní architektonické prvky.

Jaká bude městská expozice – integrální součástí Obecního domu se stane expozice o dějinách města, dlouho postrádané „městské muzeum“. Je s podivem, že expozice o dějinách města, které se kdysi honosilo funkcí centra českého Slezska, dosud chyběla. Návštěva expozice by měla patřit mezi součást návštěvy celého Obecního domu, proto bude bezbariérová. Muzeum provede návštěvníka po celé

historii města a nejbližšího okolí od nejstarších počátků osídlení na území města až po bouřlivé události 20. století. Expozice bude hostit také veliký model města. Výstava o archeologii Opavy připomene návštěvníkům stovky i tisíce let pohřbené poklady. Přes válečné události a živelné pohromy středověku a ranného novověku dospěla Opava k významné funkci ve státní správě v 19. a 20. století. Za jednotlivými exponáty bude vždy možno vidět člověka, opavského měšťana s jeho každodenními radostmi i starostmi. V záměru je rovněž pořádat doprovodné přednášky a tematické výstavy a organizovat výukový program pro školy, kde nejsou dějiny regionu v běžných osnovách.⁸⁷

Úspěšné turné DOMINA v Izraeli

Opavský dětský pěvecký sbor Domino absolvoval úspěšné desetidenní turné po Izraeli. Jeho koncerty měly obrovský ohlas a získaly si pozornost jak českých krajanů, tak místních posluchačů. Soubor udělal Opavě vynikající reklamu, zhodnotil cestu kulturní a tiskový tajemník Velvyslanectví ČR v Tel Avivu Robert Řehák. Čtyřicítka dětí ze školy Ilii Hurníka sbormistryně Ivany Kleinové, měla několik koncertů. Turné doprovázela výstava dětských výtvarných prací ze ZUŠ v Háji ve Slezsku s židovskou tematikou. Vyvrcholením byl koncert se známým izraelským sborem Moran a jejich sbormistryní Naomi Faran. (Naomi Faran už několikrát navštívila Opavu a spolupracovala s Dominem.) Na posledním koncertě byla i účast padesátky českých rodáků, z nichž většina prožila válku v Terezíně nebo v některém z koncentračních táborů. Společně s Dominem si krajané zazpívali dětskou terezínskou operu Brundibár. Jako přídavek pak poprosili o kolekci českých lidovek, které si srdečně s dětmi zazpívali. „Velkorysé přijetí, srdeční lidé a nadšení posluchači našich koncertů mě na každém kroku přesvědčovali, že Česká republika má v Izraeli skvělý zvuk a vysoké renomé. Dětský pěvecký sbor DOMINO se o potvrzení toho faktu zasloužil nejen skvělými uměleckými výkony, ale i vystupováním na veřejnosti a chováním v izraelských rodinách a před našimi krajany,“ uvedl k turné městský kulturní dramaturg Petr Rotrekl, který se výpravy také zúčastnil. Děti z Opavy tak měly možnost nejen navštívit zemi, která je jednou z kolébek lidské civilizace a zemí biblickou, ale také hebrejským, českým a světovým pěveckým repertoárem potěšit mnoho posluchačů. Zájezd se uskutečnil pod hlavičkou Střediska volného času Opava,

---

⁸⁷ Zpráva o činnosti Opavské kulturní organizace za rok 2008.

za podpory statutárního města Opava, Moravskoslezského kraje, firem TEVA Opava, Velvyslanectví ČR v Izraeli a Velvyslanectví Izraele v ČR.⁸⁸

Koncert z pokladnice minoritského kláštera

Hudební klenoty archivu opavských minoritů zazněly ve středu 9. dubna v minoritském klášteře. Posluchači si vyslechli sklady Wolfganga Amadea Mozarta a jeho pěti současníků, jejichž díla zde měla českou premiéru. Árie publiku představil třináctičlenný smyčcový orchestr Musica Opava a tenorista Alexander Vovk.

Koncert vznikl díky archivním materiálům, které byly nalezeny v minoritském klášteře. Notové party árií jsou zachovány v ručních opisech z 18. století pořízených tehdy pravděpodobně přímo z rukopisů autorů, a to na ručně vyrobeném papíru. Ze zachovaných jednotlivých hlasů musela být sepsána partitura a následně znovu rozepsány jednotlivé hlasy. Vedle Mozartových kusů návštěvníci slyšeli árie italských skladatelů 18. století Pasqale Abfossiho, Antonia Succhiniho, Nicola Paganiniho, Antonia Salieriho či vynikajícího hudebního teoretika J. G. Albrechtsbergera. Jejich popularita ve své době byla obrovská. Succhini byl stavěn nad Glucka, Salieri nad Mozarta, obecně byli uznáváni v celé Evropě.

Opavští minorité měli koncem 18. století velmi čilé styky s evropským kulturním světem a některá díla zřejmě vznikla na základě přímé objednávky. Opavská veřejnost měla možnost tyto dlouho zapomenuté skladby slyšet jako první, šlo o českou premiéru.⁸⁹

Martina Kociánová v Opavě

Melodie z Rossiniho Lazebníka Sevilského, Verdiho La Traviaty či Landova Krysaře i řadu dalších skladeb představila opavskému publiku sopranistka a televizní moderátorka Martina Kociánová spolu s Triem Amadeus. Jejich koncert se konal 17. dubna ve sněmovním sále minoritského kláštera. Pořadatelem byla Agentura Karla Kostery. Na koncertě zazněly především operní melodie a i slovem provázela Martina Kociánová, která již ve městě vystupovala a má k městu velmi vřelý vztah – na zdejší Slezské univerzitě vystudovala historii a muzeologii. „Do Opavy se vracím asi po třech letech, jezdím sem za přáteli,“ řekla Martina Kociánová. Z dob studií má na Opavu velmi pozitivní vzpomínky. Byla vlastně první ročník, který

---

⁸⁸ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 14.

⁸⁹ Hláska, č. 4, 4/2008, str. 15.

Slezskou univerzitu zahajoval. Ve svém repertoáru má mezzosopránové i sopránové role, řadu písňových cyklů a oratorních skladeb. Na svých koncertech pravidelně spolupracuje s Triem Amadeus, které posluchačům přináší skladby mistrů vážné hudby další písně v osobité úpravě pro dva klarinety a fagot. Společně s Kociánovou vydalo Trio Amadeus i CD. Hostem koncertu byl vynikající český a světově uznávaný houslista Jaroslav Svěcený. Koncert měl mimořádný úspěch a zaplněný sál v minoritském klášteře byl jistě i pro účinkující velmi dobrým znamením.⁹⁰

Marián Varga v Opavě

Příznivci varhaníka Mariána Vargy si přišli na své v úterý 29. dubna. Legendární slovenský hudebník a skladatel z Prusů či Collegia Musica, mág kláves, improvizace a experimentu a dalšími superlativy označovaný umělec vystoupil v sále minoritského klášteře. Návštěvníci měli nevšední zážitek, Varga se po zániku Collegia Musica začal jako první z hudebníků u nás věnovat konceptu absolutní improvizace a na koncertech střídá desítky nových zvukomalebných i melodických nápadů. Jeho pódiový projev byl opravdu strhující.⁹¹

Benefiční koncert na podporu opravy konkatedrály

Poslechnout si skladby v podání vynikajících interpretů a zároveň přispět na dokončení rekonstrukce střechy Konkatedrály Nanebevzetí Panny Marie v Opavě mohli Opaváci i návštěvníci města v neděli 11. května. V 19 hodin začal v konkatedrále benefiční koncert, na kterém zazněly skladby M. A. Charpentiera, W. A. Mozarta, R. Schumanna či G. Verdiho.

Koncert je poděkováním městu a všem ostatním sponzorům a dárcům, kteří přispěli na opravy konkatedrály. Zároveň tak mohl každý návštěvník přispět na dokončení opravy střechy. Na koncertě si mohli koupit malou taštičku, která rekonstrukci střechy symbolizuje. Výtěžek poputuje právě na dokončení oprav.

Na benefičním koncertě vystoupila operní pěvkyně Eva Dřízgová – Jiroušková, první sólistka opery Národního divadla moravskoslezského v Ostravě a dvojnásobná

---

⁹⁰ Hláska, č. 4, 4/2008, str. 15.

⁹¹ Hláska, č. 4, 4/2008, str. 7.

držitelka Ceny Thálie, vyhledávaná houslistka Alena Čechová, jež pedagogicky působí na Konzervatoři v Brně a na Fakultě umění Ostravské univerzity, varhaník Petr Čech, laureát Mezinárodní soutěže Pražské jaro, který mimo jiné působí jako pedagog na pražské konzervatoři, a trumpetista Jiří Kepa, pedagog ZUČ Václava Kálíka v Opavě. Benefiční vystoupení přenášela živě televize Noe.

V době konání koncertu již byly práce na opravě střechy hlavní lodi konkatedrály hotovy. Pokračovat se bude na malých kapličkách. Opavská konkatedrála Nanebevzetí Panny Marie slouží k bohoslužebným, kulturním i turistickým účelům. Jako jeden z mála v kraji je chrám návštěvníkům otevřen každý den a možná je i jeho prohlídka s komentářem.⁹²

Koncert Divokýho Billa a Čechomoru

Velký koncert dvou populárních českých skupin hostila na začátku května víceúčelová hala v Městských sadech. Opava je totiž jednou z devíti zastávek společného turné kapel Divokej Bill a Čechomor. Koncert, ve kterém se kapely doplňovaly a prolínaly, se konal 6. května. Opavští slyšeli nejlepší písničky obou kapel v úpravách, v jakých je ještě nikdy neslyšeli.⁹³

Kuře slavilo s Kryštofem v opavském divadle

Ostravská kapela Kryštof, řada hudebních hostů a společně s nimi velké žluté kuře, které je už deset let televizním symbolem pomoci dětem. Na začátku března hostilo Slezské divadlo natáčení pořadu z cyklu Pomozte dětem, jehož vysílání jsme mohli sledovat během velikonočního večera. Skupina Kryštof si na natáčení přizvala Ewu Farnou a Petra Bendeho. Duo s Richardem Krajčem (píseň Lolita) nazpívala sólistka opavské opery a držitelka Thálie Katarína Jorda Kramolišová. V pořadu se ukázala také řada opavských hudebních či tanečních souborů. Stepařské trio Puls, dětský bubenický soubor Boris, pěvecký sbor Domino (všichni z opavského Střediska volného času), pozounové trio a soubor zobcových fléten ze ZUŠ V. Kálíka. Pořad byl součástí velkého vysílání v rámci desátého výročí sbírkového projektu

---

⁹² Hláska, č. 5, 5/2008, str. 14.

⁹³ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 11.

Pomozte dětem a podílely se na něm ostravské televizní studio ČT, Nadace rozvoje občanské společnosti a město Opava. Kryštof koncertoval ještě v divadle 8. dubna.⁹⁴

Slavnostní koncert Shalom Izrael

16. května 2008 v 18 hodin se konal v kostele sv. Václava v Opavě slavnostní koncert pěveckého sboru Domino Opava (sbormistr Ivana Kleinová, na klavír doprovázeli Jakub Žídek a Tomáš Mludek) u příležitosti 60. výročí založení státu Izrael. Doprovodnou akcí tohoto slavnostního setkání byla i výstava dětských prací ZUŠ Háj ve Slezsku a výstava fotografií „Izrael 2008 očima dětí“, která byla inspirována cestou pěveckého sboru Domino do Izraele v únoru 2008. Koncertu se zúčastnila řada osobností veřejného života, například velvyslanec státu Izrael Jaakov Levy, poslankyně evropského parlamentu Jana Hubáčková, primátor Opavy Zbyněk Stanjura. Koncert Shalom Izrael pořádalo statutární město Opava ve spolupráci se Střediskem volného času Opava a Velvyslanectvím státu Izrael.⁹⁵

Evropský svátek hudby

Vítání letního slunovratu nekomerčními hudebními akcemi s mezinárodní účastí si v Opavě již podesáté připomněli Evropský svátek hudby (ESH) či Den hudebníků. V Opavě se konaly v rámci ESH tři akce. Mezi nimi i společný koncert sboru Schola Gregoriana Pragensis a japonských buddhistických mnichů. První z koncertů se konal pod širým nebem v prostoru sádrovcového jezera v pátek 20. června od 18 hodin. S projektem punk folku s nádechem australské hudby se představil švédský zpěvák, kytarista a hráč na didgeridoo Lars Wallin, s dávkou energetického funku potěšila polská skupina Funk4Fun z partnerského města Ratiboře, na temnou hudební strunu zahráli němečtí umělci gothic rock Bionic Angel. Opavskou hudební scénu zastupovala Expedice Apalucha a další kapely. Na akci byl vstup zdarma. Další dvě lahůdky a to z duchovní hudby byly připraveny na úterý 24. a středu 25. června, kdy jsme se v kostele sv. Václava setkali s velmi netradičním hudebním projektem, jakým byl koncert světově uznávaného pražského souboru vedeného Davidem Ebenem – Scholy Gregoriany Pragensia a souboru japonských buddhistických mnichů Gyosan – ryū Tendai Shōmyo. Koncert s názvem „Blízká setkání zdáli“ umožnil návštěvnám naslouchat dialogu gregoriánského chorálu a buddhistických liturgických zpěvů. O den později se konal koncert pro milovníky

---

⁹⁴ tamtéž

⁹⁵ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 11.

varhanní hudby v kostele sv. Ducha. Český a slovenský rozhlas zde také uskutečnil nahrávku koncertu mladé slovenské interpretky Daniely Belancové v rámci projektu Československé varhany. Svátek hudby se rozšířil do světa v roce 1981 z Francie a podporuje myšlenku jednotné Evropy a porozumění mezi národy bez ohledu na jazykové a demografické bariéry.⁹⁶

Z Opavy do Japonska

Program koncertu, který byl několikrát v červenci proveden v Japonsku, si mohli Opavané poslechnout 23. června v sedm večer v sále Církevní konzervatoře. Jádrem programu je houslová, písňová a operní tvorba Bedřicha Smetany, doplněná houslovou sonátou Mozartovou. Koncerty v Japonsku předcházejí zájezdu Slezského divadla do Japonska na podzim 2009 s operami Yuzuru a Dalibor. Program je nazván Pocta Bedřichu Smetanovi a jeho smyslem je v Japonsku představit i jeho méně známá díla. Diváci uslyší Smetanovo dílo v podání houslisty Matěje Poláška, studenta pražské AMU, pěvkyně Kataríny Vovkové, profesorky opavské Církevní konzervatoře, a klavíristky Masako Nakajima, která se věnuje sólové a komorní koncertní činnosti v Japonsku i v České republice.

Koncert měl v Opavě premiéru a v Japonsku měl v červenci několik repríz, aby připravil půdu pro zájezd divadla. Japonci znají jen Smetanova nejznámější díla, například *Mou vlast*.

Po loňské české premiéře japonské opery Yuzuru ve Slezském divadle, která byla prvním provedením této opery nejaponskými umělci v japonštině v Evropě a prokázala tak schopnosti českých a slovenských umělců interpretovat pro ně nezvyklé dílo, koncert nabízí mimo jiné možnost porovnání schopností japonské klavíristky interpretovat dílo Smetanovo.⁹⁷

Beethovenův Hradec

Deset dnů plných hudby zažil letos od počátku června zámek v Hradci nad Moravicí. Mezinárodní interpretační soutěž a festival Beethovenův Hradec měl před sebou již sedmačtyřicátý ročník, který poprvé ověřoval novou strategii soutěžních podmínek. Po zrušení věkových kategorií se nyní soutěž otevřela všem studentům středních

---

⁹⁶ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 8.

⁹⁷ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 15.

a vysokých uměleckých škol bez věkového limitu. Od 7. do 12. června na zámku v Hradci nad Moravicí soutěžilo téměř sedmdesát mladých violoncellistů a violistů z Běloruska, Bulharska, České republiky, Francie, Gruzie, Jižní Koreje, Kanady, Lotyšska, Nizozemska, Polska, Portugalska, Slovenska, Švýcarska a Velké Británie.

Hudební festival, který vlastně vzniku soutěže předcházela a dnes opět tvoří páteř Beethovenova Hradce, počítá s prezentací mladých autorů, kteří získali nejlepší hodnocení ve skladatelské soutěži, i dalších talentovaných dětí, které se zúčastní Dílny pro nejmladší skladatele. Žáci základních uměleckých škol z našeho kraje připomněli svým koncertem 180. výročí úmrtí Franze Schuberta. Představili se také laureáti minulých ročníků Beethovenova Hradce – violista Ivan Palovič ze Slovenska a cellista Štěpán Švestka, který je mimo jiné i držitelem světového rekordu v rychlosti hry skladby Let čmeláka od Rimského-Korsakova. Návštěvníky čekalo také mnoho vystoupení špičkových profesionálních souborů, jako například Guarneti trio Praha, které patří ke komorním tělesům proslulým v celé Evropě.

Na Hradec byly vypraveny autobusy z Opavy s odjezdy v 18.30 a 19 hodin. Některé z koncertů se konaly v blízkém okolí zámku, třeba v kostele v Raduni či v minoritském klášteře v Opavě. Čtvrteční koncert vítězů byl natáčen rozhlasem i televizí.⁹⁸

Pro milovníky hudby

24. září začala další sezóna cyklu komorní, orchestrální a varhanní hudby. Statutární město Opava a Sdružení pro umění a výchovu Talent připravilo deset koncertů. Zazněla díla L. van Beethovena, F. Lista, B. Smetany, R. Wagnera a C. Debussyho. 22. října se v Konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie konal koncert v rámci Mezinárodní varhanní soutěže Petra Ebena – Soutěž mladých varhaníků. Účinkoval Halgeir Schiager z Norska. 7. listopadu pak ve Sněmovním sále minoritského kláštera účinkoval Opavský studentský orchestr a Musica Opava v programu ke 330. výročí narození skladatele Vivaldiho. Na 16. prosince byl připraven koncert Vánoce s Boni Pueri v kostele sv. Vojtěcha. Účinkoval proslulý chlapecký sbor z Hradce Králové.⁹⁹

---

⁹⁸ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 15.

⁹⁹ tamtéž

Ostatní kulturní akce

Studentský majáles

Už po třinácté uvítali opavští studenti jaro tradičním majálem. Průvod masek a majálový bigbít doplňovala divadelní představení, studentská tvorba i film. Studentská slavnost trvala od 5.–7. května. Na doprovodné akce se Opaváci mohli těšit ještě 12. a 13. května. V pondělí 5. května majáles odstartoval největší akcí, Majálovým bigbítem, a centrum slezské metropole zaplavili studenti v nejrůznějších maskách. Letošním tématem se stal Rok křesy. Průvod masek začal v patnáct hodin na Ptačím vrchu a přes ulici Ostrožnou a Horní náměstí se dostal do centra hudebního dění na Dolním náměstí. Na Dolním náměstí vystoupila řada interpretů v čele s oblíbenou kapelou MIG 21. Úterý pak patřilo divadelní scéně. Vše se odehrávalo v Loutkovém divadle a zájemci měli možnost vidět účinkující studenty např. ve hře Harry Potter a Kámen Mudrců v podání studentského souboru Dojížděči. K doprovodným akcím majálesu bylo připraveno na pondělí 12. května autorské čtení studentů Slezské univerzity v rámci pořadu Rozkřídlení, vystoupení místní rockové kapely či Filmová noc, která představila mladé autory v dokumentární tvorbě. Opavský majáles pořádala Asociace studentů a přátel Slezské univerzity a statutárního města Opava.¹⁰⁰

Pátý Opavský veletrh

Již pátým ročníkem pokračovala ve dnech 16.–18. května ve víceúčelové hale v Městských sadech výstavní akce Opavský veletrh. Ten letošní měl podtitul „Autosalon – stavba – bydlení – zahrada – zábava“ a návštěvníci zde mohli najít užitečné věci pro stavbu, renovaci i údržbu domu, bytu, dílny i zahrady. Nechyběla i prezentace téměř všech místních prodejců automobilů s regionálními premiéry. Součástí veletrhu byl bohatý doprovodný program. Letos mohli návštěvníci vidět kaskadérská vystoupení, hudební vystoupení, siláckou i barmanskou show. Nechyběly ani módní přehlídky a ukázky líčení kosmetických firem. Pro děti byly nachystány atrakce, hry a soutěže. Každý účastník měl opět možnost vyhrát některou z tisíce cen, které věnovali partneři veletrhu. V letošním roce byla hlavní cenou židle v ceně téměř 17 tisíc korun. Pořadatelem veletrhu byla společnost Omnis Olomouc.¹⁰¹

---

¹⁰⁰ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 15.

¹⁰¹ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 15.

Den dětí

Poslední dva květnové dny patřily v Opavě dětem. Den dětí mohli malí Opavané oslavit návštěvou interaktivní výstavy, řadou her a soutěží, vyjížděkou v kostýmech na kolečkových bruslích či prohlídkou areálu Městského dopravního podniku. V pátek 30. května byl pro děti připraven program od 9 do 14 hodin, a to hned na několika místech. V parku Joy Adamsonové Na Rybníčku čekaly děti hry a soutěže, ukázky záchranného systému či stanoviště s tematickými úkoly. Děti zde mohly soutěžit pomocí hracích kartiček, které obdržely na stanovištích. Minoritská zahrada nabídla opičí dráhu, skákání v pytlích a další atrakce. V Loutkovém divadle se konalo nonstop hraní dětských divadelních souborů a na zahradě Střediska volného času bylo připraveno i minizoo. Slezské zemské muzeum připravilo mezi 17. a 20. hodinou vernisáž výstavy Zdeněk Miler dětem aneb Hry s ilustracemi Zdeňka Milera. V 18.30 se konalo losování bohaté tomboly a ve 20.30 Komorní kaleidoskop od Bacha po Korna.

Sobota patřila dnu otevřených dveří Městského dopravního podniku, kam jela z centra města speciální linka. Minoritská zahrada opět nabídla zázemí pro hry a soutěže a v sadech Svobody, Křížkovského a Dvořákových si děti zastřílely z kuše či zasoutěžily v jízdě na koloběžkách. V 16.30 byly soutěže vyhodnoceny na Horním náměstí. Děti získaly sladkosti a hlavní cenou bylo nechat se namaskovat v maskérně Slezského divadla. V 17 hodin pak přímo na Horním náměstí byla hrána divadelní hra Ze života hmyzu a oslavy Dne dětí byly ukončeny večerní kostýmovou vyjížděkou na kolečkových bruslích.¹⁰²

Májová procházka Opavou

Městské informační centrum připravilo pro zájemce jarní procházku okolo historického centra města Opavy „Po stopách zámeckých hradeb“, spojenou s vyprávěním o opavském zámku, který ustoupil moderní zástavbě (dnes přibližně na místě Mendelova gymnázia). Pozůstatkem opavského zámku je tzv. Müllerův dům (původně dům správce zámku), kde sídlí archeologické pracoviště Slezského zemského muzea. Prohlídka začala v 11 a ve 14 hodin před Hláskou a byla ukončena u kostela sv. Hedviky, kde si zájemci měli možnost prohlédnout nejen interiér chrámu, ale vystoupat na vrchol kostelní věže. Takovéto procházky Opavou jsou velmi přitažlivé a zajímavé.¹⁰³

---

¹⁰² Hláška, č. 5, 5/2008, str. 4.

¹⁰³ tamtéž

63. výročí ukončení II. světové války

Statutární město Opava uspořádalo u příležitosti 63. výročí ukončení II. světové války vzpomínkové setkání občanů u Pomníku rudoarmějců na Městském hřbitově v Opavě 8. května v 10 hodin. Jako doprovodná akce byla připravena prohlídka pevnosti v Milostovicích.¹⁰⁴

Historická tramvaj na náměstí

Kdo z Opavanů nebo návštěvníků Opavy chtěl vidět tramvaj, která projížděla Opavou na začátku 20. století, měl příležitost ji na vlastní oči vidět na Horním náměstí 27. května. Městský dopravní podnik představil rekonstruovanou tramvaj, jakou se vozili Opavané před sto lety. Tramvaj byla opravena díky práci řady nadšenců a společnosti Olpas Moravia. Tramvaj byla na delší dobu vystavena buď na Horním nebo na Dolním náměstí.¹⁰⁵

Výstava o Mexiku

V rámci cyklu Nebudme lhostejní připravil pro letošní rok Model Obaly výstavu Předkolumbovské Mexiko. Výstava se konala v kostele sv. Václava od 2. do 13. června a otevřeno bylo vždy od 10 do 18 hodin. Na výstavě bylo možno vidět pět metrů vysokou Kukulkánovu pyramidu, stovky kaktusů, rostlin kukuřice, travin a palem, desítky výstavních vitrín s exponáty, řadu informačních panelů s velkoplošnými prosvícenými fotografiemi mexických památek, multimediální kiosky a filmy o Mexiku a další zajímavosti. Ještě před touto výstavou vyrobil Model 6 tisíc puzzlí na téma Mexiko. Výtěžek z jejich prodeje firma doplnila dalšími financemi z vlastních zdrojů a předala je Fondu ohrožených dětí.¹⁰⁶

Fantasy hra

První prázdninové dny patřily v Opavě velké živé fantasy hře. Každý zájemce se mohl proměnit v příslušníka některé ze šesti ras a zúčastnit se otevřené války mezi světem lidí a elfů. Hrál se pouze v noci od 30. června do 5. července. Takováto akce se konala v Opavě vůbec poprvé. Na začátku si každý zvolí, jakou postavu bude hrát. Hrál se bez scénáře, hráči si své postavy sami vytvářeli a až během hry si každý vybral, jestli bude plnit úkoly nebo třeba bojovat proti ostatním. Za každý splněný úkol hráči získali zkušenostní body a na konci byl vyhodnocen nejlepší hráč. Hrál se v Opavě a nejbližším okolí. Účastníci se museli předem zaregistrovat na webových

---

¹⁰⁴ tamtéž

¹⁰⁵ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 5.

¹⁰⁶ tamtéž

stránkách a zvolit si zde také postavu, kterou chtějí představovat. Minimální věk pro účast ve fantasy hře byl šestnáct let. Pro zájemce bylo připraveno i ubytování v tělocvičně ZŠ Husova.¹⁰⁷

Archeologická výstava

V obecním domě se uskutečnila výstava osobností Opavska na historických pohlednicích ze sbírky Františka Šenka. Druhou výstavou pak byla velká výstava archeologických výzkumů Opavy a okolí za posledních deset let. Jednalo se o výzkumy, které v letech 1998 až 2007 realizovalo archeologické oddělení Národního památkového ústavu v Ostravě. Prezentovány byly například výsledky archeologických výzkumů na Dolním náměstí, v minoritském klášteře, na náměstí Osvoboditelů, ale také v Kravařích, Malých Hořticích nebo Velkých Heralticích. Mohli jsme se seznámit s doklady osídlení od pravěku po novověk, které byly zjištěny při výzkumech v místech, kde by vlivem stavební činnosti zanikly. Vernisáž 24. září byla spojena s koncertem středověké hudby a s přednáškou archeologa Michala Zezuly na téma „10 let archeologických výzkumů Národního památkového ústavu na Opavsku“.¹⁰⁸

Svatováclavská procházka

V neděli 28. září se konala tradiční Svatováclavská procházka městem Opavou. V 11 a ve 14 hodin byly zahájeny procházky městem s průvodcem, který mimo jiné provedl zájemce kostelem sv. Václava. Zhruba hodinová procházka byla zakončena u kostela sv. Hedviky. Kostel sv. Hedviky včetně vyhlídkové věže byl otevřen od 10 do 16 hodin.¹⁰⁹

Chodníčky k domovu 2008

Festival národopisných souborů se konal od 12. do 14. září na Dolním náměstí a v kostele sv. Václava. Na festival přijely nejen regionální ale i zahraniční soubory, např. z Chorvatska, Německa, Polska a Slovenska. 13. září se uskutečnil průvod městem a koncert na Dolním náměstí.¹¹⁰

Dny evropského dědictví

Během letošních Dnů evropského dědictví byly pro zájemce zpřístupněny zajímavé objekty a památky. V sobotu 13. září mohli zájemci navštívit osm památek a zhlédnout

---

¹⁰⁷ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 14.

¹⁰⁸ tamtéž

¹⁰⁹ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 15.

¹¹⁰ Hláska, č. 8, 9/2008, str. 15.

velkou bojovou ukázkou v Opavě-Milostovicích. Mezi přístupné památky patřilo Arboretum v Novém dvoře. To je proslulé množstvím cizokrajných i domácích dřevin, kterých se zde pěstuje zhruba 7 tisíc. Evropské dny dále nabídly možnost prohlídky bývalého paláce Razumovských (Slezského ústavu) s průvodcem a odborným výkladem o historii objektu a současnosti této významné instituce. Zájemci si mohli prohlédnout i přilehlou zahradu. Další z památek byla Kaple Božského Srdce (Marianum), Kaple sv. Kříže, tzv. Švédská, která byla zřízena opavským knížetem Přemkem I. jako zádušní svatyně. Kostel sv. Alžběty postavil řád německých rytířů v sousedství konkatedrály, městské koupaliště z třicátých let minulého století, přístupná byla i židovská část Městského hřbitova. Zájemci mohli navštívit i Zemský archiv, kde si prohlídli historický sněmovní sál a badatelnu. Posledním z nabízených objektů byl Památník čs. opevnění a armády v Opavě-Milostovicích, kde byla připravena ukáзка mapující 90 let existence naší novodobé armády.¹¹¹

Zajímavé dokumenty

Skupina jedenácti školáků ze ZŠ Boženy Němcové natočila dokumenty o dvou významných osobnostech: o válečném letci Antonínu Zelenkovi a o knězi Josefu Veselém. Oba dokumenty byly oceněny v soutěži ministerstva obrany Bojovníci proti totalitě pohledem dětí.

Audiodokument pod názvem Poslední let Antonína Zelenky obsadil v nabitě soutěži druhé místo. Videodokument Poezie za mřížemi, který vypráví příběh o katolickém knězi, básníkovi a spisovateli Josefu Veselém, ohodnotila porota jako nejlepší. Soutěž měla velmi prestižní charakter a podíleli se na ní Československá obec legionářská, Nadační fond československých legií, Sdružení válečných veteránů, Konfederace politických vězňů, Svaz pomocných technických praporů, Český rozhlas a Česká televize. Smyslem celého projektu bylo přiblížit mladé generaci diktaturu a totalitní moc komunistického období naší země a na konkrétních osudech lidí z daného regionu vykreslit možná nebezpečí a křivdy totalitní vlády. Škola se soutěže zúčastnila jako jediná v Moravskoslezském kraji a přihlásila se do projektu v rámci možnosti propojení mediální výchovy a dějepisu s tvořivostí žáků.

Jedenáctičlenný dětský štáb si rozdělil role a tři měsíce pracoval pod vedením pedagogů Kristiny Musilové a Paly Sitmalidisové na výrobě dokumentů.

---

¹¹¹ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 7.

Dokumentární štáb ZŠ Boženy Němcové: Martin Hřivnáč – technik, Jakub Juha – režie, Ondřej Šípek – zvukař, David Štěpaník – kameraman, Ondřej Šembera – stříh, Vendula Čermáková – scenáristka, Alice Petlachová – scenáristka, Dalibor Zhiel – osvětlovač, Michal Jarnot – redaktor, Kateřina Hulvová – produkční, Anna Kekeláková – moderátorka.¹¹²

Městská věž Hláška slaví výročí

V řadě významných osmiček, kterými si připomínáme v letošním roce významná data české, evropské i světové historie, nemůžeme zapomenout na jedno místní výročí. Letos jsme si připomenuli 390 let od vzniku kamenného symbolu Opavy – Hlásky.

Tato stavba je již po staletí, ať už v původní dřevěné, či od roku 1618 v kamenné podobě nedílnou součástí tváře města. Pro řadu generací Opavanů je Hláška téměř srdeční záležitostí.

Účastníci výstupů na městskou věž si od listopadu mohli prohlédnout novou expozici o historii této věže. Kromě informací o vzniku a proměnách Hlásky se mohou podívat například na soubor historických mincí, které byly nalezeny v makovici při rekonstrukci věže. Návštěvníci při výstupu do jednotlivých pater uvidí také původní hodinový stroj, kladiva rozeznívající zvony, původní konstrukční prvky stavby a další zajímavé exponáty.

Expozici připravili pracovníci magistrátu (Dagmar Kůrečková a další), Opavská kulturní organizace, grafička a galeristka Dagmar Hlubučková a dnes již zesnulý profesor Vladimír Preclík – sochař, malíř, spisovatel a pedagog. Na přípravě se podílela řada dalších odborníků z oblasti muzejnictví, památkové péče a řemesel.

Z expozice se můžeme například dozvědět, jaké názvy dnešní Hláška měla – městská věž, německy užívané Turm, Stadurm nebo Stadhausturm, měla také přívlastek „Hodinářská“. Sloužila jako orloj odbíjející každou čtvrt hodinu. Spolu s obchodními sklady a boudami pod ní, tzv. Kaufhausem, zcela přirozeně zaujala své místo na křižovatce důležitých obchodních cest od Olomouce a od Hradce do Polska. Z věže se zahajovaly výroční trhy, před ní v prostoru náměstí se kontrolně vážilo vyskladněné zboží. Propojení se sídlem městských konšelů vzešlých z těch nejbohatších měšťanů, kteří dole měřili a prodávali své zboží a nahoře pak zasedali, aby mimo jiné řešili

---

¹¹² Hláška, č. 10, 11/2008, str. 6.

i vzniklé konflikty, bylo docela logické. Ustáleným názvem používaným po dlouhá léta pro toto místo byl Schmetterhaus, počeštěný na Šmetrhaus, který se udržel až do konce II. světové války. Prokazatelně poslední dřevěnou věž smetla v r. 1561 vichřice, která spojila síly s požárem, a nechala ji dlouho ležet v rozvalinách. Proto bylo rozhodnuto vystavět věž z pevného materiálu, tedy zděnou. Věž byla radikálně přestavěna opavským stavitelem Kryštofem Prochhuberem v letech 1614–1615. Helmice přibyla až v r. 1618 po zavěšení zvonu. Šedesátimetrová věž se stala dominantou rozrůstajícího se města. Dnes je možno vystoupit na její ochoz a prohlédnout si dnešní město Opavu a okolí z výšky 34,39 m nad zemí.

Setkání s Beethovenem aneb Noc otevřených dveří na Hlásce

Slezský bard Petr Bezruč, kterého v oprýskané poštovní kanceláři trápí tvůrčí krize. Německý hudební skladatel Ludwig van Beethoven, který nedokáže probudit dostatečné napětí mezi tónikou a dominantou. Africká buš plná lidožravých domorodců a mezi nimi ochránkyně zvířat Joy Adamsonová. S těmito a dalšími osobnostmi opavské historie se bylo možno potkat na konci října v rámci velké Noci otevřených dveří na Hlásce.

Noc otevřených dveří je akcí, kdy si mohou zájemci o prohlídku Hlázky projít celou městskou věž od sklepních prostor až po její ochoz nad večerním městem. Letos byla noc věnována osobnostem z opavské historie. V každém patře čekal na návštěvníky výjev spojený se známou osobností.

Ze zasedací síně městské rady se na jeden večer stala keňská rezervace divoké zvěře. Na zemi byla suchá tráva, po obvodu tygři, sloni a lvi. Chýše, ohniště a před ní malířské plátno, na které opavská rodačka Joy Adamsonová maluje portréty místních obyvatel. A jedna vymyšlená epizoda ze života, ve které figuruje Ivica Elza jako rozmazlená primadona vyžadující plnou pozornost své ochránkyně. Ale mezi tím také skutečná fakta ze života Joy Adamsonové – o jejím opavském dětství, o cestě do Afriky, o vzpomínkách na Vídeň a Opavu a další. Ze sklepení, do kterého nemají běžně přístup ani zaměstnanci magistrátu, se stala zatuchlá kancelář poštovního úředníka a básníka Vladimíra Vaška alias Petra Bezruče. Ten před diváky prožíval tvůrčí krizi a úřední prostředí glosoval slovy: Sto roků v poštovním úřadě psal jsem...

V chodbách věže vítal skupiny návštěvníků Gregor Mendel. Teolog a zakladatel genetiky, který studoval na opavském gymnáziu, seznámil obecenstvo se svou poutí ke genetickým koncepcím. Záviš z Falkenštějna se v dalším patře pokoušel vetřít

do přízně Kunhuty, vdovy po Přemyslu Otakaru II. Před schodištěm na ochoz se pak se svou tvůrčí krizí potýkal Ludwig van Beethoven, kterého Lichnovští vyhnali ze zámku v Hradci nad Moravicí.

Po výstupu na věž byla poslední zastávkou pracovna opavských primátorů. Návštěvníci zde měli možnost vidět unikátní kolekci portrétů opavských purkmistrů a sledovat scénku ze života purkmistra Emila Rochowanského, kterého – a především pak jeho ženu Idu – navštívil první malíř purkmistrovské kolekce Rudolf Templer. Noc otevřených dveří navštívilo několik set lidí. Zájem o akci byl tak velký, že zájemci rozebrali lístky během pouhých jedenácti minut od zahájení distribuce.¹¹³

Domino zahájilo konferenci Forum 2000

Opavský dětský pěvecký sbor Domino zahájil svým koncertem jednu z prestižních evropských konferencí – pražské Forum 2000. Domino zazpívalo před více než 400 účastníky konference, mezi kterými nechyběli bývalý český prezident Václav Havel, jeden z nejlepších šachistů celé šachové historie Garry Kasparov a řada zkušených státníků, filozofů, sociologů, teologů a dalších osobností. Václav Havel dětem, sbormistryni Ivaně Kleinové a klavíristovi sboru Jakubovi Žídkovi osobně poděkoval.¹¹⁴

Koncert vítězů

Opavský studentský orchestr čekaly v listopadu dva důležité koncerty. Orchestr vystoupil na prestižním koncertě na pražském Žofíně a účastnil se velkého opavského koncertu věnovanému Antoniu Vivaldimu.

Opavský studentský orchestr ze Základní umělecké školy Václava Kálíka se během posledních patnácti let zařadil po bok nejúspěšnějších ansáblů mladých hudebníků v republice. Je to možná i díky tomu, že dirigentka Nad'a Hanousková vede ve škole i dva přípravné soubory – Dětský komorní orchestr a Houslový soubor, které dodávají koncertnímu orchestru nové hráče. V sobotu 15. listopadu Opavský studentský orchestr opět účinkoval na koncertě vítězů rozhlasové soutěže Concerto Bohemia, který si z pražského Žofína mohli posluchači poslechnout v přímém přenosu na stanici Vltava a zhlédnout ze záznamu na ČT 2. Tohoto významného ocenění se orchestru dostalo již posedmé.¹¹⁵

---

¹¹³ Hláska, č. 10, 11/2008, str. 10–11.

¹¹⁴ Hláska, č. 10, 11/2008, str. 14.

¹¹⁵ Hláska, č. 10, 11/2008, str. 14.

Soutěž O cenu primátora

Město ocenilo nejlepší výtvarné a literární práce, které se sešly v letošním ročníku dětské a studentské soutěže O cenu primátora. Téma letošního ročníku bylo Bílá Opava, to pravé místo pro život.¹¹⁶

Vánoční jarmark a silvestrovské oslavy

Od začátku prosince až do předvečera Štědrého dne byl připraven bohatý kulturní program Vánočního jarmarku. Za doprovodu hudebních kapel, divadelních souborů či pěveckých sborů mohli obyvatelé i návštěvníci Opavy na obou vyzdobených hlavních náměstích nasát trochu sváteční atmosféry. Vánoční stromy ozdobily děti z Opavy a okolí. Již počtvrté vyhlásilo město soutěž „O nejkrásnější vánoční ozdobu“. Účast byla velká. Zúčastnilo se jí 21 jednotlivců a 24 kolektivů. Slavnostní vyhlášení soutěže se konalo 5. prosince ve 14 hodin na Dolním náměstí. V 17 hodin byl slavnostně rozsvěcen vánoční strom a v půl sedmé začal velký mikulášský ohňostroj. Jen co utichly trhy, už zde byly silvestrovské oslavy. Ty se zahájily 31. prosince ve 21.00 hodin na Dolním náměstí. Před půlnocí začalo odpočítávání času zbývajících do konce roku 2008 a Nový rok přivítal ohňostroj. O zábavu bylo postaráno dýdžejem a to až do druhé hodiny ranní.¹¹⁷

---

¹¹⁶ Hláska, č. 10, 11/2008, str. 15.

¹¹⁷ Hláska, č. 10, 11/2008, str. 14.

Festivaly

12. ročník festivalu **Další břehy** „Tam, kde vychází slunce...“

S příchodem jara, v každoroční nadějeplné atmosféře probouzející se přírody, se opět hlásil k životu také festival divadla, filmu, hudby a poezie Další břehy. Jeho dvanácté pokračování bylo tentokrát zacíleno na japonskou kulturu a umění.

Po úspěchu japonské opery Yuzuru ve Slezském divadle a zájmu o další pořady Japonských kulturních dnů v Opavě v říjnu loňského roku chtěli pořadatelé Dalších břehů využít potenciál kontaktů významných osobností, které Opavu tehdy navštívily. Rozhodli se doplnit další kousek japonské kulturní mozaiky také o filmy, divadelní představení, koncerty, besedy, přednášky, výstavy i o prezentaci krás a pozoruhodností přírodních a historických fenoménů, kterými se pyšní „země vycházejícího slunce“.

Málokterá země světa může nabídnout tak výjimečné a inspirativní kulturní prostředí, které vybízí k prozkoumání, vyvolává zájem a touhu pochopit a vstřebat exotiku historie, kultury a přírody. A v žádné zemi světa nevytlačí každé jaro politické a společenské problémy v médiích zpravodajství sledující vývoj „fronty kvetoucích sakur“ postupující od subtropických částí země až k nejseverněji ležícímu ostrovu Hokkaidó. Dvaatřicet pořadů festivalu objevovalo zemi samurajů, gejš, zápasníků sumo, pěstitelů rýže, meditujících buddhistických mnichů, šógunů, zemi kaligrafie, ikebany a bonsajů, bojových umění, šintoistických svatyň, zemi suši či saké nebo dnes samozřejmě také zemi nejmodernějších technologií, vlaků šinkanzen i robotických lidí, zvířat a věcí. Jistě ne náhodou se stal maskotem festivalu v Opavě již známý terapeutický robot Paro.

V divadelním programu festivalu kromě opery Yuzuru v hlavní roli s Michiyo Keiko měli možnost diváci zhlédnout japonské improvizace Jaroslava Duška a divadla Vizita, pozoruhodný tanec butó švýcarského tanečníka Imre Thormanna nebo tři představení pro děti i dospělé vynikajícího japonského loutkáře Noriyuki Sawy nebo klasické japonské frašky kjógen.

Filmová část byla zahájena krásným snímkem „Japonsko, má láska“, který uvedl japanolog Martin Vačkář a zavzpomínal nejen na dobu a místo natáčení, ale také na svou spolupráci s naším nejvýznamnějším dokumentaristou Janem Špátou. Pokračoval klasickými díly i zajímavými pohledy na Japonsko současnosti. Hudbu

kromě koncertu Vlastislava Matouška, hráče na japonskou flétnu šakuhači, reprezentovaly dva zajímavé hudební projekty s japonskou účastí kapely Volapük a Autopilote. Výstava světového fotografa Jindřicha Štreita nabídla naprosto novou kolekci fotografických děl pod názvem Japonsko – Lidé z Akai. Zajímavosti o japonském životním stylu a tradicích nabídly výstavy Kjóto – živá pokladnice kultury, Tsukuba či výstava Barvy probuzení. Přednášky výkonného ředitele Česko-japonské společnosti Robina Šoena Heřmana doplnila i účast naší přední japanoložky Věry Hrdličkové, která se zamýšlela nad japonským citem pro krásu, ale také nad tím, jak promlouvají rostliny v japonské a čínské kultuře. Také pochod městem s japonskými bubny a očistnými rituály nazvanými Slavnost rašení či Japonský den a putování za samuraji v Arboretu Nový Dvůr skýtal hodně zábavy i poučení.

Hlavním pořadatelem bylo statutární město Opava. Festival se konal za podpory Moravskoslezského kraje, pod záštitou Česko-japonské společnosti a Velvyslanectví Japonska v České republice.

Ačkoli měl letošní festival Další břehy název Tam, kde vychází slunce, trvalo několik festivalových dnů, než se nad Opavou doširoka otevřela obloha a mraky ustoupily slunci. Nakonec se lidé a květy sakur dočkali. Průvod byl veden buddhistickým mnichem Šóenem a vyhnal japonskými bubny a očistnými rituály demony z města.¹¹⁸

Festival Opavská dětská píseň

V sále minoritského kláštera se 21. května konal festival Opavská dětská píseň. Vystoupily zde sbory Vrchňáček ZŠ Vrchní, Čápata ZŠ Dolní Životice, Chlapecký pěvecký sbor ZŠ Stěbořice, národopisný soubor Vrtek SVČ Opava, Chlapecká cimbálová muzika ZUŠ V. Kálíka a vítězové regionální soutěže dětských lidových zpěváků Opavský skřivánek. V 17 hodin se pak konal koncert pro veřejnost. Festival dětských souborů Opavská dětská píseň pořádala pod záštitou primátora Opavy Umělecká agentura Karla Kostery.¹¹⁹

Festival 13

Účastníci dvoudenního festivalu regionálních kapel věnovali výtěžek na prevenci kriminality mladistvých. Festival začal 13. června v 17 hodin na venkovním pódiu za Music clubem č. 13. V průběhu večera se představil živý round'n'round underground Opavy, Kolo kolo mlýnský, thrashmetalová skupina Insane, uskupení Ladě a rockový

---

¹¹⁸ Hláska, č. 4, 4/2008, str. 10.

¹¹⁹ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 7.

Sony Bel. Od 22. hodiny se rozjel v klubu d'n'b, jehož tahouny byli dj Pinie (oceněn jako nejlepší český dj) a dj Suki (Praha). Sobotní program zahájili v 16 hodin talentovaní opavští mladíci s názvem Pan Tau, pokračovali hardcoroví Helpness Windy, pražští pop-indie Niceland a opavský dekadentně rozevlátý KOFE-In. V klubu pak ještě zahráli Sakumprásk z Karviné a ostravská punk'n'rollová legenda Degradace.¹²⁰

Opavské kulturní léto

19. června začal pestrý kulturní program Opavského kulturního léta. Veškeré akce se odehrávaly na Dolním náměstí a v červnu si přišli na své především milovníci kvalitní hudby.

Opavské kulturní léto bylo slavnostně zahájeno 19. června v 19 hodin v kostele svatého Václava vystoupením koncertního kytarového virtuosa Lubomíra Brabce. Lubomír Brabec patří k nejvýznamnějším koncertním kytaristům současnosti. Druhé červnové vystoupení bylo věnováno populární hudbě, 26. června vystoupila na Dolním náměstí skupina 05&Radeček. Její singl Praha stál v roce 2004 řadu týdnů v čele hitparád, stala se z něj druhá nejhranější skladba roku a odstartovala raketový úspěch kapely.

Hlavní myšlenka Opavského kulturního léta zůstává už tři roky stejná – oživit během prázdninové sezóny městské centrum a nabídnout Opavě a jejím návštěvníkům kulturní a zábavné programy. Díky festivalu není Opava v létě mrtvým a zasmušilým místem, ale místem, kde se večer lidé schází na náměstí, aby se pobavili, podívali na divadelní představení nebo si poslechli muziku. Na návštěvníky festivalu čekala řada zvučných jmen. Festival zahájil v polovině června kytarista Lubomír Brabec. Další koncerty byly s Pavlem Dobešem, Jiřím Schmitzerem, Nezmary, Františkem Nedvědem, Davidem Krausem a dalšími. Vyvrcholením festivalu byl koncert Pražského výběru. Kromě pořadu v centru města se konalo několik akcí mimo střed. Například Oldies party se konaly v amfiteátru v Městských sadech.

Největší událostí Opavského kulturního léta byl koncert Pražského výběru. A nebyla to jen tak obyčejná bigbítová session. Koncert byl připomínkou událostí, které se přihodily před čtyřiceti lety. V noci 21. srpna 1968 vtrhla na území Československa okupační vojska pěti států Varšavské smlouvy. Frontman znovu obnoveného Pražského výběru,

---

¹²⁰ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 14.

Michael Kocáb, byl po revoluci 1989 mužem, který z pozice předsedy parlamentní komise dohlížel na odchod bývalých okupačních sovětských vojsk z Československé republiky.

Opava byla jediným městem v republice, ve kterém Pražský výběr tragickou okupační událost připomněl právě 21. srpna. Kromě koncertu připomněla tragické události i výstava, kterou připravila Opavská kulturní organizace sídlící v Obecním domě. Na srpen připravila výstavu doposud nezveřejněných opavských fotografií ze srpnové okupace. Zájemci měli také možnost navštívit dvě filmové projekce – 19. srpna projekci filmu Goodbye Lenin a o den později film Občan Havel.

Přijela i koňská pošta. Šátky kolem krku, stationy na hlavách. Jezdci na koních, kteří sbírají a rozváží dopisy napříč Evropou, jsou upomínkou časů Divokého západu, kdy se přes pláně řítily mladí jezdcí, aby převáželi psaná slova z jednoho místa na druhé. Řeč je o koňské poště – Pony Expressu. Už čtyřicet let jezdí takovíto jezdcí i Evropou. A jednu ze zastávek mají i v Opavě. Letos dorazila koňská pošta do Opavy 24. srpna. Téměř celé odpoledne od 14 do 17 hodin byl na Dolním náměstí otevřen poštovní stánek se speciálními pohlednicemi. Od tří hodin odpoledne hrála opavská tramská kapela Tarantule. Westernovou atmosféru podtrhli dobově oděni jezdcí a organizátoři.

V Opavě je už dobrým zvykem, že během prázdnin jsou pro školáky otevřena školní hřiště a pro rodiče s malými dětmi zahrady mateřských škol. Každý den si mohly děti zajít na hřiště zahrát fotbal, basketbal či volejbal. Na sportovní plochu dohlížel správce školy. Hřiště byla otevřena od dopoledních hodin do večera. Rodiče s malými dětmi mohli navštívit v odpoledních a v některých případech i dopoledních hodinách zahrady mateřských škol.

Noční jízdy na in-line bruslích patří k nejatraktivnějším velkým sportovně-rekreačním akcím v Opavě a v celém kraji. Akce má tak dobrou pověst, že se na ni do Opavy sjíždějí lidé i ze vzdálenějších měst. Akci zvanou Oplajn Blade Nights organizuje Univerzitní sportovní klub Slezské univerzity v Opavě a agentura SportovníKurzy.cz za podpory statutárního města Opavy a Slezské univerzity. Jízdy začínají vždy v sobotu od 21 hodin na Horním náměstí, kromě večerů, kdy deštivé počasí jízdu nepřije nebo kdy jsou silnice mokré. Pořadatelé občas vyhláší i tematicky zaměřené jízdy, např. bílou jízdu či jízdu v nočních košilích.

Mezi další zavedené akce patří letní výstupy na městskou věž – Hlásku.

Některé pořady Opavského kulturního léta, které se konaly na Dolním náměstí:

3. 7. Pavel Dobeš; 10. 7. Miroslav Paleček + Michael Janík; 17. 7. Michal Nesvadba; 24. 7. Prozatímní orchestr Vladimíra Figara; 31. 7. Country s. r. o., Nezmaři; 7. 8. František Nedvěd a skupina; 14. 8. Jiří Schmitzer; 21. 8. Pražský výběr; 24. 8. XXIV. Evropský Pony Express; 27. 8. Divadlo nebylo vždy kamenné; 28. 8. David Kraus; 29. 8. Talitha Kum (Portugalsko); 30. 8. Revivalový den.¹²¹

Festival Bezručova Opava

Jeden z nejstarších a nejpestřejších kulturních festivalů v republice – Bezručova Opava – letos vstoupil již do svého 51. ročníku. Během září se konala velká řada divadelních představení, koncertů, filmů, výstav, besed a dalších akcí. Jejich společným motivem bylo téma mýty a pověry.

Multižánrová nabídka byla natolik pestrá, že si v ní mohli najít zajímavé pořady děti i dospělí. Městský festival přinesl řadu známých jmen, například rockové legendy Vladimíra Mišíka či Blue Efekt, kytaristu Štěpána Raka, divadlo Husa na provázku, písničkáře Jiřího Dědečka či herce Petra Čtvrtníčka. Festival nás zavedl do mýtů a legend Tibetu či Indie, do starověkého Řecka a jeho příběhů o Oidipovi, Médei či Antifoně, do staré Anglie a její legendě o králi Artušovi. Pozornost byla věnována i české panovnické legendě – Karlu IV. Několik pořadů bylo věnováno Opavě či opavským umělcům a nadšencům. Vzpomínka na básníka Petra Bezruče, výstava studentů opavského Institutu tvůrčí fotografie, výstava všímající si tajných znamení a poselství s názvem Opava – neviditelné město, literární večer mladých básníků a hudebníků, několik divadelních představení v podání místních amatérských souborů. Zajímavé zamyšlení a úvahy o smyslu práce a významu volného času nabídla přednáška Jiřího Siostronka s názvem Znepokojivé mýty o práci a volném čase.

V rámci letošního ročníku oslavila své pětadvacetiny opavská hudební legenda tónově rozčuchaná light-folková kapela Děsně fajn. Na oslavu výročí přijel Petr Čtvrtníček, písničkář Jiří Dědeček, Ing. Ivo Pošvatka, žánrově spřízněné Sestry Medvědy a Duo Krása.

---

¹²¹ Hláška, č. 7, 7/2008, str. 8.

Ve festivalové nabídce bylo 18 divadelních představení, 7 filmových projekcí, 12 výstav, 8 literárních pořadů, 9 koncertů a několik dalších přednášek, besed a jiných pořadů. Mimo to ji provázela řada doprovodných akcí, které se konaly na Dolním náměstí.

Cena Petra Bezruče

Cenu Petra Bezruče, kterou každé dva roky uděluje město opavským rodákům za umělecké a kulturní počiny, letos získala Iva Mrázková.

Opavská rodačka Iva Mrázková se věnuje malbě, kresbě, grafice, ručním tkaninám a monumentálním sochám. Její práce najdeme například v Muzeu moderního umění v Monaku, v královské knihovně v Bruselu, v lucemburském Muzeu národní historie, ale i v mnoha velvyslanectvích, ve velkých bankovních domech či velkých firmách.

Má za sebou desítky samostatných i kolektivních výstav (Paříž, Praha, Berlín, Katovice, Štrasburk, Nové Mexiko aj.). Obrovský ohlas a společenské uznání si získalo její dílo – replika slavnostního sálu zámku Sierra Ernesta de Mansfelda, kterou zhlédl i španělský královský pár a lucemburský velkovévodský pár. Už dvacet let žije Iva Mrázková v Lucembursku. V posledních letech získala za svou výtvarnou tvorbu také významná ocenění, např. Cenu Franze Kafky (2005) nebo Cenu Evropské unie umění (2004). Společně s Katjou Rausch vydala na konci minulého roku knihu o slavných lucemburských ženách. Kniha se v Lucembursku stala jednou z nejprodávanějších.

Spolu se svým manželem Michalem Wittmannem, který vykonává čestnou funkci honorárního konzula v Lucembursku, se Iva Mrázková podílí na organizaci kulturních akcí mezi Českou republikou a Lucemburskem.¹²²

Mezinárodní varhanní soutěž

Od 11. do 25. října se město Opava opět stalo varhanní metropolí nejen naší republiky, ale snad i střední Evropy. Zdejší mezinárodní varhanní soutěž, která jednou za dva roky vítá hudební talenty z mnoha zemí, vstoupila do svého 16. ročníku.

Festivalová tradice započala již v roce 1978. Soutěž probíhá ve třech kategoriích a je otevřena mladým varhaníkům, a to jak amatérům, tak studentům,

---

¹²² Hláska, č. 8, 9/2009, str. 14.

kteří se připravují na svou interpretační kariéru na konzervatořích a vysokých uměleckých školách. V letošním roce se soutěže zúčastnili mladí lidé z České republiky, Polska, Slovenska, Rumunka, Ruska a Maďarska.

Soutěžní výkony jsme mohli slyšet v Domě kultury Petra Bezruče, v kostele sv. Ducha a v Konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie. Pro milovníky varhanní hudby byly připraveny tři mimořádné hudební akce. V pondělí 13. října se uskutečnil koncert nesoucí titul Pocta Petru Ebenovi. Představilo se na něm vynikající pěvecké těleso Schola Gregoriana Pragensis s uměleckým vedoucím Davidem Ebenem a varhaník Tomáš Thon. Ve středu 22. října na svém varhanním koncertu vystoupil předseda poroty III. kategorie Halgeir Schiager, který kromě díla z pera Ebena zahrál také norské skladatele. V sobotu 25. října si tak mohli opavští hudbymilovní obyvatelé poslechnout vítěze tří kategorií soutěže a být svědky slavnostního ocenění těch nejlepších. Všechny tyto tři koncerty se uskutečnily v Konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie. Pořadatelem soutěže bylo statutární město Opava za spoluúčasti Ministerstva kultury České republiky, Církevní konzervatoře v Opavě a Nadace Český hudební fond. Záštitu nad soutěží převzali hejtman Moravskoslezského kraje Evžen Tošenovský a primátor města Zbyněk Stanjura.

Vítězové XVI. ročníku Mezinárodní varhanní soutěže Petra Ebena:

I. kategorie (Prémie Nadace ČHF) – Věra Jelínková,

II. kategorie (Prémie Nadace ČHF) – Petra Kubalová,

III. kategorie a kategorie improvizace – Marek Kozák,

Prémie Nadace Českého hudebního fondu za nejlepší provedení skladby Petra Ebena – Laudes – Szabó Balázs.¹²³

Svatováclavský hudební festival

Svatováclavský hudební festival je jednou z nejvýznamnějších kulturně-společenských událostí Moravskoslezského kraje. Opava si tradičně vybírá nejvýznamnější a nejnáročnější umělecké projekty festivalu. Tentokrát to byla Missa votiva Jana Dismase Zelenky. Festival je ohraničen významnými dny české státnosti: začíná každoročně 28. září (svátek sv. Václava) a končí 28. října (Den vzniku samostatného československého státu).

---

¹²³ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 15.

Hlavním posláním festivalu je soustavná prezentace duchovní hudby především v sakrálních prostorách. Také pro letošní ročník bylo připraveno 33 koncertů, které zavítají do 21 měst a obcí našeho kraje. Po Bachových Matoušových pašijích v loňském roce a Mozartovu Requiem v roce 2006 jsme se opět setkali s velelídem hudebního světa. V pátek 17. října zazněl v kostele sv. Václava Missa votiva Jana Dismase Zelenky v podání Collegia 1704, Collegia Vocale 1704 a sólistů Hany Blažíkové, Stanislavy Michalcové, Markéty Cukrové, Tomáše Krále a Lisandy Abadie pod vedením dirigenta Václava Lukse.¹²⁴

Festival Den poezie

Autorská čtení, hudebně-povídáné pořady, literární prvotiny i novela už populárního spisovatele, to všechno nabídl festival Den poezie. Mezi nejznámější festivalová jména patřili Jan Burian či Michal Viewegh. Celorepublikový festival koordinuje pražské občanské sdružení Společnost poezie a letos se koná už podesáté. Akce souvisí s výročím narození zakladatele moderního českého básnictví Karla Hynka Máchy a letos se jí účastní čtyři desítky měst. Tento rok poprvé nechyběla ani Opava. Organizace festivalu ve městě se ujala Opavská kulturní organizace. V průběhu listopadu se v rámci místního programu uskutečnily čtyři akce, které proběhly v Café Evžen. Festival začal v sobotu prvního listopadu opavskou básničkou Gabrielou Kubovou, jejíž sbírka erotické poezie Záznamy intimity si odbyla svůj opavský křest jen čtyři dny po křtu pražském. Knihu představila svou osobitou recitací známá herečka Anna Polívková v doprovodu tria špičkových jazzových muzikantů.

Další osobností byl písničkář, textař, básník a moderátor Jan Burian. Jeho hudební pořad Dívčí válka je cyklem písní ze stejnojmenného alba z roku 2006. Vystoupení se konalo ve středu 12. listopadu. O den později se na svém moravském turné v Opavě zastavili Martin Reiner a Michal Viewegh. Závěr festivalu byl v režii nakladatelství Perplex. Literární večer v sobotu 29. listopadu představil novou knihu Jana Kunzeho, básnickou sbírku Dekadent dezert, v níž se autor inspiroval životem ve městě a jeho poněkud drsnější poetikou.¹²⁵

---

¹²⁴ tamtéž

¹²⁵ Hláska, č. 10, 11/2008.

Památky

Rekonstrukce dominikánského kláštera

Středisko uměleckých aktivit s důrazem na výtvarné umění, taková je představa městské Opavské kulturní organizace (OKO), jak by měl být v dalších letech využíván bývalý dominikánský klášter na Pekařské ulici.

Příprava rekonstrukce a dalšího využití Domu umění navazuje na nedávnou konzervaci kostela sv. Václava. V návrhu je rekonstrukce galerie, úprava dnes nevyužívaného přízemí a podkroví pro potřebu galerie, vstupu do objektu a úprava atria. Zároveň by zde měla i nadále působit umělecká škola.

OKO navrhuje několik zásadních opatření. Prosazuje důkladnou rekonstrukci přízemní části celého komplexu. Kromě zásadní přestavby vchodu do důstojnější podoby, by měla být v přízemí vybudována šatna pro návštěvníky kostela či galerie, návštěvnická recepce a zázemí pro umělce. Refektář by měl sloužit jako společenský sál. Provoz restauračního zařízení by měl být výrazněji oddělen od provozu umělecké části. Bývalý ambit s rajským dvorem by byl po rekonstrukci kultivovaným víceúčelovým prostorem. Byl by to výstavní a společenský sál a současně přirozené předsálí kostela. V rámci modernizace galerie by byl zachován její styl ze 70. let minulého století. Galerie by se měla doplnit o expoziční osvětlení, stínění, zvlhčovače upravující klima ve výstavních prostorách, výstavní fundus a další standardní výbavu.

Prostory pro uměleckou školu, kterou navštěvuje více než 400 dětí, by zůstaly zachovány. V dalším patře budovy – v podkroví – by vznikly nové ateliéry a výstavní plochy, které by se mohly využívat pro umělecké workshopy a výstavy ZUŠ či střední školy umění a průmyslové. Kostel sv. Václava navrholo OKO doplnit ještě o výstavní fundus. Také by měla být připravena stálá expozice o historii kostela a dominikánské kaple. Návrhy vycházejí ze studie pražských architektů Mikuláše Hulce a Daniela Špičky. Tito architekti jsou zároveň autoři návrhu nedávné konzervace kostela sv. Václava, za který dostali ocenění v soutěži Český interiér 2007.¹²⁶

Svatby ve Václavovi

Čím dál tím větší je zájem o uspořádání svatebního obřadu v odsvěceném kostele sv. Václava. Jedná se o restaurované prostory kdysi jednoho z nejkrásnějších

---

¹²⁶ Hláška, č. 2, 2/2008, str. 7.

a největších dominikánských chrámů v zemi. Například v květnu – navzdory varujícímu rčení – přilákaly jedinečné prostory kostela svou první pravou motorkářskou svatbu. Poprvé jeden z párů využil možnosti nechat se oddat na otevřeném prostranství: v bývalé klášterní zahradě za kostelem sv. Václava. Termíny svateb je možno dohodnout na opavské matrice. Začátky obřadů jsou možné vždy v celou hodinu, první začínají v 9 hodin, poslední ve 12 hodin. Kostel i zahradu si snoubenci mohou ještě před obřadem prohlédnout.¹²⁷

---

¹²⁷ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 6.

Osobnosti opavské kultury

Blanka Valchářová

Napadlo ji, že zkusí odnaučit kouřit kamaráda. Jak? Namalovala mu velké, více než metrové plátno, na kterém jsou obrovské nedopalky cigaret. Cigaretové vajgly obřích rozměrů působí plasticky, reálně, a co je důležité: stísněně a nepříjemně. Pro malířku a restaurátorku Blanku Valchářovou (40) je malování způsob, jak dát najevo své myšlenky, pocity a jak přesvědčovat. „Malba je mimořádně vhodným prostředkem pro prezentaci napětí,“ říká.

V roce 2005 připravili v Ljubljani Slovinci rozsáhlou výstavu jednoho ze svých největších umělců národní historie – France Kavčiče. Na hlavním výstavním plakátě se skvěl nápis Opava a jméno Blanka Valchářová. Blanka Valchářová pro výstavu zrestaurovala dva Kavčičovy obrazy. Slovinci je našli při úporném celoevropském pátrání po mistrových dílech na zámku ve Velkých Losinách. Fotografie jednoho z nich se stala hlavním plakátem výstavy. Malířství a restaurátorství jsou pro Blanku dva hlavní směry její práce.

Jméno Blanky Valchářové je na Opavsku známé především v souvislosti s malováním portrétů opavských starostů a primátorů. Její práce je však daleko obsáhlejší, bohatší a zahrnuje jak tvůrčí malířský proces, tak restaurátorství.

Když jí bylo deset let, přestěhovala se s rodiči z rodného Nového Jičína do Opavy. Začala chodit na hodiny výtvarné výchovy k opavské legendě Miloši Kačírkovi, který ji pak nasměroval na studia do Prahy. V Praze strávila dvanáct let. Vystudovala restaurátorství a poté malířství. Do Opavy se – alespoň sezónně – začala vracet před sedmi lety.

Malířská témata hledá v hmatatelném a blízkém okolí. Rozbité sklo, rozsypaná čočka, perly, výrazné tváře charakterizující přítomnou dobu. Její obraz svatebních šatů skončil ve sbírce jednoho z nejvýznamnějších českých šlechtických rodů. Malby jsou fotorealistické, ale oproti fotografii je v nich viditelně navíc to, co malba umožňuje přidat. Především poselství, které do obrazů vkládá tak, aby nebylo přímo vyřčené, a přesto bylo sdělné. Ráda pracuje s velkými formáty. Na akademii jí říkali, že to, co maluje, je krajní poloha spektra současného výtvarného umění. Tou opačnou polohou je umělecká zkratka – myšlenka, která se dá stěží zachytit. „Maluji ty věci, které mě obklopují. Kdybych žila v baroku, malovala bych krinolíny, v 19. století

parastroje. Maluji věci, které jdou kolem mě a oslovují mě," říká Blanka Valchářová. Když vybírá kompozici, důkladně zkoumá a promýšlí obraz. Má bohatý rejstřík technických postupů. Naučila se je díky své druhé profesi – restaurátorství. Dobrá znalost technik, schopnost rozpoznat je na cizích malbách a dovednost je přiměřeně použít jí pomáhají v tom, aby byly její obrazy působivé, prostorové.

V rámci restaurátorské práce letos například pracovala na velké nástěnné malbě od Josefa Ignáce Setlera z 18. století, která je v šenovském kostele. Mezi její známé dřívější práce pak patří třeba vlámskými vlivy poznamenaná Hlučinská deska z 16. století – jednoho z nejhodnotnějších děl v tomto regionu. V minulosti restaurovala několik rozměrných oltářních pláten, oltářních kompletů a závěsných obrazů od nejstarší doby až po současnost. Pracuje pro zámky, muzea, ale i pro Národní galerii v Praze.

„Charakteristickým rysem tvorby Blanky Valchářové je smysl pro monumentální čistou formu a smysl pro význam detailu. Takový postoj překračuje rámeček chladného přístupu hyperrealistů,“ napsal o ní profesor Zdeněk Beran do profilového katalogu českých hyperrealistů. „Valchářová dovede objevit nenápadnou skutečnost a vdechnout jí naléhavost hodnou renesančních a barokních mistrů.“

Když se v Praze na Akademii výtvarných umění hovořilo o tom, zda-li by se restaurátoři měli nebo neměli učit malbě, bylo jméno Blanky Valchářové jedním z přesvědčivých argumentů, proč by se výuka měla zachovat. Její činnost byla totiž oceněna mezioborovou Hlavkovou cenou a stipendiem manželů Jelínkových ze Švýcarska. Čtyřicetiletá restaurátorka a malířka dnes patří jednak ke zkušeným restaurátorkám a jednak k nepřehlédnutelným osobnostem českého malířského hyperrealismu. Její díla figurují v katalogích vedle takových veličin, jakými jsou Teodor Pištěk či Zdeněk Beran.¹²⁸

Jindřich Štreit

Jen málokterý fotograf podává tak silnou zprávu o našem společenství, naší lásce, práci. Jeho snímky jsou krásné, ať už vypovídají o bolesti nebo radosti, přímočarých nebo jemných emocích, ať zachytily komické či vážné situace. Jméno Jindřicha Štreita jsme za posledních osm let mohli najít ve více než čtyřech tisících novinových článcích. Před rokem a půl mu udělil prezident Medaili za zásluhy v oblasti kultury a umění.

---

¹²⁸ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 12.

Štreit fotí především kinofilmovou Leovou nebo Ikonem, především na černobílý film s velkým dynamickým rozsahem a snímky si sám vyvolává v temné komoře. Loni připravil jednašedesátiletý Jindřich Štreit velkou retrospektivní výstavu, která pokrývala jeho tvůrčí období od roku 1965 do roku 2005. Výstavu představil nejdříve v Opavě, poté v Praze v prestižním Domu U Kameného zvonu na Staroměstském náměstí. V současné době ji budou hostit České Budějovice. Jeho kalendář snímků z regionu se stal městským kalendářem pro letošní rok. V letošním roce připravoval „Jindřich ze Sovince“ novou výstavu. V rámci festivalu Další břehy, který byl věnován japonské kultuře, přestavil zhruba 70 doposud nepublikovaných snímků, které nafotil během tříměsíčního pobytu v japonské vesničce Akagi.

Jindřich Štreit se narodil v září 1946. Vystudoval Pedagogickou fakultu UP a Školu výtvarné fotografie v Brně. Pracoval jako učitel a ředitel školy. V době komunismu byl čtyři měsíce ve vazbě a dostal dvouroční podmínku za to, co fotografoval. Poté pracoval na státním statku. Dnes pracuje jako pedagog Institutu tvůrčí fotografie (ITF) v Opavě a jako fotograf na volné noze. Je ženatý, má jednu dceru (ta žije v Portugalsku a je slavná flétnistka). Na počátku kariéry se věnoval fotografii jako umění. Poté, co absolvoval v Polsku dvousetkilometrovou pouť, se jeho vnitřní kompas zaměřil k jinému cíli. Jeho kolekce vycházející z vesnice, jeho kolekce o těžké práci a o sociálních problémech jsou světově uznávané a patří ke špičce v oboru. V současné době pracuje na několika projektech najednou, převážně ze sociální oblasti. Věnuje se těžké práci v továrnách, psychiatrické léčebně, se svými studenty dokončil cyklus Opava na prahu třetího tisíciletí.

Jindřich Štreit očima Tomáše Pospěcha, pedagoga ITF v Opavě. Jindřich Štreit na sebe výrazně upozornil v osmdesátých letech dvacátého století, kdy vytvořil ojedinělý soubor fotografií o vesnicích svého kraje. Přitom se bohužel stal asi jediným českým fotografem, který byl vězněn za svou dokumentární tvorbu, a to nejen za snímky, které vystavil, ale také za negativy, které mu byly zabaveny při domovní prohlídce. Mezi léty 1978–1991 zachytil vesnici doby reálného socialismu, bývalé Sudety, kde po druhé světové válce odsunutě německé obyvatelstvo nahradili lidé, přistěhovaní z různých částí republiky a se zpřetrhanými vztahy k tradicím a někdy bez hlubšího vztahu k novému domovu. Nejvlastnějším tématem jeho snímků jsou mezilidské vztahy, intimita a každodennost života, který je ovšem někdy absurdní nebo pitoreskní. Důrazem na výrazné lidské typy a rázovité postavy nám připomíná podmanivý svět děl Bohumila Hrabala, se kterým Jindřich ze Sovince sdílí i společnou

poetiku, vliv surrealismu, obdiv k prosté existenci a potřebu hledání krásy člověka i přes drsnou slupku a ušpiněný vaťák.

Zdalo se, že listopadová revoluce v roce 1989 bude pro Jindřicha Štreita velkou satisfakcí a příliš změni téma jeho zájmu. Snad se i zdálo, že nebude mít co fotografovat. Přesto opak je pravdou. Za hektičností jeho tvorby posledních let zůstávají bruntálské a olomoucké vesnice významnou, přesto však jen dílčí součástí široce se rozvíjejícího díla. Svou vesnici objevuje nově na Slovensku, ve Francii, Velké Británii, Německu, Rakousku, Maďarsku, Rusku i Japonsku, ale pravidelně se vrací i do obcí Bruntálska a Olomoucka.

Objevuje však také další výrazná témata – svět těžké a manuální práce nebo sociální témata společností vymezených komunit. Zachytil lidi pracující v dolech, hutích, těžkém průmyslu, a to na snímcích vydaných v publikacích Lidé ledkových dolů (1998), Lidé třineckých železáren (2000) a v nejnovějším uzavřeném projektu Horníci z Petrosanu (2005). Ve svém snad nejvystavovanějším souboru devadesátých let, Cestě ke svobodě (1996–1999), podal komplexní výpověď o příjemnostech i pekle závislosti. Na snímcích starých lidí, mentálně i fyzicky handicapovaných, drogově závislých, emigrantů, vězňů či různých náboženských pospolitostí v sobě Jindřich Štreit nezapře bytostně humanistického fotografa.¹²⁹

Ivana Kleinová

Vyvýšené pódium se třemi schody. Na pódiu zpívá pár desítek holek a desítka kluků. Hlasy se proplétají, skladba zní velmi dobře.

Už patnáct let vede Ivana Kleinová jeden z nejlepších dětských pěveckých sborů v České republice – Domino. Vede sbor, který se vymyká klasickým žánrovým škatulkám, jeho koncerty patří ke skutečně vyhledávaným a má dobré jméno i v cizině, naposledy vystupovali například v Izraeli. Dominu tam aplaudovali ve stoje a velvyslanectví pak poslalo městu za vystoupení sboru gratulaci a poděkování.

Ivanu Kleinovou dnes provází dobrá pověst sbormistryně, která dovedla své sbory k významným úspěchům na soutěžích, získala s nimi uznání na řadě festivalů. Je členkou celorepublikové rady sbormistrů a předminulé léto vedla seminář pro sbormistry z celého Česka.

---

¹²⁹ Hláska, č. 4, 4/2008, str. 12.

Ivana Kleinová nebudovala Domino jen jako prostý pěvecký sbor. „Moje krédo je prostřednictvím sborového zpěvu rozvíjet osobnost každého zpěváka a na koncertních turné poznávat svět,“ říká. Děti zpívají asi v 16 jazycích, s Klubem Domino (Středisko volného času Opava) jezdí po Evropě, poznávají země, ve kterých zpívají. Přebývají u rodin, nikoli v hotelích. To, co se dnes dostává do moderních školních osnov – cestování jakožto způsob poznávání světa, praktikuje Domino už patnáct let. A je tady ještě jeden aspekt: sbor má přímou a častou možnost se přátelsky konfrontovat s dobrými zahraničními sbory. A mimochodem – z těchto srovnání vychází velmi dobře.

Společné zpívání chytlo Ivanu Kleinovou už v dětství. „K hudbě mě přivedli rodiče. Nezapomenu na dlouhé cesty autem za naší babičkou do Hradce Králové, které jsme celé prozpívali,“ říká. „Ke sborovému zpěvu mne přivedla Zdeňka Odstrčilová, která vedla sbor na Střední pedagogické škole v Krnově, kde jsem studovala. Se svoji sestrou Alenou jsme vedly už od prvního ročníku sbor dětí mateřských škol. Na vysoké škole v Ostravě jsem začala zpívat ve Vysokoškolském sboru PdF Ostrava, získala jsem tam zkušenosti s organizováním koncertů a turné a také jsem se stala druhou sbormistryní. Mým učitelem a vzorem byl, a stále je, profesor Lumír Pivovarský,“ popisuje svou cestu sborovým zpěvem. Poté, co vystudovala češtinu a hudební výchovu, začala učit na Střední pedagogické škole v Krnově. Po roce odešla na mateřskou dovolenou a pak nastoupila k pěveckému sboru Červený květ, který po několika letech přivedla k vítězství v celorepublikové soutěži v Olomouci. Po další mateřské převzala na Základní škole Ili Hurníka mladší dětský sbor Cvrčci a založila na něj navazující Domino a přípravný sbor Sluníčka.

Sbor Domino vydal několik alb, to poslední v září 2007 s názvem Souznění 2007. Na albu zpívají skladby a písně, které je naučili nebo pro ně složili významní sbormistři – Bob Chilcott z Anglie, Elisenda Carrasco z Katalánska nebo Naomi Faran z Izraele. Jsou to jejich přátelé a přijeli osobně pokřtít toto CD. Jejich repertoár je široký. Vedle úprav lidových písní zpívají skladby soudobých českých autorů (I. Hurníka, A. Tučapského, P. Kočí), v repertoáru jsou skladby, které se naučili na workshopech na evropských festivalech. Často spojují písně s pohybem a změnou postavení sboru. Když je řeč o sboru, vždycky připomíná, že na jeho dobrém jméně má velký podíl i její bývalý žák, nyní vynikající klavírista a dirigent Jakub Žídek, sborová manažerka Eva Petrášová a tým úžasných nadšenců.

Kromě sborového zpěvu se Ivana Kleinová ještě věnuje ráda cizím jazykům, učí angličtinu a španělštinu. Ve své volném čase ráda pracuje na zahradě a vaří. „Vaření je pro mě tvůrčí dílna a obrovská relaxace. Vždycky si z cest přivážím nějaký recept, a když přijde nějaký dirigent k nám, požádáme ho, aby nám uvařil nějaké jídlo,“ říká.

Ivana Kleinová má dvě sestry. Dana Bosáková je hobojistkou v ostravském Divadle A. Dvořáka. Druhá sestra, dvojče, výtvarnice Alena Zupková, je zástupkyní ředitele ZUŠ v Háji ve Slezsku. Dvojčata občas spojí své síly a turné pěveckého sboru Domino pak provází výtvarná výstava dětských prací. S manželem Jiřím má dvě děti – Denisu (21) a Vojtěcha (15).¹³⁰

Karel Müller

Patří k největším českým expertům na heraldiku. Už téměř dvacet let stojí v čele jedné z nejvýznamnějších českých archivních institucí – Zemského archivu v Opavě. S nadsázkou o sobě říká, že je „Slezanem z povolání“. Letos oslavil Karel Müller padesáté narozeniny.

Vede archiv, který je třetí nejstarší v republice a současně třetí největší z hlediska množství uložených materiálů. Do tohoto archivního panství patří i deset okresních archivů Moravskoslezského a Olomouckého kraje, které musí pravidelně objíždět. K tomu vyučuje na univerzitě v Olomouci a v Opavě, je jedním ze šesti expertů podvýboru pro heraldiku a vexilologii Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, pravidelně publikuje v různých odborných sbornících a časopisech. A to nepočítáme členství v řadě dalších vědeckých a redakčních radách a fakt, že na starosti má metodické řízení ještě dalších archivů například vysokých škol nebo velkých průmyslových podniků.

Jak takový nápor spojený s téměř neustálým cestováním zvládá? „Zvládám to, protože mě to baví. A to i po těch dlouhých letech. Dělán to už nějakou dobu, tak v tom trochu umím chodit,“ říká.

Jen jedenkrát v životě se věnoval jiné profesi než historii a archivnictví. V době povinné vojenské služby pracoval jako „lapiduch“ u civilní obrany v Bučovicích. Od té doby

---

¹³⁰ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 12.

je jeho pracovní kariéra těsně spojena už jen s archiváliemi, pečetěmi, erby a lidmi, které zajímá historie.

V rámci historické vědy se věnuje hlavně vývoji heraldiky a sfragistiky (nauka o pečetích). Když učí studenty, snaží se učit přímo v archivu, aby jim mohl vše bezprostředně ukázat. Nechce být odkázán na učebnu a nanejvýš promítat na plátno.

V jeho případě nejde jen o bádání v archivních katakombách, ale i o aktuální práci. Jako parlamentní expert se zabýval od roku 1991 více než třemi tisícovkami soudobých návrhů na vlajky či znaky obcí a měst. „Je to každodenní boj o jejich podobu. Vycházíme z toho, že základní je přání obce a my je chceme směřovat k tomu, aby výsledek odpovídal mezinárodním heraldickým zásadám. Je dobré, když je i esteticky pěkný a když má vazbu na historickou symboliku. Nejcennější je však dlouhodobá kontinuita. Nejsem příznivcem moderních log,“ konstatuje.

Mezi zajímavé heraldické paradoxy, které řešil, patří třeba Kopřivnice. Město Kopřivnice mělo (a má) ve znaku automobil Prezident a uvažovalo o změně. Automobil Prezident porušoval heraldická pravidla, protože jde o konkrétní předmět. „Ale když chtělo město znak změnit, tak jsem byl proti, protože auto bylo ve znaku už dlouho, a právě ta dlouhověkost na něm začala být cenná,“ vysvětluje.

Ten, koho zajímá komunální heraldika, najde bohatou databázi téměř tří a půl tisíce obcí na webu. Každý si tam může najít vyobrazení znaku, vlajky i jejich popis.

Archivní svět nyní prožívá velký přelom. Je doba digitalizace dat, mění se způsoby, jak spolu lidé mluví, jak si píší. Je snadné uložit do spisů dopis, je těžké přidat do archivu SMS nebo e-mail. Existuje obrovské množství elektronických formátů, způsobů zaznamenávání textu či videa a je těžké předvídat, jestli dokument psaný ve Wordu bude možné přečíst z datových záznamů za padesát let. Proto se začíná připravovat vznik národního digitálního archivu, který by se správě elektronických dat a jejich udržování věnoval. „Digitálům zatím nevěříme. Dělají se digitální kopie archiválií, které usnadní studium, ale jinak se snažíme jít konzervativní cestou záznamů na mikrofilm, který je trvanlivější,“ vysvětluje.

Mezi nejvyhledávanější archivní materiály dlouhodobě patří matriky. Lidé pátrají po předcích, sestavují rodokmeny. „Snažíme se tomuto zájmu vyjít vstříc tím, že digitalizujeme matriky, a to tak, abychom nejpozději v roce 2010 měli všechny

matriky z našeho archivu přístupny na internetu," říká. Samozřejmě, že v rámci zákona půjde jen o takzvané mrtvé matriky, tedy zápisy zhruba do roku 1900. Badatelé pak budou moci na počítačích rychleji a jednodušeji prohledat prameny.

Karel Müller ale není do archivu a historie ponořen čtyřicet hodin denně. O víkendech jezdí do Koryčan a věnuje se s manželkou a dvěma dcerami statku, který vlastní po předcích.

Ač narozen v Ostravě, pracovně často na cestách a o víkendech na statku v Koryčanech, netají se hlubokým vztahem ke Slezsku. Jeho vztah k této zemi je opravdu silný. Už jen z titulu svého úřadu, navazuje na odkaz svých předchůdců, kteří archiv budovali jako archiv slezské země. Cítí to jako povinnost a odpovědnost k předkům i archiváliím. To je hlavní smysl jeho práce. Budoucnost vidí spíš evropsky, je Evropan, ale tohle je závazek k tradicím. Nebojí se, že třeba za padesát let už jen málokdo bude vědět, co bylo nebo co je Slezsko.¹³¹

---

¹³¹ Hláska, č. 11, 12/2008, str. 12.

Cestovní ruch

Propagace Opavského Slezska na Regiontouru

V lednu se v Brně po sedmnácté konal největší středoevropský veletrh cestovního ruchu s důrazem na turistické možnosti v regionech České republiky – Regiontour 2008. Více než 36 000 návštěvníků se během čtyř dnů mělo možnost seznámit s nabídkou historických památek, přírodních krás i jiných možností strávení volného času. Na veletrhu se návštěvníkům předvedla i Opava. Region Opavské Slezsko se veletrhu zúčastnil v rámci stánku Moravskoslezského kraje. Návštěvníkům bylo představeno město Opava a jeho okolí. Největší zájem byl o možnosti cykloturistiky a nabídku volnočasových aktivit spojených s průvodcovskými službami. V doprovodném programu se představil Univerzitní klub Slezské univerzity a Slezské divadlo. Studentský klub prezentoval především vyjížďky na in-line bruslích noční Opavou (Blade nights). Také tance na bruslích či rychlý přesun na skákacích botách budily pozornost návštěvníků veletržní haly. Se zájmem se setkal i vynikající průřez činností Slezského divadla, a to přes operetu, balet i operu.¹³²

---

¹³² Hláska, č. 2, 2/2008, str. 14.

Publikační činnost

Historie Matice opavské

Matice slezská ve spolupráci se statutárním městem Opava vydala na počátku dubna knihu „Matice opavská. Spolek, osobnosti a národní snahy ve Slezsku 1877–1948“. Její autorka, opavská historička Jaromíra Knapíková, tak na základě svého desetiletého studia předkládá veřejnosti první ucelený pohled na dějiny spolku, který zprvu sdružoval jen několik málo česky cítících intelektuálů, až se časem rozrostl v instituci výrazně obohacující českou společnost a kulturu ve Slezsku. Knapíková mapuje pestrou paletu matičních akvizic a osudy významných matičních činovníků, přičemž vychází i z dosud neznámých či nepublikovaných pramenů. Kniha zároveň připomíná loňské 130. výročí vzniku Matice opavské a letošní 60. výročí jejího nuceného zániku. Text doprovází řada dobových fotografií, četné přílohy a místní i jmenný rejstřík.¹³³

Ludmila Hořká – „Hořký život – hořké jméno“

Portrét spisovatelky Ludmily Hořké zpracovala Drahomíra Vlašínová a vydala Matice slezská v edici Osobnosti Slezska. „Říkali o ní, že pro Slezsko a jeho poznání svým rázovitým prozaickým dílem vykonala tolik, co Petr Bezruč svou poezií. S knížkami Ludmily Hořké v ruce se dá procházet krajinou, stoupnout si třeba na most přes řeku Opavu mezi Kravařemi a Dvořiskem a nechat se unášet představami, jak tady kdysi stála celnice, vedla hranice mezi dvěma císařstvími a řeka byla pravým rájem pro pašeráky.¹³⁴

Stolní hra o Opavě

Velkou stolní deskovou hru, která hráče zábavnou formou seznámí s historií Opavy a její současnou podobou, vydala na konci roku opavská radnice. Hra kombinuje známé a prověřené herní prvky, v některých ohledech připomíná Člověče, nezlob se. Hru o bílé Opavě vydalo město v rámci projektu „Opavské Slezsko – 3 v 1“. Byla připravena ve čtyřech jazykových mutacích (česká, polská, německá a anglická) a v nákladu 500 kusů. Na distribuci především na zahraničních veletrzích cestovního ruchu se podílel také Destinační management Moravskoslezský, o. p. s. Hra je určena především pro reprezentační účely města. Vydání hry bylo totiž ve velké míře spolufinancováno Evropskou unií a Moravskoslezským krajem, a tak je podle smlouvy

---

¹³³ Výroční zpráva Matice slezské za rok 2008.

¹³⁴ tamtéž

hra neprodejná. Zájemci ji mohli získat jako dárek při nákupu v Městském informačním centru, pokud si v centru vybrali zboží nejméně za 500 korun.¹³⁵

Představení Opavy na novém DVD

Letecké záběry Opavy a dalších měst v okolí, pestrý přehled zdejších architektonických a kulturních památek, turistické zajímavosti, tipy na vycházky a sportovní vyžití, to je ve zkratce nový DVD film s názvem Opavské Slezsko, který město Opava vydalo v rámci projektu „Opavské Slezsko – 3 v 1“. Film je určen především zahraničním turistům, a proto je také zpracován v polské, anglické, německé, francouzské, španělské a ruské jazykové mutaci. Film je průvodcem jak po historii a pamětihodnostech Opavy a okolí, tak po současném dění a turistických možnostech. Nabízí krátké a čerstvé prostřihy z řady známých kulturních akcí a festivalů. Každá z kapitol je uvedena krátkou divadelní scénkou. Město vydalo tisícovku DVD nosičů. Film vyrobila společnost Korona Media, s. r. o. Akce byla spolufinancována Evropskou unií a Moravskoslezským krajem. Z tohoto důvodu je dílo neprodejná, ale je možné ho získat v Městském informačním centru při nákupu nad 300 Kč. Na distribuci především na zahraničních veletrzích cestovního ruchu se podílel Destinační management Moravskoslezský, o. p. s.¹³⁶

Audioprůvodce

Městské informační centrum nabízí novou službu: individuální prohlídku centra města s výkladem, a to prostřednictvím audioprůvodce. Tento způsob prohlídek patří mezi turisticky nejoblíbenější. Zájemce o procházku městem dostane v centru přístroj se zvukovými nahrávkami komentujícími jednotlivá zajímavá místa prohlídky. Díky jednoduchému ovládní si lidé mohou sami vybrat, v jakém pořadí jednotlivá místa navštíví. Celá procházka s plným komentářem zabere asi hodinu. Součástí služby je rovněž zapůjčení orientační mapky se zaznačenou prohlídkovou trasou. Průvodcovský výklad je k dispozici v následujících jazykových mutacích: čeština, angličtina, němčina, polština, francouzština, španělština a ruština. Zapůjčení audioprůvodce je zcela zdarma. Při zápůjčce je pouze nutné složit vratnou kauci ve výši 100 Kč za 1 kus vypůjčeného zařízení. Informační centrum má k dispozici 8 kusů audioprůvodce. Tento projekt byl spolufinancován z prostředků Moravskoslezského kraje, strukturálních fondů EU prostřednictvím ROP.¹³⁷

---

¹³⁵ Hláška, č. 1, 1/2008, str. 7.

¹³⁶ Hláška, č. 3, 3/2008, str. 5.

¹³⁷ Hláška, č. 2, 2/2008, str. 15.

Opevnění a vojenská posádka

Město Opava vydalo novou reprezentační brožuru o opevnění a vojenské posádce v Opavě. Text byl doplněn tematickými fotografiemi. Publikace je k dostání ve čtyřech jazykových mutacích – české, polské, německé a anglické v Městském informačním centru za cenu 50 Kč.¹³⁸

Hláska získala cenu v soutěži Zlatý středník

Měsíčník Hláska skončil na čtvrtém místě v odborné celostátní žurnalistické soutěži Zlatý středník 2007 a získal ocenění TOP RATED, tedy ocenění za vysokou profesionální úroveň. Časopis, který vydává město Opava, nenašel žádného přemohitele z řad jiných městských či krajských časopisů a novin. Hlásku předstihla Česká filharmonie s časopisem Rudolfinum Revue, České vysoké učení technické v Praze s časopisem TecniCall a společnost Asekol. Soutěž Zlatý středník hodnotí a oceňuje firemní periodické a neperiodické publikace určené k reprezentaci společnosti či prezentaci výrobků a služeb vůči zákazníkům, obchodním partnerům nebo zaměstnancům. Soutěž vyhlašuje PR klub. Hláska soutěžila v kategorii Nejlepší časopis státní, veřejné a neziskové sféry.¹³⁹

Nová publikace Voda v krajině Opavska

Tato publikace představuje významné vodní prvky. Opavě se podařilo získat dotaci na vydání zajímavé přírodovědecké publikace. V rámci programu „Podpora aktivit v oblasti životního prostředí“ schválilo zastupitelstvo Moravskoslezského kraje 140tisícovou dotaci na projekt „Voda v krajině Opavska“. Cílem tohoto projektu je vydání publikace, jejímž obsahem je představení významných vodních prvků v opavské krajině a osvětlení významu vody jako důležité součásti životního prostředí. Publikace poskytne zájemcům přehled o významných vodních tocích, vodních nádržích (přehradách, rybnících, zatopených opuštěných lomech apod.), podzemních vodách a mokřadech, které se nacházejí na území okresu Opava. Čtenářům budou nabídnuty nejen fotografie rostlin a živočichů, nacházejících se běžně ve vodách a jejich blízkém okolí, ale i seznam chráněných druhů živočichů a rostlin spojených s vodním prostředím. Publikace bude v pořadí již pátou, která se bude zabývat přírodovědně zajímavými místy v okrese Opava.¹⁴⁰

Tisky vydané statutárním Městem Opava:

---

¹³⁸ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 7.

¹³⁹ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 4.

¹⁴⁰ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 6.

Opava – bílá perla Slezska, něco mezi knihou a letáčkem, určeno hlavně pro distribuci v Městském informačním centru. Byla vydána v české, anglické, polské a německé mutaci.

Od arboreta k arboretu – soubor letáčků včetně mapy v plastovém obalu. Letáčky jsou o ratibořském arboretu a arboretu v Novém Dvoře u Opavy, dále pak Naučné stezky ekologická a dendrologická, letáček Historie a vojenské památky, letáček Biokoridor, letáček Hydrometeorologická stanice a Slezská geofyzikální laboratoř v Ratiboři, letáček Vědecké pracoviště pro udržení biorozmanitosti Horního Slezska v Ratiboři, Historie a příroda pohraniční oblasti a Model sluneční soustavy.

Hláška – pojednává o historii městské Hlásky.

Město Opava – Historické památky, dotisk české verze vybraných historických památek města Opavy.

Strategický plán ekonomického a územního rozvoje Statutárního města Opavy pro rok 2007 až 2020.

Průvodce Opavou – dotisk české verze.

Toulky Opavskem – image prospekt s CD.

Katalog sociálních a souvisejících služeb – na území města Opavy.

Arnošt Rychlý a jeho bezručovské inspirace – kniha Karla Boženka je věnována této významné hudební osobnosti. Součástí knihy je i CD s nahrávkami hudby Arnošta Rychlého.

Bulletiny k Bezručově Opavě a k Festivalu Další břehy.

Stojící česko-polský kalendář.

V roce 2008 vyšla dvě čísla **Vlastivědných listů**, které vydává Matice slezská, a velká část příspěvků je věnována Opavě.

SPORT A TĚLOVÝCHOVA

Království velehor očima opavského horolezce

Opavský horolezec Kamil Bortel v průběhu ledna několikrát vyprávěl o cestách do Himaláje a Karakorumu. Kromě toho vystavoval na začátku nového roku fotografie ze svých velkých horolezeckých expedic. Kamil Bortel sestavil kolekci fotografií z pěti výprav do výšek od 6 až do 8,5 tisíc metrů (Island Peak, Broad Peak, Shisha Pangma, Dhaulagiri, K2). Výstava se konala v knihovně Petra Bezruče od 8. ledna.¹⁴¹

Cyklokrosové medaile pro Opavu

Matěj Lasák z oddílu TJ Sundance vybojoval pro Opavu historicky první medaili v národním poháru v cyklokrosu. Na 14 kilometrové trati se tento nadějný kadet probojoval do tříčlenné vedoucí skupiny a od startu do cíle sváděl boj o cenné kovy. Nakonec dojel třetí, o lepší výsledek jej asi připravila viróza, se kterou se na závodech potýkal. V celoročním hodnocení jednotlivců obsadil Matěj Lasák 2. místo. Na 23. místě skončil další opavský zástupce Petr Hampl.¹⁴²

Jakub Holuša vede světové tabulky

Mladý opavský běžec Jakub Holuša se na začátku roku dostal do společnosti nejlepších světových atletů. Hned v lednu předvedl běžecký výkon, který jej vynesl do čela letošních světových mužských tabulek. Ocenění i dobré sportovní výkony. Takový je začátek nového roku pro Jakuba Holušu. Běžec opavského Sokola se stal díky vítězství na juniorském mistrovství Evropy nejlepším českým juniorským atletem roku. V lednu jej pak ocenili ještě sportovní novináři v anketě Nejlepších sportovců ČR. V přímém přenosu České televize získal druhou příčku mezi všemi juniory ze všech sportovních disciplín. Při ocenění nejlepších v pražském hotelu Hilton jej porazil jen Ondřej Polívka, juniorský mistr světa v moderním pětiboji. Naopak za Kubou skončilo několik mistrů světa či Evropy, jako například na 3. místě Roman Koudelka,

---

¹⁴¹ Hláska, č. 1, 1/2008, str. 14.

¹⁴² tamtéž

juniorský mistr světa ve skocích na lyžích. Jakub velmi ostře vstoupil do nového roku svými výkony. Svěřenec trenéra Jana Škrabala navázal na loňské úspěchy hned při prvním letošním halovém startu. V běhu na 1 000 metrů porazil našeho nejlepšího běžce posledních let Michala Šnebergera a výkonem 2:20,49 minut se zařadil na 1. místo letošních světových tabulek v kategorii mužů.¹⁴³

Nejúspěšnější sportovci Opavska

Na konci února se ve Slezském divadle v Opavě konalo slavnostní předání cen nejúspěšnějším sportovcům z celého Opavska za rok 2007. Tentokrát do udílení cen výrazně zasáhly mladé talenty. Devatenáctiletý běžec Jakub Holuša získal prvenství v kategorii dospělých jednotlivců, osmnáctiletý fotbalista Libor Kozák dominoval juniorské kategorii. Oba sportovce loni zdobily výborné výkony. Jakub Holuša je několikanásobný mistr republiky a také mistr Evropy, Libor Kozák je jedním z nejobávanějších střelců II. fotbalové ligy, na konto si připsal dvě reprezentační branky a stáž v nejvyšší anglické lize. Při vyhlášení se ale ukázali i zkušení borci, kteří pomáhají svým opavským týmům nadprůměrnými tvůrčími a herními schopnostmi. Do desítky nejlepších vstoupili fotbalový záložník Milan Barteska a basketbalový lídr Petr Czudek. Cenu pro nejlepší tým získali opět volejbalisté, kteří zakončili loňskou extraligovou sezónu na třetí příčce. Trenérské pocty patřily atletickému kouči Janu Škrabalovi a cyklistickému matadorovi Jaroslavu Konečnému. Cenu pro nejlepšího sportovce s tělesným postižením získaly díky dvěma zlatým medailím ze speciální olympiády v Šanghaji Vlasta Mikulová a Nad'a Vaňková.¹⁴⁴

Výsledky:

Dospělí jednotlivci: 1. Jakub Holuša (atletika), 2. Jan Gardavský (travní lyžování, juniorský mistr republiky), 3. Petr Czudek (basketbal), 4. Jan Kudlíčka (atletika, mistr republiky ve skoku o tyči a v sedmiboji), 5. Jan Miketa (vodní lyžování, mistr republiky), 6. Milan Barteska (fotbal), 7. Jakub Rybníček (volejbal), 8. Dalibor Lhotský (střelba z polní kuše, mistr republiky), 9. Lucie Zedková (taekwon-do, mistryně republiky a Evropy), 10. Zdeněk Trójan (motokáry, 6. místo ve světovém poháru).

---

¹⁴³ Hláska, č. 2, 2/2008, str. 24.

¹⁴⁴ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 24.

Junioři: 1. Libor Kozák (fotbal) 2. Anna Klimundová (squash, mistryně republiky, 3. ve světovém žebříčku), 3. Jan Vrchovecký (taekwon-do, mistr republiky a Evropy).

Týmy: 1. VK Opava (volejbal), 2. TJ Sokol Opava (atletika), 3. SFC Opava (fotbal), 4. BK Opava (basketbal), 5. KST Robot Mokré Lazce (stolní tenis).

Trenéři: Jan Škrabal (atletika), Jaroslav Konečný (cyklistika).

Zdravotně hendikepovaní: Vlasta Mikulová, Naďa Vaňková (bocca).¹⁴⁵

Stáž v Anglii

Opavský fotbalový klub SFC zaznamenal historický průlom. Mladý a talentovaný útočník Libor Kozák byl pozván na týdenní stáž do klubu z nejvyšší anglické fotbalové soutěže – Portsmouthu. Je to poprvé, co se hráč z Opavy dostal do klubového kempu v jedné ze tří největších a nejkvalitnějších fotbalových lig světa. Kozák strávil v Portsmouthu jeden lednový týden. Trénoval s prvním mužstvem, zahrál si v zápase proti rezervě West Hamu. V jarní části fotbalové sezóny by ale měl ještě nadále působit v barvách Slezanu a v reprezentačním dresu mladých českých výběrů.¹⁴⁶

Žáci ZŠ E. Beneše mistry republiky

Obrovský a několikanásobný úspěch slavili žáci ZŠ Edvarda Beneše, kteří se účastnili lednového republikového finále plavecké soutěže základních škol v Roudnici nad Labem. Největšího úspěchu v soutěži jednotlivců dosáhl Petr Wagner, který si v závodech na 50 m volným způsobem doplaval pro titul mistra republiky. V disciplíně 50 m znak se na bronzové příčce umístil Dan Sláma. Chlapecké družstvo si v závodech štafet na 6 x 50 m volným způsobem doplávalo pro zlaté medaile. Celkově se ve IV. kategorii (8.–9. třídy) umístil tým chlapců na třetím a tým dívek na sedmém místě.¹⁴⁷

---

¹⁴⁵ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 23.

¹⁴⁶ Hláska, č. 2, 2/2008, str. 24.

¹⁴⁷ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 7.

Deset medailí z mistrovství

Deset medailí dovezli z halového mistrovství ČR v pražské Stromovce atleti opavského Sokola. Opavské naděje válely i bez velkých hvězd Jakuba Holuši a Jana Kudličky, kteří již startují v kategorii dospělých. Největším sběračem cenných kovů celého mistrovství se stala juniorka Lucie Ondraschová, která dokázala zvítězit v pětiboji a trojskoku, v běhu na 60 m překážek získala stříbro a svou obdivuhodnou sbírku doplnila dvěma bronzami ve skoku dalekém a skoku vysokém. Titul přidala i další naděje na letošním mistrovství světa, zkušený Petr Vaněk, vítěz běhu na 400 m. Další juniorské medaile získali Jakubova sestra Karolína Holušová (1500 m) a Libor Hudeczek (skok do dálky). V dorostenecké kategorii se v nejlepším světle ukázali svěřenci Jiřího Lesáka. Ve skoku o tyči zvítězil Jakub Šimeček a Petra Kozelková.¹⁴⁸

Mistryně republiky juniorů ve squaschi

V první třetině února proběhlo v Praze Mistrovství republiky juniorů ve squaschi. Anna Klimundová z AB Squasch clubu Opava na něm zazářila hned dvakrát. Ačkoliv je Anně teprve čtrnáct, získala titul Mistryně ČR juniorů ve squaschi v nejvyšší kategorii devatenáctiletých a v kategorii sedmnáctiletých. Svě soupeřky přehrála s přehledem během tří setů shodně 3:0. Úspěšní byli i ostatní z AB Squash clubu Opava, když obsadili tři třetí místa – Hana Makovická G15, Karolína Holínková G13, Petr Paleta G15 a 4. místo Tereza Mekbibová G11.¹⁴⁹

Nejúspěšnější sportovci

Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj ocenil nejúspěšnější sportovce v regionu za rok 2007. Cenu získalo i několik opavských borců či odchovanců. Mezi nejlepšími juniory byli oceněni běžec Jakub Holuša a atletické družstvo TJ Sokol Opava. Juniorskou cenu získal i odchovanec opavského fotbalu Tomáš Mičola, který nyní obléká ostravský dres. V kategorii dospělých získal cenu mistr republiky v kulturistice Marek Zatloukal, v kategorii handicapovaných zkušený Petr Szalacsi. Trenérskou cenu převzal cyklistický matador Jaroslav Konečný. U této příležitosti byla také předána cena

---

¹⁴⁸ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 7.

¹⁴⁹ tamtéž

legendárnímu skokanovi na lyžích Jiřímu Raškovi z Frenštátu pod Radhoštěm, který vstoupil do síně sportovní slávy.¹⁵⁰

Mistrovství ČR v atletice Masters

V březnu proběhlo v pražské atletické hale Olymp mistrovství ČR v atletice veteránů. Opavská Jaroslava Pokorová získala v kategorii 35–39 let dvě zlaté medaile, a to v běhu na 400 a 1 500 metrů. Je obdivuhodné, že zlato vybojovala poté, co tentýž den absolvovala první závod celoročního poháru „Běhej.com“ v Pečkách a na desetikilometrové trati obsadila v kategorii 25–44 let 2. místo. Pavel Konečný v kategorii 50–54 let se vrátil po půlroční přestávce, způsobené operací kolena, a v běhu na 60 m obsadil 3. místo a v běhu na 200 m získal zlato.¹⁵¹

„Engliška“ druhá v republice

Líheň atletických nadějí, ZŠ Englišova, má další hvězdu republikového formátu. Ondřej Honka, který před měsícem překonal český rekord v sedmiboji, zúročil svou sportovní všestrannost a z halového mistrovství České republiky si přivezl 3 cenné kovy. Svěřenec Davida Bednáře získal zlato v novém českém rekordu v běhu na 60 m překážek a vítězství přidal i ve skoku o tyči. Bronz vybojoval společně s Markem Schustrem a Martinem Palyzou ve štafetě na 3 x 300 m. Třetí místo obsadila i Barbora Nováková ve vrhu koulí. Vystoupení závodníků Sokola Opava zvýraznil vítězstvím Petr Bláha v běhu na 1 500 m. Sečteno a podtrženo, opavská sokolská atletika byla za žáky z Mostu druhá nejlepší v celé ČR.¹⁵²

Medaile z MČR ve střelbě ze vzduchovky

V první polovině března se v Plzni uskutečnilo mistrovství ČR ve střelbě ze vzduchových zbraní. Mladí střelci SSK Ostroj Opava se prosadili do finálové osmičky a vybojovali dvě medaile v disciplíně Vzduchová puška 40 ran. Stříbrnou medaili v juniorské kategorii získala Gabriela Krečmerová celkovým nástřelem 494,3 bodu. Svým výkonem přispěla ke 3. místu družstva Moravskoslezského KS. Svou první bronzovou medaili z republikové soutěže získal starší dorostenec

---

¹⁵⁰ Hláska, č. 4, 4/2008, str. 6.

¹⁵¹ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 6.

¹⁵² Hláska, č. 4, 4/2008, str. 24.

Lukáš Kalus za výkon 379 bodů. V kategorii starších dorostenek skončila na 7. místě Pavla Polová.¹⁵³

Zlatý Holuša na MČR

Halová atletická sezóna potvrdila kvalitu opavského Sokola. Ten se stal se ziskem 18 medailí (9 zlatých, 4 stříbrných, 5 bronzových) z mistrovství ČR od žactva po dospělé nejúspěšnějším oddílem v celé republice. Potěšitelné je, že vedle mládežnických úspěchů se daří pokračovat s talenty i v dospělém věku. Důkazem jsou výsledky z MČR dospělých: vítězství v běhu na 800 m s přehledem získal Jakub Holuša, stříbro si odváží Jan Kudlička ve skoku o tyči, a těsně pod stupni vítězů zůstali Karolína Holušová (4. místo v běhu na 1 500 m) a Petr Vaněk (5. místo v běhu na 400 m). Do finálové osmičky se dostali i opavští tyčkaři Petra Kozelková (7. místo) a Jakub Šimeček s Jakubem Böhmem (společně na 8. místě).¹⁵⁴

Otužilci na Stříbrném jezeře

Desítky otužilců se ke konci března sešly na Stříbrném jezeře, aby si zaplavaly v pětistupňové vodě a zúčastnily se závodů O pohár Stříbrného jezera. Mezi nimi byla i řada borců, které spojuje jeden z velkých vytrvalostních výkonů – přeplavání kanálu La Manche. Závod a setkání pokořitelů kanálu pravidelně pořádá opavský rodák David Čech, který ve svých dvaceti letech pokořil kanál La Manche v obou směrech. I letos připravil pro účastníky tratě od 250 do 750 metrů. Zároveň se i zúčastnil závodu na nejdelší trati a stejně jako loni na ní zvítězil. Počasí jim tentokrát poměrně přálo.¹⁵⁵

Největší cyklistický závod na Opavsku

Stovky cyklistů vyrazily v polovině května na nejpopulárnější regionální cyklistický závod Silesia Merida bike marathon. Čekala je krásná krajina v okolí Opavy, přírodní park Moravice a podhůří Nížkého Jeseníku.

Osmý ročník populárního závodu se jel v sobotu 17. května. Opět byly připraveny tratě o délce 55 km (převýšení 2 200 m) a 90 km (převýšení 2 200 m). Start obou závodů byl na Horním náměstí. Závod na 90 km startoval v 9 hodin, kratší závod o hodinu později.

---

¹⁵³ Hláska, č. 4, 4/2008, str. 6.

¹⁵⁴ tamtéž

¹⁵⁵ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 24.

Startovní náladu podpořila hudba a mažoretky. Závodu se mohli zúčastnit všichni zájemci o horskou cyklistiku: jednotlivci muži i ženy od 18 do 100 let, ale také tříčlenná družstva. Bikeři narození v roce 1990 a mladší, kteří v den závodu nedovršili 18 let, museli k přihlášce přiložit souhlas svého zákonného zástupce. Také letos mohla startovat maximálně 1 000 závodníků, 650 na krátké trati a 350 na dlouhé. Obě tratě končily v Kylešovicích, v areálu U Chovatelů. Pro děti byly opět připraveny závody s názvem Silesia maratonek, a to ve čtyřech kategoriích. Jejich start byl v 11 hodin v areálu U Chovatelů. Zde také probíhal celodenní doprovodný program, včetně losování tomboly po vyhlášení vítězů či večerní bike párty s živou hudbou.

Na trati dlouhé 90 km se stal vítězem Pavel Boudný (Dekhome cannondale) časem 3:34:46,700. Druhý skončil Jan Jobánek (Merida Biking Team) a třetí Karel Hartl (Kellys Racing Team). V závodě na 55 km zvítězil Lukáš Vlach (Merida Biking Team) časem 2:14:25,700, druhý byl Matěj Brož (ALVE mtb Vepřovice) a třetí Jiří Novák (Dekhome cannondale). V soutěži družstev zvítězilo na 90km trati družstvo Maratón Race Team (K. Hartl, J. Sedlář, T. Gladiš) časem 11:47:37 a na trati 55 km družstvo Bike One – ALVE (M. Brož, T. Najser, M. Holiš) časem 6:59:15.¹⁵⁶

Lucie Zedková zářila na šampionátu

Opavská taekwondistka Lucie Zedková zazářila na turnaji SUN Open 2008 v Braslovči ve Slovinsku. V obou soutěžních disciplínách (sportovní boj a technické sestavy) získala zlato a stala se nejlepší seniorkou šampionátu. Zároveň se připravovala na mistrovství Evropy v Chorvatsku, které se konalo v květnu.¹⁵⁷

Gymnastické úspěchy školy Vrchní

Dvě první místa, šest druhých, jeden bronz a jedno čtvrté místo získali gymnasté a gymnastky opavské ZŠ Vrchní v krajském kole soutěže ve sportovní gymnastice. Školní družstvo nejstarších dívek navíc postoupilo do celostátního finále.¹⁵⁸

---

¹⁵⁶ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 24.

¹⁵⁷ tamtéž

¹⁵⁸ Hláska, č. 5, 5/2008, str. 24.

Noční bruslařské jízdy

Po zimní přestávce se do ulic Opavy vrátily pravidelné noční bruslařské jízdy městem – Blade Nights. První jízda s doprovodným programem se konala v sobotu 10. května. Doprovodný program začínal v 19.30, jízda ve 21 hodin. V neděli 11. května byly v Městských sadech připraveny závody Inline Univerziády.¹⁵⁹

Opavské gymnastky mistryněmi republiky

Opavská skupinová estetická gymnastika slaví velký úspěch. V polovině dubna se podařilo dívkám z TJ Sokol vybojovat titul mistrů republiky (seniorky), v kategorii juniorek získaly bronz. Svěženky Vladky Hrbáčové si tak zajistily postup na červnové mistrovství světa seniorek v kanadském Torontu a juniorek ve Španělsku. Dívky však nevěděly, zda budou moci na mistrovství odjet. Náklady na dopravu, výbavu týmu a samotný pobyt jsou tak vysoké, že samy si to nejsou schopny uhradit. Družstvo proto hledalo někoho, kdo by byl ochoten úspěšné výpravě na náklady v řádu 200 000 korun přispět. Opavským divákům se dívky představily 8. května, kdy pořádaly v hale na Mařádkově ulici velkou gymnastickou přehlídku.¹⁶⁰

Opavská motorkářská výprava

Je jich pět a chtějí ujet 10 tisíc kilometrů po cestách a silnicích, jejichž podoba či dokonce existence není zrovna předvídatelná. Motorkáři z Opavy a Opavska se vydali ve druhé polovině dubna na dlouhou jízdu do Kazachstánu, k Aralskému jezeru.

Roman Birklen, Radek Schneider, Martin Kern, Jindřich Zimola a Radim Hrudek. Nejmladšímu je osmadvacet, nejstaršímu třiačtyřicet. Většinou spolujitelé nejrůznějších firem od stavařské po tiskárnu. Dali se dohromady zhruba před šesti lety. Minulý rok spolu vyrazili do Rumunska a rozhodli se pro další a podstatně delší výpravu směrem za Ural. Cestu na Východ si naplánovali přes řadu známých míst: Černobyl, Kyjev, Volgograd či Oděsu. Nejzkušenější z nich, Jindřich Zimola, už na motorce projel například Balkán, včetně Albánie či Balt s Lotyšskem a Finskem. Připravovali se půl roku. Dva týdny před odjezdem provedli zkušební jízdu. Nabalili své motorky a udělali test, jestli vydrží. A protože bylo venku mínus pět, tak to byl i test spacáků. Navzdory všem testům je před odjezdem potkala nehoda. Když se jednomu

---

¹⁵⁹ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 10.

¹⁶⁰ tamtéž

z motorkářů zlomil na motorce nosič. Skupina se tak ještě vypravila svařovat a teprve poté definitivně nabrala směr Slovensko. Při průjezdu Ukrajinou poslali Hlásce průběžnou zprávu: „Je to dost zkorumpovaná země, hlavně policajti. Na pokutách jsme zaplatili celkem 330 dolarů, a to jsme ujeli jen 1 100 km. Doufáme, že nám zbudou peníze na zpáteční cestu.“¹⁶¹

Úspěch opavských basketbalistů

Po třech sezónách strávených ve druhé lize se opavský basketbal vrací mezi českou elitu. Zcela zaplněné ochozy ve staré basketbalové hale na Mařádkově ulici pomohly mužstvu udělat rozhodující třetí krok k postupu do první ligy. „Byla to parádní atmosféra, která připomínala naše dřívější souboje o titul,“ zářil po závěrečném finálovém utkání kapitán BK Petr Czudek. Opavští se rvali o vysněný postup už loni. V pátém a rozhodujícím zápase finálové série ale podleli soupeři z Kolína a čekala je další druholigová sezóna. Tentokrát se k nim obrátila štěstěna laskavější tváří. Pražský Sokol nedokázal vyhrát tři zápasy za sebou a sérii otočit. Pro pamětníky a diváky dřívějších zápasů musel být finálový zápas příjemným a nostalgickým návratem v čase – vyprodaná hala, bouřlivá divácká kulisa v těsné blízkosti palubovky, věrný žlutý kotel pod prvním košem a závěrečné mexické vlny. Mužstvo začalo před nadcházející sezónou posilovat, aby mohlo hrát ve vyšší soutěži důstojnou roli. Hraje se 44 zápasů a bude důležité mít dostatek hráčů.¹⁶²

Zrapos postoupil do první kuželkářské ligy

Opavský tým Zrakově postižených sportovců prožil famózní závěr letošní kuželkářské sezóny. Družstvo vybojovalo postup do nejvyšší soutěže a jeho zástupci zazářili i na letošním mistrovství republiky. Už samotný postup byl pro družstvo i jeho příznivce velkou událostí. V polovině května ale dosáhli Slezané na nejvyšší republikové mety. Navzdory letošní druholigové příslušnosti vybojovali na mistrovství republiky v České Třebové dvě zlaté a jednu stříbrnou medaili. Zlato v kategorii B2 žen získala se ziskem 680 bodů Žofia Škropeková, v kategorii B2 mužů předstihl všechny soupeře Petr Mrkvička s 667 body a stříbro z kategorie B3 patří Jaromíru Nelešovskému s 682 body. Díky mistrovskému titulu měla pro Opavany jejich kuželkářská sezóna ještě pokračování. Petr Mrkvička se dostal do užšího výběru reprezentace

---

¹⁶¹ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 12.

¹⁶² Hláska, č. 6, 6/2008, str. 24.

České republiky na mistrovství Evropy. To se konalo 10.–15. června v hlavním městě Maďarska, Budapešti.¹⁶³

Opavské školy ovládly finále pódiových skladeb

Velký a mnohonásobný úspěch přineslo opavským školám letošní republikové mistrovství v pódiových skladbách. Pomyslné cenné kovy vybojovala v Českém Dubu hned tři různá družstva. Studenti Slezského gymnázia zvítězili hned ve dvou kategoriích. Se skladbou „Kdyby krávy světa vládly“ vyhráli gymnastickou kategorii a stali se i celkovými vítězi mezi všemi středními školami v České republice. Velmi zdařilá choreografie, kterou studenti nacvičili pod vedením Míši Kolářové a Míši Sýkorové, slavila fantastický úspěch a patřila i k divácky nejúspěšnějším ve velké květnové gymnastické přehlídce v Opavě.

Další úspěchy si na své konto připsaly dvě z opavských „základek“. ZŠ Šrámkova připravila skladbu U rybníka v choreografii Daniely Kurečkové, kde společně cvičili čápi a žáby v podání děvčat 1. stupně. Skupina získala dvě nejvyšší ocenění: prvenství v kategorii gymnastických skladeb a hlavní cenu odborné poroty. ZŠ Englišova získala 2. a 3. cenu ve dvou kategoriích se skladbami „Mravenci“ a „Kočky a myši“ v choreografii Vladěny Hrbáčové.¹⁶⁴

Limity na olympiádu splnili tři Opaváci

Tři mladí odchovanci opavské atletické školy splnili limity na olympiádu v Peking. Běžec Jakub Holuša, tyčkař Jan Kudlička a běžec Lukáš Milo. Sportovnímu výkonu Jakuba Holuši předcházela ještě důležitý školní úspěch. Devětadvacátého května seděl tváří v tvář maturitní komisi Slezského gymnázia. Hned po úspěšné maturitě vyrazil Jakub na Golden League v Berlíně, kde v běhu na 800 metrů splnil B-limit na olympiádu v Peking (1:46,15). Tímto výkonem se zařadil na průběžné 5. místo v evropských tabulkách na této trati.

Svěřenec Jana Škrabala a člen opavského Sokola již soutěží na nejprestižnějších závodech světové série – běžel dvě soutěže Golden League v Berlíně a Oslu.

---

¹⁶³ Hláska, č. 6, 6/2008, str. 24.

¹⁶⁴ tamtéž

V domácích závodech jej mohli příznivci atletiky vidět na Zlaté třetře v Ostravě a v hlavním závodě Memoriálu Josefa Odložila v Praze, kde byl nejúspěšnějším běžcem České republiky. Skvělé bylo i vystoupení v nejvyšší evropské klubové soutěži Evropského poháru mistrovských zemí v Portugalsku, kde získal 2. místo na 1 500 m a v běhu na 800 m byl třetí. V červnu jej čekala ještě reprezentace České republiky na Evropském poháru, extraliga, MČR jednotlivců a poté závěrečná příprava na Olympijské hry.

Další velký talent z opavské líhně Jan Kudlička splnil B-limit na olympiádu ve skoku o tyči ve 2. kole I. ligy atletů v Olomouci. Jeho 561 cm bylo nejlepším výkonem závodů. Na olympiádu se připravuje ještě další odchovanec opavské sportovní školy ZŠ Englišova Lukáš Milo. Splnil limit v běhu na 100 m. Bude po hudebných 36 letech prvním Čechem na královské sprinterské trati.¹⁶⁵

Opavské atletky vyhrály druhé ligové kolo

S výtečnou formou přijely na 2. kolo I. ligy atletů v Olomouci opavské atletky. Poprvé v historii soutěž vyhrály. Muži dorazili na Hanou v oslabené sestavě a nakonec skončili čtvrtí. Opavské atletky jsme viděli v rámci 3. ligového kola, které se konalo 28. června na Tyršově stadionu v Opavě. Nejlepším výkonem závodů byl výkon Jana Kudličky ve skoku o tyči. Skokem 561 cm splnil B-limit na OH v Pekingu. Byl nejlepším bodovačem družstva mužů s 28 body, když vyhrál i dálku výkonem 709 cm. V družstvu žen nejlépe zabodovala Lucka Ondraschová, která získala 34 bodů. Dálku vyhrála výkonem 580 cm, trojskok výkonem 12,53 m. V mužské soutěži se nejlépe vedlo Jiřímu Baranovi, který skončil třetí na 400 m v čase 50,10 s, což je jeho osobní rekord, a šestý na 200 m v čase 22,44 s. Baran bodoval i v obou štafetách. Po třetím ligovém kole byla dalším kvalitním mítinkem na Tyršově stadionu Velká cena Opavy ve středu 16. července.¹⁶⁶

Opavští atleti reprezentovali na olympiádě

Důstojnou účast na olympijských soutěžích mají za sebou mladí opavští atleti – běžec Jakub Holuša a tyčkař Jan Kudlička. Jejich výkony jsou příslibem pro další sportovní podniky. Tyčkař Jan Kudlička se proboujel až do finále své disciplíny, běžec

---

¹⁶⁵ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 24.

¹⁶⁶ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 24.

Jakub Holuša skončil ve svém rozběhu na třetím, bohužel, nakonec nepostupovém místě.

„Do kvalifikace vstupovalo 38 tyčkařů a Honza byl svým výkonem – dle osobních rekordů – na 30. místě. Postup do finále mezi 13 nejlepších tyčkařů byl senzací,“ komentoval výkon Jana Kudličky jeho dlouhodobý trenér Jiří Lesák. Po pátém místě na MS juniorů je to pro Kudličku další velký úspěch. „Honza byl na olympiádě druhý nejmladší za mistrem světa juniorů Holzdeppem z Německa. Ten byl ještě o rok mladší, ale vyrůstá v ideálních podmínkách německé vysoké sportovní školy v Kolíně nad Rýnem. Honza se od 15 do 19 let učil skákat tyč ve skromných podmínkách na Tyršově stadionu, a to má svoji hodnotu. Teprve od loňska trénuje mezi naší elitou v Dukle Praha a jeho doba teprve přijde,“ říká Jiří Lesák.

„V Opavě vzhledem ke studiu absolvoval část přípravy a závodil za naše družstvo mužů v ligové soutěži. Ve finále OH začal velice dobře, ale po zdolání základní výšky 545 cm s velkou rezervou trochu riskoval s tvrdou tyčí a další výšku nedal. Chtělo to zachovat chladnou hlavu a mohla být medaile, která ležela na výšce 570 cm. Tuto výšku Honza v červenci před odjezdem dvakrát suverénně zdolal,“ dodal Jiří Lesák.

Trenér Jakuba Holuši Jan Škrabal, byl s výkonem svého svěřence spokojen. Holuša totiž v rozběhu porazil tři papírově lepší běžce. „Takticky šel bez chyby a vyzrálé. Běžel sice ve druhé dráze, ale díky tomu se nenechal zavřít, což by bylo mnohem horší. Na ty dva vítězné běžce bohužel neměl. Měl těžký běh, konkurence byla špičková – v rámci rozběhu měl až 6. nejlepší čas. K postupu by mu pomohlo, kdyby byl rozběh buď rychlejší, a on by postoupil na čas, nebo kdyby byl pomalejší, protože by mohl využít závěrečné rychlosti,“ komentoval výkon trenér. „Kuba je pořád ještě více překážkář, ale ve dvaceti letech tam zatím ještě nemá šanci se prosadit. Musí ještě dozrát pro větší šanci. Podlé mého by to mohlo být na přespříští olympiádě,“ odhaduje Jan Škrabal. Mimochodem na olympiádu jel i opavský odchovanec, sprinter Lukáš Milo (nepřešel přes rozběhy), a také posila opavského Sokola, Polák Artur Noga. Ten se dostal až do finále 110 m překážek a skončil pátý.

Na olympijské hry tělesně postižených, které se konaly 16.–17. září v Pekingu, se nominovala teprve sedmnáctiletá atletka Sokola Opava Nela Zabloudivová. Soutěžila ve dvou disciplínách – v kouli a v disku. Nela už dva roky trénuje s trenérem Josefem Heimem na Tyršově stadionu. Věnuje se i dalším sportům, jako je cyklistika, kde se účastnila úspěšně mistrovství ČR v Chrudimi. Na velmi kvalitním letním mítinku

v Berlíně obsadila třetí místo v kouli výkonem 9,04 m a v oštěpu byla sedmá výkonem 17,87 m.¹⁶⁷

Dvě olympiády handicapovaných

Tělesně postižení sportovci zápolili na dvou olympiádách, které se konaly v Opavě na konci května a v polovině června. Na těchto akcích se setkávají mladí sportovci ze ZŠ Englišova a handicapovaní sportovci, což prospívá oběma stranám. Šestá Olympiáda handicapovaných sportovců se uskutečnila 28. května na školním hřišti ZŠ Englišova. Závodilo celkem 89 žáků z osmi škol a denního stacionáře Mraveneček. Sportovci soutěžili ve třech disciplínách: v běhu (jízdě na vozících) na 50 m a na 100 m, hodu kriketovým míčkem a skoku do dálky (dojezdu na jeden záběr vozíku). Druhá olympiáda speciálních tříd se konala 17. června v tělocvičně ZŠ Englišova. Závodilo 62 žáků ze šesti škol. Sportovci opět soutěžili ve třech disciplínách: hodu na cíl, skoku do dálky z místa (dojezdu na jeden záběr vozíku) a běhu, který byl přizpůsoben podmínkám tělocvičny do podoby slalomové dráhy. Žáci speciálních tříd jsou tak těžce handicapovaní, že bez pomoci asistentů by nemohli soutěžit. Asistenty jim dělali jejich rodiče, vychovatelé, učitelé, zkrátka každá ruka, která byla zrovna volná. Pomáhali opět i žáci sportovních tříd ZŠ Englišova.¹⁶⁸

Opavští fotbalisté zůstávají ve druhé lize

Opavští fotbalisté SFC nezvládli rozhodující duel o postup do nejvyšší ligové soutěže a i v příštím roce budou hrát druhou ligu. Nedokázali porazit jeden z nejlepších jarních týmů Jihlavu a čeká je velmi náročná sezóna. V té si totiž brousí zuby na postup více týmů než letos a pokus o reparát tak bude daleko náročnější. První posila, která by mohla týmu pomoci, je olomoucký Pavel Šutěz.¹⁶⁹

25 let opavské vysokohorské turistiky

Rok co rok láká velké množství lidí pochod Bezručova Moravice – procházka nádherným údolím zdejší řeky. Organizátorem dnes už nejstaršího pochodu v republice je opavský odbor vysokohorské turistiky. Jeho členové letos oslaví 25. oddílové výročí a připravili na září velkou oslavu.

---

¹⁶⁷ Hláska, č. 8, 9/2008, str. 24.

¹⁶⁸ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 22.

¹⁶⁹ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 22.

Oddíl naplánoval slavnostní akci na 22. září na své stálé základně ve Velkém Sedle u Kružberku. Těšil se nejen na účast současných a bývalých členů, ale také na zástupce oddílů z celé republiky.

Během čtvrt století svého působení se oddíl kromě organizování nejrůznějších pochodů a výprav věnoval také fyzickému, technickému a zdravotnímu výcviku nejen svých členů, ale i dalších zájemců. Úroveň výcviku opavského oddílu patřila k nejnáročnějším v republice a prošlo jím téměř tři stovky vysokohorských turistů.

Oddíl se dnes věnuje pěší i vysokohorské turistice, cykloturistice a dalším aktivitám. Spolupracuje s polskými vysokohorskými turisty z města Bielsko-Biala. Oddíl také pečuje o značení a obnovování značení turistických cest. Mezi největší podniky posledních let patřila spolupráce s plzeňským oddílem na organizaci 9. světové turistické olympiády.¹⁷⁰

Slezská brusle 2008

V neděli 21. září se konaly v Městských sadech závody v in-line bruslení pro širokou veřejnost. Závody s názvem Slezská brusle 2008 O pohár primátora statutárního města Opavy jsou určeny pro bruslaře všech věkových kategorií a každého věku. Své výkony může každý porovnat s přáteli, kolegy nebo závodníky z celé ČR, Slovenska i Polska. Slezská brusle se stala součástí největšího seriálu závodů ve střední Evropě – Nestlé Life InLine Tour. Závody zahájily od 10 hodin soutěže dětí. Připraven byl také bohatý doprovodný program, vložené závody, rodinné štafety aj. Slezská brusle přímo navázala na poslední letošní Blade Night – Oplajn 2008, která 20. září uzavřela seriál dvaceti sobotních vyjížděk na in-line bruslích.¹⁷¹

Přeplaval Gibraltar

Opavský dálkový plavec David Čech přeplaval z Evropy do Afriky a zpět. Překonal v obou směrech Gibaltarský průliv, tedy úsek mezi Španělskem a Marokem.

Plavbu zvládl jako první Čech. Na zdolání trasy potřeboval přesně 8 hodin a 48 minut.¹⁷²

---

¹⁷⁰ Hláska, č. 8, 9/2008, str. 6.

¹⁷¹ Hláska, č. 8, 9/2008, str. 6.

¹⁷² Hláska, č. 9, 10/2008, str. 24.

Mladí opavští atleti vybojovali elitní soutěž

Mladí opavští atleti udělali na konci září velkou zlatou tečku za letošními mezinárodními úspěchy. Ve francouzském Rennes přesvědčivě zvítězili na Mistrovství Evropy juniorských klubů skupiny B a odvezli si zlatý pohár. Opavští sportovci navázali na loňské vítězství ve skupině C. V prestižním klání se ujali vedení hned po druhé disciplíně a vybojovali pro Českou republiku pro příští rok účast v nejprestižnějším „áčku“.

Vítězství družstva Sokola Opava, jehož základ tvořili odchovanci ze sportovních tříd ZŠ Englišova, je o to cennější, že z reprezentačních důvodů nemohl startovat nejúspěšnější Opavák Petr Vaněk. Vedoucímu družstva Jaromíru Korbelovi se však podařilo zaplnit mezery. Mužstvo posílil Petr Lichý ze Slezanu Opava, který v soutěži získal stříbrnou medaili v běhu na 100 metrů.

„Celý rok jsme se připravovali na tuto akci jako na vrchol sezóny a ani nezdár štafety na 4 x 100 m, které na poslední předávce upadl štafetový kolík, nic nezměnil na zaslouženém vítězství,“ uvedl jeden z trenérů Jan Škrabal. Dvoudenní náročná cesta autobusem se na výkonech opavských atletů nijak neprojevila a celé družstvo bojovalo bez jediného výpadku či selhání. Do poslední disciplíny byl boj o každý bod velmi napínavý, ale štafeta na 4 x 400 m Sokola Opava porazila mistra Řecka, a tím získala pro družstvo důležitý třibodový náskok.

Závěrečné pořadí: 1. Sokol Opava CZE – 89 bodů; 2. Panellinos GRE – 86 bodů; 3. Centotori Pavia ITA – 85 bodů; 4. Metropole Atheltisme Lille FRA – 78 bodů; 5. Stabvár Nitra SVK – 72 bodů, 6. BTV Farau SUI – 63 bodů; 7. Ilion Loetermeer NED – 60 bodů.

Zlatí: A. Hurta 400 m přek. (53,73 s) a 400 m (49,84 s), F. Jalový 3 000 m (8:56,56 min.), J. Chlebík skok o tyči (440 cm), R. Komár oštěp (59,88 m), L. Prášil vrh koulí (18,38 m).

Stříbrní: P. Lichý 100 m (11,02 s) a 200 m (22,22 s) a R. Štěpánek na 3 000 m přek. (10:25,16).

Bronzoví: štafeta na 4 x 400m (3:28,36): V. Novák, A. Hurta, F. Jalový a L. Halaj.

Úspěšné vystoupení podpořili svými bodovými zisky i P. Rucký, R. Weis, P. Pohaněl, L. Kunc, L. Hudeczek, L. Marek, F. Čermák a V. Alt. Poděkování patří jak všem závodníkům, tak i jejich trenérům (J. Korbel, J. Lesák, J. Škrabal, D. Ovečka, M. Mařádek, J. Heim).¹⁷³

Den netradičních sportů

Poslední zářijový pátek hostilo Horní náměstí Den netradičních sportů. Především děti a studenti měli možnost si zahrát živou verzi stolního fotbalu v nafukovacím hřišti, vylézt nad náměstí po nafukovací horolezecké stěně, zaskákat si na trampolíně, proběhnout se v sedmimílových botách, zahrát si malý florbal či využít některé z dalších neobvyklých sportovních atrakcí.

Akce trvala od brzkého dopoledne až do večerních hodin a zakončilo ji vystoupení opavských tanečníků breakdance. Sportovní den zorganizovalo Středisko volného času Opava ve spolupráci s městem, Slezskou univerzitou a sportovním klubem Pema.¹⁷⁴

Grand Prix Pepa

Třicátý ročník renomovaného mezinárodního kulturistického klání se konal ve Slezském divadle. Soutěž ve sportovní a klasické kulturistice mužů a body fitness žen se konala 18. října. Semifinále začínalo ve 13 hodin, finále v 17 hodin. Soutěž byla obohacena doprovodným programem jak v samotném divadle, tak i na Horním náměstí.¹⁷⁵

IVAX a Model podpořili SFC

Dvě významné společnosti opavského regionu pomohly opavskému fotbalovému klubu SFC. Každá ze společností věnovala finanční dar na výrobu jedné kompletní barevné sady fotbalových dresů. Každá sada oblékne hráče všech 13 mládežnických týmů, od fotbalové přípravky až po dorost – dohromady je to celkem 28 souprav, tj. 504 dresů.¹⁷⁶

---

¹⁷³ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 24.

¹⁷⁴ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 7.

¹⁷⁵ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 7.

¹⁷⁶ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 7.

Moravská veteraniáda

TJ Sokol Opava pořádal 11. října od 11 hodin na Tyršově stadionu Moravskou veteraniádu. Soutěžili muži i ženy v těchto disciplínách – běh na 60 m, 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1 500 m, 3 000 m, 3000 m chůze, dálka, trojskok, výška, koule, kladivo, disk, oštěp a tyč.¹⁷⁷

Opavští basketbalisté

Opava vstupovala do letošního ročníku nejvyšší domácí basketbalové soutěže po tříleté pauze. Jako nováček a trochu jako outsider. Svými výkony a předváděnou hrou však příjemně překvapila diváky a nepříjemně zaskočila soupeře.

V úvodních pěti utkáních Opava porazila dva kandidáty na medaile (Prostějov a Pardubice) a udržela si kladnou zápasovou bilanci 3:2. Přitom se druholigový kádr v létě rozšířil jen o tři zkušené hráče – pivoty Tomáše Hrubého a Ondřeje Šosku a křídlo Marka Štece. Opavané stavějí především na dobře zvládnuté obraně, kde se jim daří účinně střídat osobní obranu s vytaženou zónovou obranou, a kvalitním doskokem, který jim umožňuje vyrazet do rychlých protiútoků. Jejich hlavním zakončovatelem je Pavel Pumpřla a o jeho úspěších hovoří i statistika smečí, kde vévodí celé lize. Pokud je přechod do útoku pomalejší a hráči se musí prosadit proti postavené obraně, spoléhají se na pohlednou kombinační hru s častými přeběhy a rychlými nahrávkami na uvolněné hráče. Mistrem v překvapivých nahrávkách je především kapitán týmu Petr Czudek. Zdatně mu sekunduje Michal Černecký i jiní. Svědčí o tom další statistika, která říká, že mezi 15 nejlepšími nahrávači v lize má Opava 4 hráče. O dobrém sebevědomí celého týmu vypovídá i to, že se ani ve vypjatých zápasech se silnějšími soupeři nebojí předvést krásné akce zakončené naprostým rozebráním soupeřovy obrany či tzv. alley up (nahrávka do výskoku zakončená smečem).

Celkově lze říci, že se opavští zatím prosazují nad očekávání dobře. Upozorňují na sebe sympatickými výkony a pohlednou hrou, městská hala bývá při jejich utkáních pěkně zaplněná a diváci vytváří výborné prostředí.¹⁷⁸

---

¹⁷⁷ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 7.

¹⁷⁸ Hláska, č. 10, 11/2008, str. 7.

15. ročník Ligy sportu

Největší sportovní akce pro žáky základních škol z celého Opavska, Liga sportu, vyvrcholila slavnostním listopadovým ceremoniálem. Tohoto sportovního klání se každým rokem zúčastní okolo 10 tisíc chlapců a děvčat ze zhruba padesáti základních škol. Vítězem letošního ročníku se opět stala ZŠ Englišova, která drží sérii neporazitelnosti už od prvního ročníku, který se konal v roce 1993. Oproti minulému roku jí ale letos citelně dýchali na záda další sportovní konkurenti. V těsném závěsu se umístily ZŠ Edvarda Beneše a ZŠ Kylešovice. Nejlepší vesnickou školou byly letos Kobeřice, které obsadily jedenácté místo.

Liga sportu je velkým podnikem, při kterém školy soupeří v deseti různých sportovních odvětvích. Od atletických disciplín, přes nejrůznější míčové hry až po plavání. Liga sportu je pro mladé talentované sportovce velmi prestižní záležitostí. Kromě toho, že podněcuje základní školy ke zdravé soutěživosti, také dává žákům možnost upozornit sportovní kluby na své schopnosti. Duchovním otcem Ligy je ředitel ZŠ Englišova Jan Škrabal. Garantem soutěže je Jana Kellnerová a klání probíhají za podpory Asociace školních sportovních klubů.

Letošní slavnostní předání uvedl pěvecký sbor Domino. Předávání se zúčastnilo na sto nejlepších mladých sportovců tohoto ročníku spolu s patnácti učiteli z nejúspěšnějších škol. Během vyhlášení byli jednotlivě představeni všichni přítomní sportovci. Sportovce ocenili zástupci radnice a města.¹⁷⁹

Opavští orientační běžci

Zhruba před dvaceti lety prožívali opavští orientační běžci skvělé období. Pak došlo k útlumu. Nyní se otevírá naděje, že místní oddíl naváže na ty nejlepší opavské dny tohoto skandinávského sportu. Opavský sportovní klub Přátelé orientačního běhu Opava letos posbíral hned několik medailí na mistrovství republiky dorostenců. Jeden z opavských mladíků, Filip Hadač, dovezl dokonce dva cenné kovy z mistrovství Evropy – stříbro ze soutěže družstev a bronz ze závodu štafet. „Letos jsme se díky získaným medailím posunuli mezi nejlepší české kluby,“ chválí své svěřence trenér Miroslav Hadač. Na letošním mistrovství republiky si doběhl Filip Hadač pro zlato v nočním závodě a na krátké trati a na klasické trati získal stříbro. Jeho týmový kolega

---

¹⁷⁹ Hláska, č. 11, 12/2008, str. 24.

Marek Schuster, který je rovněž členem reprezentačního kádru, se zaskvěl ve sprintu a doběhl si pro bronz. Oba patří k nejlepším v opavské desetičlenné skupině, která se už začíná připravovat na sezónu v příštím roce.

Opavský klub vznikl v roce 1992 a soustředil se na práci s mládeží a na pořádání závodů. Mezi nejnámější podniky patří Grand Prix Silesia. Členy klubu jsou například Jiří Sýkora či bývalý český reprezentant Luděk Pavelek.¹⁸⁰

Večer bojových umění

Opavské školy bojových umění připravily velkou přehlídku v hale na Mařádkově ulici. Přehlídka se konala 29. listopadu. Diváci viděli ukázky karate, taekwonda, aikida, seiteda, juda, thajského boxu, brazilské capoeiry, MMA či ruské systémy. V doprovodném programu vystoupila taneční skupina Calipso Dance z Krnova. Přehlídku moderovala donedávna jedna z nejnámějších tváří Slezského divadla – herec Petr Klimeš.¹⁸¹

Opavští teakwondisté

Opavská škola patřila na letošním listopadovém mistrovství ČR Taekwon-do I. T. F. opět k nejlepším. Z jednadvaceti účastníků skončila v celkovém účtování jen těsně za bronzovým stupínkem. Výprava vybojovala 34 medailí.¹⁸²

---

¹⁸⁰ Hláska, č. 11, 12/2008, str. 24.

¹⁸¹ Hláska, č. 11, 12/2008, str. 24.

¹⁸² Hláska, č. 11, 12/2008, str. 24.

Osobnosti sportu

Kamil Bortel

Vítr a zima. Venku mínus pětadvacet, ve stanu tak čtyři pod nulou. Po několika dnech strávených ve výšce sedmi až osmi kilometrů nad mořem horolezci šplhají s výrazným kyslíkovým dluhem. Unavení a nevyspalí. Krásu velehor už moc nevnímají; občas si ani neuvědomí, kolik udělali kroků – a jestli vůbec nějaké.

V takovýchto podmínkách zachraňoval Kamil Bortel (43) společně s dalšími horolezci zraněného muže. Snegli jej z vrcholu osmitisícového Broad Peak do bezpečí. Kamilu Bortelovi přitom omrzly a zčernaly prsty na ruku. Mimochodem, tím zachráněným byla horolezecká legenda Artur Hajzer.

Kamil Bortel má zatím za sebou 6 velehorských výprav, ta poslední, loňská, byla na nevyočitatelnou K2. Při některých došel až na vrchol, někdy se obrátil těsně pod vrcholem. V průběhu celého ledna promítal ve velké obřadní síni Knihovny Petra Bezruče fotografie ze čtyř himalájských a karkorumských výprav.

Štítenský rodák pracuje jako elektrotechnik. Servisuje manipulační a skladovou techniku. Lezení po skalách pro něj nebyl koníček, se kterým by začínal od dětství. Do skal začal jezdit, až když překročil dvacítku, před tím se věnoval lyžování. „Hodně jsem jezdil extrémní lyžařské disciplíny. Pak jsem ale potkal kamaráda, který mě přivedl k lezení. Začali jsme na Kružberku, jezdili na Rabštejn, pak do Tater a do Alp. Na Alpy se dá lézt pořád, ale přeci jen, člověk chce vidět ještě větší kopce,“ říká. Jeho první výprava začala v roce 1995 – s přáteli z botanického oddílu na nepálskou šestitisícovku Island Peak.

Dalších pět let sbíral peníze na další výpravu. Nejde o nic snadného, na jednoho člena expedice vychází náklady okolo půl milionu korun. Hodně mu pomáhá Ostroj Jansen Reiders, pomohlo mu i město Opava. Je třeba zaplatit desítky nosičů, kteří nesou zásoby do základního tábora, zaplatit zálohu na vrtulník, kdyby se vám v horách něco stalo (musíte dát dopředu 4 až 5 tisíc dolarů, aby se v případě potřeby vrtulník vůbec obtěžoval nahodit rotor). A pokud jde o nosiče – stačí, když do jednoho ze sudů dáte o trošku více, než je limitních 25 kilo, a vaše zásoby zůstanou ležet při odchodu z tábora přesně tam, kde jste k nim naposledy přihodili mokré rukavice. Nejčerstvější dojmy má z loňské výpravy na druhou nevyšší horu světa – K2. Mimo jiné se tehdy poprvé napil vody z mrtvoly. Tedy napil nevědomě, při pobytu v základním

táboře. Mrtvolu objevil s kamarády při přípravě prvního výškového tábora, po ní pak ještě další. Američani se jich pak přišli zeptat, jestli jim nevadí, že tady v táboře pili vodu z mrtvoly. Byli to lidé tak 15, 20 let po smrti, vysušení jako mumie, vytlačeni nad ledovec. Výpravu na K2 si velmi chválil a chtěl by se na ni ještě vrátit. Další jeho výprava bude na Makalu. Je to pátá nejvyšší hora světa (8 462 m n. m.). Je charakteristická strmými stěnami a ostrými hřebeny a je jednou z nejobtížněji dosažitelných osmitisícovek. Výpravy Kamila Bortela by se neuskutečnily bez takového rodinného zázemí, jaké má. Má skvělou a velice tolerantní manželku. Do menších hor společně berou své děti a snaží se jim předat něco ze své lásky k přírodě.¹⁸³

Jaroslav Konečný

Jaroslav Konečný je sportovní nestor v nejlepší slova smyslu. Je to první závodník, který reprezentoval opavskou cyklistiku na mezinárodní úrovni, a jeho sportovní kariéra zahrnuje více než padesát let. Jedenáct let závodil, jednačtyřicet let působil jako trenér. Hlavní trenérský post opouští až nyní. A mimochodem, pro Opavu byla jeho poslední trenérská sezóna velmi úspěšná. V březnu oslavil tento zkušený veterán sedmdesátku. Před několika dny jej volitelé opavské ankety Sportovec roku jmenovali trenérem roku.

Závodní cyklista byl na přelomu padesátých a šedesátých let minulého století zcela oddán svému sportu. Dnes si nikdo neumí představit, že by dnešním závodním jezdci skončila v pátek šichta, sedli v Opavě na kolo a odjeli do Otrokovic, kde by se zúčastnili cyklistického kritéria a po kritériu by se přesunuli ještě do Třince, kde by je čekal silniční závod. „Mladá generace těžko pochopí, že jsme chodili do práce, včetně sobot, a pak jsme jezdili závody přes 200 kilometrů. Navíc jsme na závody jezdili na kolech,“ říká Jaroslav Konečný.

K cyklistice ho přivedli kolegové. Když v roce 1953 nastoupil do učení, tak tam byla skupina kluků, kteří se cyklistice věnovali. Začal s nimi trénovat, pak mu řekli, ať zkusí závod. Závodění mu šlo. Na vojnu si jej stáhla Dukla Olomouc a v jejích barvách byl vidět na řadě soutěží. Po vojně se vrátil zpět do Opavy a absolvoval všechny závody v Československu, které se tehdy pořádaly, a to jak na silnici, tak i v krosu. Devatenáctkrát si dojel pro zlato, na stupně vítězů se postavil asi čtyřicetkrát. Během závodní kariéry se vykřesal z pěti těžkých pádů. Je až neuvěřitelné, co přestál. Při závodech ve Frýdku-Místku míjel peloton koně, který se splašil a sundal asi šedesátku cyklistů. Nejhuř to odnesl právě Jaroslav Konečný, kterého kůň zasáhl

---

¹⁸³ Hláska, č. 2, 2/2008, str. 12.

kopytem do spodiny lebeční. Navzdory těžkému úrazu byl cyklista už za měsíc na dalších závodech.

Velkým sportovním zážitkem byl pro něj etapový dojezd na katovický stadion, kterému přihlížel milion lidí. Vzpomíná i na řadu kuriozit. V polovině minulého století nesměl nikdo závodníkům během etapy podat pití či jídlo. Měli možnost si něco vzít do kapes před startem, ale na trati už nic. Pokud jim něco z kapsy vypadlo, měli smůlu. Před startem závěrečné etapy jednoho z velkých česko-polských závodů (Česko-polská družba) se strhla pře, protože vedoucí závodník si odmítl obléct žlutý trikot pro vedoucího jezdce. Trikot totiž neměl žádné kapsy a on by neměl kam dát svou cestovní dávku. Celá etapa tak hned nabrala hodinu zpoždění. Pak se ukázaly další problémy. Závodníkům pořadatelé řekli, že pojedou 190 km a skutečná délka byla 240. Čas se natahoval a peloton dorazil do cíle až za tmy. Diváci v ochozech atletického stadionu vítali cyklisty zapálenými novinami, ale světla přece jen nebylo dostatek. A pak to přišlo. Ovál, zatáčka a... vodní příkop. V běžeckém bazénu se tehdy vykoukala i česká cyklistická legenda Jan Smolík.

Se závoděním musel Jaroslav Konečný skončit poté, co jej začalo trápit zdraví. Problémy mu dělaly žaludeční vředy. Říkali tomu tehdy cyklistická nemoc, protože trápila řadu kluků z reprezentace. Ale ještě během závodění si udělal trenérskou trojku, brzy poté i dvojku. Nehodlal se bicyklového světa vzdát. Jako kouč vchoval okolo tří stovek mladých závodníků a mezi nimi byli čeští cyklističtí reprezentanti – Dušek, Prusek, Hoďák, Finsterle, Heinrich a další. Jeho odchovanec Zdeněk Kalužík se dodnes snaží oddílu výrazně pomáhat. Vedl nejen oddíl, ale i kroužek cyklistů při dnešním Středisku volného času či kroužek cyklistů na ostrojáckém učilišti, kde pracoval jako mistr a do důchodu odcházel jako hlavní mistr.

Sportovní kariéra Jaroslava Konečného byla skutečně pestrá. Začínal společně s Jiřím Králem, Břetislavem Svačinkou, Bohušem Blahutou, Bohumírem Chalupou, Bruno Trunčkem. Později k nim přibyli další, jako Václav Jelen, Bernard Král, Jiří Mainuš, Jiří Tomíček, Pavel Jelen a další. Až na období vojny nastupoval výhradně v barvách Opavy (Lokomotiva Opava, Baník Opava – posléze Ostroj Opava). Cyklistické základy získal díky trenérům Čápovi a Kellnerovi. Mezi jeho velké úspěchy patří např. stříbro z mistrovství republiky v orientačním závodě cyklistů či republikový bronz v roce 1958. Trenérem se stal po Janu Moslemovi, který odešel do Bohumína. Dodnes vzpomíná na Vladimíra Janáčka, který mu pomáhal a který zahynul při tragické

automobilové nehodě. V klubu figuroval jako trenér, který si občas k trenérské práci přibral ještě povinnosti skladníka, mechanika, pokladníka či řidiče. Vždy se výhradně věnoval mládeži. Až do dnešní doby pracoval jako hlavní trenér TJ Sundance Opava. Kromě řady reprezentantů vychoval i řadu cyklistů, kteří si odnesli cenné kovy z nejvyšších mistrovských soutěží (např. Toufara, Balcarovou, Hluchého, Schindlera, Štancla, Halátka). V roce 1988 získala Opava na republice kolektivní zlato a Hluchý vyhrál cyklistický pětiboj. Kromě řady trenérských a závodních ocenění získal i vyznamenání za zásluhy o polskou cyklistiku.¹⁸⁴

Lucie Zedková

Začínala jako baletka a její máma snila o tom, že by mohla jednou tančit na divadelních jevištích. Ona však baletní prkna opustila. Dnes ji řada lidí v Opavě zná jako křehkou a elegantní lékárnici. Málokdo přitom tuší, či ví, že polovina jejího srdce a většina jejího volného času patří bojovému umění Taekwon-Do. Tahle mladá farmaceutka je v současnosti jednou z nejlepších českých taekwondistek a také několikanásobnou medailistkou z mnoha mezinárodních klání, včetně mistrovství Evropy.

Jako malá šestiletá holka začínala dělat balet a souběžně i moderní gymnastiku. Byla zvyklá dřít, ale balet ji přestával bavit. Někdy ve čtrnácti letech s ním skončila. Když skončila s tancem, vzal ji její bratranec, držitel černého pásu v Taekwon-Du, na exhibici bojových umění. A ji to hned na první pohled chytlo.

Na první tréninkovou hodinu si to přibaletila v gymnastických elastácích a v davu cvičenců ve zcela bílých úborech byla dost nápadná. „První tréninky byly hrozné. Měla jsem jedinou výhodu, že jsem byla z baletu a gymnastiky roztažená. Nutili mě při úderech řvát a já jsem dělala takové jemné ‘au‘. A taky jsem se nechtěla prát a říkala jsem si, že do ringu nikdy nepůjdu,“ říká.

I když ji sportovní zápolení příliš nelákalo, cvičila tvrdě a intenzivně tak, jak byla zvyklá z baletu a gymnastiky. Ukázalo se, že předchozích 8 let sportovní dřiny nebylo marných. Trenéři si brzy její pracovitosti a talentu všimli. Už po prvním roce – navzdory tomu, že měla teprve bílý pás – ji bez jejího vědomí nominovali na první menší závody. Měla 49 kg a soutěžila v kategorii bez rozdílu vah. Některé soupeřky byly vskutku vypracované. Uměla už trošku kopat, a tak pořád jen kopala. Ze závodu měla takový

---

¹⁸⁴ Hláska, č. 3, 3/2008, str. 12.

strach, že všechny zbilá. Byla to pro ni léčba šokem. Léčba, která zabrala. Závodění jí začalo bavit. Brzy poté zazářila na nejvyšším domácím turnaji – mistrovství republiky.

Naučila se zvládat soutěže, školu i trénování. Během studia na vysoké škole v Brně se rozvíjela v tamějším oddíle. Po studiích se vrátila do Opavy a její příchod byl živou vodou pro celý oddíl. Opavští taekwondisté jsou dnes důležitou součástí národního týmu.

Spojit dohromady práci a neprofesionální sport na špičkové úrovni znamená zcela se odevzdat jen tomu. Veškerý volný čas patří tréninkům, veškerá dovolená sportovním soustředěním a závodům.

Největší sportovní úrodu sklídila před několika týdny na ME v Chorvatsku. „Připravovala se velice tvrdě. Chodila běhat a cvičila ráno před prací, pak šla do práce a večer chodila na trénink. Na soustředěních reprezentace se musela připravovat na všechny disciplíny, co v Taekwon-Du jsou. To znamená, na technické sestavy, na sportovní boj, na silové přerážení, na speciální přerážení a také na sebeobranu,“ říká trenér opavského oddílu Marek Vinárek.

Hodně času jí zabralo cvičení technických sestav týmů (pět lidí předvádí sladěnou cvičební sestavu). Tým seniorek byl obměněn a musely se dokonale sladit. K tomu se Lucie musela připravit na cvičení sestav v jednotlivcích. Cvičila pod dozorem mistra Haag Ho Konga, reprezentačního trenéra Jaroslava Vomáčky a také našeho Lukáše Martinka, který jí rovněž pomohl. Ale největší zásluhu na tom, že se tak zlepšila v technických sestavách, má právě ona sama. Vždy, když trénovala, šlo vidět, že se na cvičení maximálně soustředí a snaží se odstranit chyby v technikách a zlepšit je, co nejlépe to jde. Lucie je závodník a chce vyhrávat. Ne za každou cenu, ale pokud závodí, jde tam s tím, že do cvičení dala maximum, a je ráda, když to padne na úrodnou půdu a vyhraje.

O nominaci na mistrovství musela tvrdě bojovat. Soupeřila s kolegyní z reprezentace Janou Hoňkovou, která tuto disciplínu na mezinárodních soutěžích jela doposud. Když ji porazila ve finále na Czech Open 2008 v Třeboni a společně se dostaly do finále i na SUN Open 2008 ve Slovinsku, kde ji také porazila, tak se čekalo, že má nominaci jistou. Ale nestačilo to. Musela ještě rozhodnout při cvičení na reprezentačních trénincích, kde se obě porovnávaly a stálo jí to dost sil.

Na samotné MR v chorvatské Poreči byla kapitánkou týmu a oporou v týmových disciplínách. Podílela se na zisku dvou zlatých a jedné stříbrné medaile. K tomu vybojovala i individuální zlato v technických sestavách. Společně s Opaváky Lukášem Martinkem a Markem Vinárkem ještě získala zlato v sebeobraně ženy proti dvěma mužům. O další medaili ze sportovního boje ji patrně připravila kombinace náročného programu a smůly.

Všechny disciplíny probíhaly ve stejný den, a tak Lucie běhala z ringu do ringu. Byla čím dál unavenější. Poté, co absolvovala první zápas, se ukázalo, že selhalo technické zařízení pro bodování sportovců a zápas se musel opakovat. Sil ubývalo a Lucie opakovaný zápas prohrála doslova o jeden chlup. Luciina soupeřka se nakonec stala mistryní Evropy.

Po úspěchu na ME by chtěla Lucie uspět i na největším světovém podniku – mistrovství světa.¹⁸⁵

Libor Kozák

Fotbal hraje od šesti let a věnoval mu každou volnou chvíli. Začínal před lety v rodných Brumovicích, poslední dvě sezóny exceloval ve druhé fotbalové lize jako útočník SFC Opava a patřil k postrachům brankářů. Letos v létě reprezentoval Česko na Mistrovství Evropy hráčů do devatenácti let a přestoupil do věhlasného Latia Řím, do klubu, ve kterém se poprvé v Itálii předvedl i Pavel Nedvěd. Devatenáctiletý útočník Libor Kozák se postaral o největší přestup v historii opavského fotbalového klubu.

Střílí góly, umí vystřelit nohou i zahrát hlavou. Odvážně a tvrdě brání a neztrácí zápal do hry, i když mužstvo prohrává. Kolik takových útočníků v českých fotbalových soutěžích znáte? Libor Kozák rozepsal příběh o tom, jak se kluk z malého českého klubu může bez oklik dostat k šanci hrát velký evropský fotbal. V jeho příběhu je zahrnuta velká dřina, velká odvaha a velká životní příležitost. Připouští, že skok z české druhé ligy do italské elitní soutěže je obrovský; vždyť vynechal mezistupeň v podobě české nejvyšší soutěže (a ne, že by o něj neměly naše prvoligové kluby zájem). Nabídka z Říma však byla natolik lákavá, že s italským klubem podepsal smlouvu na pět let. „Je to pro mě obrovská motivace a výzva. Samozřejmě vím, že moji vrstevníci, kteří jsou v zahraničí, se zatím neprosadili, ale já jsem to chtěl prostě zkusit.

---

¹⁸⁵ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 12.

Jednou bych si to mohl vyčítat," vysvětluje, proč se rozhodl pro přestup do Itálie. Od svých šesti let měl Libor jasno, chtěl se stát fotbalistou. Tehdy ho kamarád přihlásil na jeden zápas a fotbal se mu natolik zalíbil, že u něho zůstal. Hrát začínal v rodných Brumovicích, asi po čtyřech letech přestoupil do Opavy. Věnoval se i jiným sportům, třeba atletice, plavání nebo karate, fotbal však zvítězil.

V dorostu hrával defenzivní štít a do útoku druholigového klubu se dostal teprve loni na jaře. Hned v prvním zápase dal gól.

Kromě úspěchů v kariéře letos stihl také ukončit studium na hotelové škole, před prázdninami odmaturoval. Skloubit sport se školou pro něj bylo zpočátku velmi těžké.

Ve druhé půli července reprezentoval Českou republiku na mistrovství Evropy hráčů do devatenácti let. Zatímco jeho spoluhráči se snažili předvést svým potencionálním zaměstnavatelům, Libor Kozák už hrál s čistou hlavou, pětiletou smlouvu s Latiem Řím podepsal začátkem července.

Krátce po mistrovství mladý útočník odletěl do Itálie. Při podpisu smlouvy představitelé Latia českého útočníka ujistili, že s ním od počátku počítají do prvního týmu, trénovat začal hned po příletu do Itálie.

Pavel Hadamczik, generální manažer SFC Opava, o Liboru Kozákovi řekl: „Pro náš klub je to první a největší přestup v historii do výjimečného klubu v zahraničí. Znamená to zvýšení prestiže opavského klubu v českém fotbale, zvýšení prestiže města Opavy a také motivaci pro hráče a trenéry. Přestup ukázal, že jsme v klubu nastoupili správnou cestu. Je to i vzkaz divákům a příznivcům, že z Opavy může hráč přestoupit do velkého klubu. Libor Kozák je vysoký hrotový útočník. Jeho předností je pracovitost, kvalitní zakončení hlavou i nohou a také skromnost. Je to pro něj vyznamenání, že ho italský klub získal. Dostal životní šanci a je zapotřebí, aby byl trpělivý, naučil se řeč a získal správný přístup k velmi náročnému tréninku. Věřím, že se nakonec prosadí.“¹⁸⁶

---

¹⁸⁶ Hláška, č. 8, 9/2008, str. 12.

Pernilla Mendesová

Pernilla Mendesová je nejnadějnější opavskou tenistkou. Čtrnáctiletá opavská rodačka s českými a angolskými kořeny, která dlouhou dobu pobývala v Portugalsku, letos kraluje ve své kategorii republikovému tenisovému žebříčku. Získala čtyři republikové mistrovské tituly a v evropských tabulkách jí patří sedmé místo. Začala už ve třech letech. Hrála se starším bratrem a matkou. První turnaj vyhrála v osmi letech, a to přesto, že se jej účastnily i starší soupeřky. S tím, jak tenisově rostla, se ale ukázalo, že v portugalských podmínkách dosáhla výkonnostního stropu. Portugalci brali tenis s lehkým nadhledem a rekreačněji, než jak je tomu třeba v Česku. A tak se rodiče nakonec rozhodli vrátit se do střední Evropy.

Docela se těšila. Chtěla vědět, jaké to tady je. Předtím jezdila jen na prázdniny k dědečkovi a babičce. Má dobré jazykové znalosti – zvládá češtinu, portugalštinu a angličtinu a orientuje se ve francouzštině a španělštině. S přechodem na Základní školu Edvarda Beneše neměla výrazné potíže. Ve škole jí vyšli hodně vstříc, takže studuje a může i sportovat. S Opavou je také spokojena. „Opava se mi jako město líbí, je to krásné město,“ říká. Nové tenisové zázemí našla v TK Witzemann Opava. Dále trénovala s bratrem a mámou, ale ujal se jí také známý trenér Zdeněk Komrska. Výkonnostně stoupala nahoru a po roce se dostala do přerovského oddílu, který je společně s prostějovským nejlepší v mládežnické kategorii. Dvakrát týdně teď trénuje v Přerově, další dny v Opavě. V Přerově hraje s dorostenkami i ženami, takže se má od koho učit. Mimo jiné se tam potkává s další úspěšnou Opavankou – Zuzanou Ondráškovou. Na zápasy ji vozí máma nebo děda, známý opavský lyžař Břetislav Maryška.

Jako česká reprezentantka se už letos účastnila turnajů, například ve Francii, Holandsku, či Itálii. V českém týmu má vedoucí roli.

Mezi nejlepší sportovní zážitky patří mistrovské úspěchy. Letos ve dvouhře v hale i na otevřených dvorcích, ve čtyřhře a v družstvech na otevřených dvorcích. Také získala dva evropské bronzky – na zimním mistrovství družstev v halách a ve čtyřhře na otevřených dvorcích. Jedenkrát vyhrála evropský turnaj a dvakrát bojovala ve finále. Raději než antuku má rychlý povrch. Svůj způsob hry popisuje jako útočnější, hraje nejraději od základní čáry. Má jistý forhend, silný a přesný. Snaží se dobře připravit výměnu, a pak ji zkusí ukončit na síti. Zapracovat by chtěla ještě na servise a voleji.

Příští rok bude pro Pernillu Mendesovou velmi těžký. Přestupuje do vyšší věkové kategorie, čeká ji ostrý střet se staršími hračkami. Ve světovém žebříčku je téměř 2 000 dívek, Pernilla by se v prvním roce chtěla dostat do 100. místa. Přechod bere jako výzvu.¹⁸⁷

---

¹⁸⁷ Hláska, č. 9, 10/2008, str. 12.

POŽÁRNÍ OCHRANA

Hasičská soutěž

Soutěž O putovní pohár primátora města se stal jednoznačnou záležitostí jednotky z Milostovic. Zkušení borci si bez problémů pohlíkali vítězství. V boji o druhé a třetí místo se ale zrodilo velké překvapení – další favorizované družstvo z Vávrovic vyhořelo a úspěšným útokem zaskočily soupeře Kylešovice a Komárovské Chaloupky.

Letošní ročník proběhl v polovině května a hostily jej Malé Hoštice. Pohárové soutěže se zúčastnilo třináct jednotek dobrovolných hasičů, které působí na území statutárního města Opavy. Do poháru se po odmlce vrátilo družstvo Kateřinek.

Soutěž začala nevydařeným útokem domácích Hoštic. Páté se vydaly na zteč Komárovské Chaloupky, které se s časem 70,96 sekund ujaly na dlouho průběžného vedení. Pořadím zamíchaly až Kylešovice. Z času 67,55 sekund měly obrovskou radost. Kateřinkám se návrat do soutěže nevyvedl, podobně jako Hoštice neprovedly útok podle zásad. Rychle a profesionálně útočily Milostovice. Na stříbrné Kylešovice získaly čtvrt minuty a mohly slavit vítězství.

Kromě samotné soutěže měli diváci možnost vidět ukázky moderní hasičské techniky. Profesionálové předvedli simulovaný zásah v případě úniku nebezpečné kapaliny. Ukázku jim však přerušila zpráva o skutečném problému, ke kterému je potřeba vyrazit, a tak se museli bleskově vysoukat z těžkých protichemických obleků a vyjet k zásahu.¹⁸⁸

---

¹⁸⁸ Hláska, č. 7, 7/2008, str. 12.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Čím dál tím aktuálnější téma, o kterém se píše a mluví ve sdělovacích prostředcích a jedná se o něm ve vládách celého světa. Životní prostředí je třeba chránit nejen pro nás, ale zejména pro příští generace. Žijeme v takovém spěchu, že ani nevnímáme to, co je kolem nás. Nejvíce nás zaskočí jaro. Když ztaje sníh, tak se všude po ulicích a kolem hlavních cest povalují hromady věcí, které my, lidé, vyhodíme. A tak se rok co rok setkáváme s vyhozenými sáčky od potravin, láhvemi od nápojů, ale mnohdy také se starými elektrospotřebiči, různým náradím či nástroji. Někdo to po nás musí uklidit. A při tom stačí tak málo.

Použité domácí elektrospotřebiče, náradí a nástroje již nejsou podle zákona odpadem, ale zpětně odebíraným elektrozařízením. Tedy alespoň pokud jsou celé, nerozmontované. A tyto staré spotřebiče se dají vrátit. Změnou zákona o odpadech byla výrobcům elektrických a elektronických zařízení, jako jsou zářivky, úsporné žárovky, televize, fény, ledničky, počítače a další zařízení, stanovena nová povinnost – zajistit a také financovat zpětný odběr a zpracování použitých elektrozařízení. To znamená, že lidé za recyklaci nijak neplatí, jen musí starý spotřebič přinést. Pokud někdo starý spotřebič demontuje sám, musí pak město platit za jeho likvidaci, což vyžaduje náklady na svoz a manipulaci s městským odpadem. Navíc při neodborné demontáži chladících zařízení dochází k úniku freonů a tím se podílíme na ničení ozónové vrstvy. Podobně platí, že případný únik rtuti ze zářivek má negativní vliv na zdraví. Každý, kdo odevzdá třeba jen jednu nefunkční zářivku v místě zpětného odběru (sběrné dvory) nebo při nákupu nového výrobku přímo v prodejně, přispěje k ochraně životního prostředí.

Ovzduší je jednou z nejdůležitějších složek životního prostředí. Nikomu z nás není lhostejné, co dýcháme, neboť případné nečistoty mohou ovlivňovat naše zdraví. Mezi nejvýznamnější znečišťující látky patří oxid siřičitý SO_2 , oxid dusičitý NO_2 , suspendované částice frakce PM_{10} , oxid uhelnatý CO , přízemní ozón O_3 a benzo(a)pyren B(a)P.

Monitorování ovzduší zajišťuje Ministerstvo životního prostředí ČR v souladu s ustanovením § 6 odst. 8 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší ve znění pozdějších předpisů sledování kvality ovzduší na celém území České republiky. Sledováním kvality ovzduší na základě stejného ustanovení může pověřit ministerstvo

jím zřízenou právnickou osobu. Ministerstvo k tomuto účelu pověřilo Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ), který provozuje síť monitorovacích stanic.

Sledování kvality ovzduší se provádí:

- měřením úrovně znečištění ovzduší na určených místech,
- v lokalitách, kde se měření neprovádí, se sleduje kvalita ovzduší výpočtem úrovně znečištění ovzduší.

V rámci Moravskoslezského kraje je čistota ovzduší sledována sítí 17 stanic automatického imisního monitoringu, která je doplněna několika mobilními zařízeními. V Opavě se nacházelo od roku 1978 postupně 5 monitorovacích stanic, z nichž tři provozoval Zdravotní ústav a dvě ČHMÚ. Čtyři z těchto stanic pracovaly s manuálním měřicím programem. V současnosti se v Opavě nachází jedna stanice automatického imisního monitoringu, která je umístěna v Opavě-Kateřinkách na Kolárovo ulici. Jejím provozovatelem je ČHMÚ. Jedná se o typ pozadřevé stanice v městské obytné zóně s automatizovaným měřicím programem. ČHMÚ udává reprezentativnost této stanice 4–50 km. Tato stanice je v provozu od 25. ledna 1994.

V rámci AIMS Opava-Kateřinky jsou v současnosti sledovány imisní koncentrace oxidu siřičitého, oxidu dusičitého a suspendovaných částic frakce PM₁₀.

K vývoji znečištění ovzduší je třeba říci, že v Opavě se trendy imisního zatížení významně neliší od situace jiných měst Moravskoslezského kraje. Na základě údajů naměřených v celé ČR na lokalitách s dlouhodobým sledováním koncentrací lze vysledovat hlavní imisní trendy v posledních desetiletích.

Existují tři významná období ve vývoji koncentrací:

- *Velmi vysoké koncentrace v 70. a 80. letech 20. století.*
- *Výrazné zlepšení kvality ovzduší v 90. letech 20. století* – v té době v České republice bylo investováno mnoho finančních prostředků do snížení emisí (zejména z velkých elektráren) a používání šetrnějších technologií, což souviselo se zavedením nové právní úpravy ochrany ovzduší. Dále postupně docházelo k plynofikaci, ale také k restrukturalizaci průmyslu. Na základě těchto opatření došlo k výraznému zlepšení kvality ovzduší, která v některých regionech do té doby patřila k nejhorším na světě.
- *Mírné zhoršení ovzduší po roce 1998* – rozvoj průmyslu a nárůst dopravy po roce 1998 způsobily, že se kvalita ovzduší začala opět mírně zhoršovat.

V současnosti lze s odstupem let hovořit spíše o stagnaci, protože imisní hodnoty v posledních letech poměrně výrazně kolísají.

Nejvýznamnějšími zdroji znečišťování TZL jsou v Opavě lokální topeniště, která produkují více než 45 % z celkového množství emisí TZL produkovaných na území města. Dalšími významnými znečišťovateli jsou střední a zvláště velké zdroje znečišťování (více než 22 %, resp. více než 20 %, z celkového množství emisí TZL produkovaných na území města).

Významné ovlivnění Opavy vzdálenými zdroji není známo. Vliv vzdálenějších zdrojů postupně ovlivňuje stát legislativním tlakem (zavádění nejlepších dostupných technologií a postupů, tzv. BAT technik – best available techniques, v případě výstavby nových zdrojů a v případě rekonstrukce stávajících zdrojů znečišťování ovzduší) a regulací vybraných nejvýznamnějších zdrojů znečišťování ovzduší v období smogových situací prostřednictvím Krajského regulačního řádu Moravskoslezského kraje.

Vliv automobilové dopravy není také zanedbatelný, ale jeho ovlivnění je obrovským problémem ve všech městech rozvinutého i rozvojového světa a jeho zásadní řešení v reálném čase přesahuje i možnosti města. To ovlivňuje řešení dopravy především prostřednictvím územního plánování.

Průmyslové zdroje v Opavě představují v současné době nejmenší část „koláče“, která se postupně ukrajuje, a to jak zpřísnováním zákonných emisních limitů, tak i zánikem některých zdrojů. Vliv průmyslových zdrojů je proto v současné době nižší.

Je až neuvěřitelné, že hlavní podíl na znečišťování životního prostředí mají především obyvatelé rodinných a bytových domů, kteří mohou sami ovlivnit to, čím a v čem topí. Bohužel, stále stoupající ceny energií nutí obyvatele vracet se k topení pevnými palivy jako je uhlí a dříví. Ve velké míře se k nám dováží uhlí z Polska, které je levnější, a také méně kvalitní. Snad se ve třetím tisíciletí dočkáme opravdové změny.¹⁸⁹

---

¹⁸⁹ Zpráva o životním prostředí z odboru životního prostředí statutárního města Opavy

Dendrologická stezka v opavských parcích

Odpočinek i poznání nabízí nová dendrologická stezka, která vede zelenými prstenci parků kolem centra města. Stezka své návštěvníky seznámí se zdejším stromovým bohatstvím a botanickými zajímavostmi. Město vytvořilo stezku ve spolupráci se sdružením Natura Opava a Českým svazem ochránců přírody. Organizace společně vytypovaly trasu stezky, vybraly jednotlivé dřeviny a další zajímavosti na trase. Na začátku trasy ve Dvořákových sadech a na konci trasy v sadech U muzea najdeme velké, více než metrové orientační tabule. Na těchto tabulích je celá stezka vyznačena. Obsahuje i náhledy jednotlivých zastávek a zajímavých míst s významnými stromy. Kromě tabulí připravilo město i návodové letáčky, podle kterých se celá trasa dá projít. Slavnostní symbolické otevření stezky bylo 1. září.¹⁹⁰

---

¹⁹⁰ Zpráva o životním prostředí z odboru životního prostředí statutárního města Opavy

POČASÍ

Informace Českého

hydrometeorologického ústavu, pobočka

Ostrava ze stanice Opava-Otice

Použité zkratky:

SRA (mm) – měsíční úhrn srážek

T (°C) – průměrná měsíční teplota vzduchu

TMA (°C) – maximální měsíční teplota vzduchu

TMI (°C) – minimální měsíční teplota vzduchu

SSV (hod. – délka trvání slunečního svitu

SCE (cm) – maximální výška celkové sněhové pokrývky

SNO (cm) – měsíční úhrn nového sněhu

Měsíc/Prvek	1	2	3	4	5	6	
SRA (mm)	21,2	5,4	18,8	28,0	89,8	80,2	
T(°C)	2,5	3,5	3,9	8,1	13,1	17,6	
TMA(°C) max. 11,5	16,0	17,0	21,9	29,8	30,4		
Den výskytu	20	24	31	11	31	23	
TMI (°C)	-15,3	-10,9	-6,8	-2,8	1,4	4,9	
Den výskytu	4	17	6	1	7	14	
SSV (hod)	66,7	100,8	151,9	153,1	195,1	249,2	
Měsíc/Prvek	7	8	9	10	11	12	celý rok
SRA (mm)	114,2	46,4	76,5	24,3	9,6	34,2	548,6
T(°C)	18,3	18,1	12,8	10,1	6,2	1,7	9,7
TMA (°C) max.	29,7	29,6	29,7	21,2	21,7	14,0	30,4
Den výskytu	29	1	6	13	5	1	
TMI (°C) min. 7,2	3,7	1,7	-1,4	-5,5	-10,6	-15,3	
Den výskytu	22	31	14	24	18	30	
SSV (hod.)	219,5	244,1	133,8	140,9	63,3	60,2	
SCE (cm)	0	0	0	0	2	2	
SNO (cm)	0	0	0	0	2	4	

Prameny:

1. Časopis Hláska
2. Informace z odborů Magistrátu
3. Denní tisk a týdenní tisk
4. Informace z Pracovního úřadu
5. Informace z internetových stránek jednotlivých organizací
6. Informace z výročních zpráv organizací
7. Informace z firem, podniků, školských, kulturních a náboženských organizací

Zápis do Kroniky města Opavy za rok 2008 schválila Rada města Opavy dne 20. srpna 2012.

.....
Eva Peterková

.....
Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.